

● Ekonomik bunalımın suçlusu
F. Alman tekellerine karşı...

● Alman işçi sınıfının savaş ge-
leneğini yadsıyanlara karşı...

● İşsizliğe, yabancı düşmanlı-
ğına ve silahlanmaya karşı

● 35 saatlik çalışma hafta-
sını hayata geçirmek için

Yerli-yabancı
milyonlarca
metal işçisi
ses veriyor

Greve evet !...

● Yazısı Sayfa 7'de

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7,-FF
BELÇİKA: 50,-BF
HOLLANDA: 3,-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10,-KRN
İSVEÇ: 8,-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

4. Mai 1984
NUMBER: 30
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Erdost'un gerçek katillerini

Ankara Sıkıyönetim
Mahkemesi ve Askeri
Yargıtay İhan Erdost
cinayetinin dolaylı
sanıkları olan erleri
ağır hapis cezasına
çarptı. Oysa
gezetemize ulaşan ve
tam metnini 3.
sayfamızda
sunduğumuz bir mektup
gerçek katillerin
kimliğini tam bir
açıklıkla ortaya
koyuyor. Cinayet emrini
Mamak Askeri Tutukevi
Komutanı Albay Raci
Tetik verdi. Cinayeti
er elbisesi giyerek
Yü. başı Feriuh
Barmaksızoğlu,
"Kenan Kıranc" diye
anılan cezaevinde
görevli polis memuru
ve Assubay Sükrü Bağ
bizzat uyguladılar.

Federal Almanya'da 50 bin imzayı aştık !

ŞU BİZİM TÜRKİYE

Gelelim
zamların
faziletine

Türk İş'in Asya-Amerika Hür Çalışma örgütü (AAFLI) ile birlikte kadın sendikacılar için düzenlediği "Kadın Sendikacılar Eğitim Semineri"nde, ders ve konferans veren eğitimciler, hükümetin peşpeşe yaptığı zamlara karşı çıkılmamasını istedikler ve zamlar yapılmadığı takdirde yeni iş alanlarının açılmayacağını, işsizliğe çare bulunamayacağını, bu yüzden işçilerin zamlara karşı çıkmaması gerektiğini savundular. İlk bakışta inanılmaz görünsen bile, semineri kimlerin düzenlediğine bakılınca "zamların fazileti" konusundaki derslerin amacı hemen anlaşılıyor. Bu seminerde Türk-İş'in işbirliği yaptığı örgüt AAFLI, CIA'nin özellikle Asya ülkelerindeki işçi hareketlerini bastırmak, bilinci şapırmasına uğrattık için doğrudan doğruya beslediği, fon aktardığı bir kuruluş. Türk-İş zamlara karşı çıkar, ve hükümetten istekler sıralar gibi görünürken öte yandan da CIA yan kuruluşuyla birlikte yaptığı seminerlerde zamların yararlarını anlatmaktan çekinmiyor ve Türkiye işçi sınıfını budala yerine koymaya devam ediyor.

Ne sihirdir
ne keramet!

Diyarbakır'ın, 1975 yılındaki şiddetli depremde yerli bir olan Hani ve Diçle ilçelerindeki prefabrik 400 ev, bir gecede kayboldu. Bu ilçelerde depremden yıllarca sonra yapılabilen, ancak ihmal ve bürüksüz yüzünden bir türlü asıl sahiplerine teslim edilemeyen 800 prefabrik evi, yerel yetkililerle anlaşılan kimi açkışözel, yeniden monte edilmek üzere satmak için bir gecede parça parça söktüler. Geriye sadece evlerin temelleri kaldı. Bu işi yapanların izlerine rastlamak ise mümkün değil.

Olur da,
ayıp olur!

Türkiye'de inanılmaz boyutlara varan

EKMEĞİ EKMEGE KATIK EDİP YEMELİ

Pahalılık kolgeziyor, açlık tehdit ediyor

Lokantalarından dışarı taşan yemek kokularını içine çekerek fotoğraflattığı genç genci aşçı dükkan vitrinlerine burunlarını dayayanların sayısı günden güne çoğalırken, son ekmecek zamlarından sonra ekmecek bile "katık"lar arasına girdi. Temel gıdası ekmecek olan çok nüfuslu yoksul allelerin sofrasındaki ekmecek, tıpkı Belediye görevlisi Mehmet Erçelik ailesinin sofrasındaki gibi azaldı. 11 kişilik aile artık günde 20 değil 15 ekmecek alıyor. Elin yüzünü işe, kyma olarak, ayda bir kez görülebiliyor. Orta halli ekmecek mutfak masrafını hesap edebilmek için çeşitli düzeydeki restoran veya aşçı dükkanlarının aşçalarına yemek yaptırarak gerçekçi bir hesap çıkartan Milliyet gazetesinin araştırmasına göre, dört kişilik bir ailenin aylık mutfak masrafı en az 60 bin lira ile 132 bin lira arasında değişiyor. Yeni saptanan asgari ücret ise ayda net 16 bin lira...

Ah şu İstanbul lokantaları

ŞU "BİZİM" AVRUPA

Bakan sözüne
kananın...

Gümrük Bakanı Vural Arıkan "Gurbetçi gümrüklükte didik didik aranmayacak, be-

5 bin kişiye bir çeşme...
onun da suyu içilmez...

İstanbul'un göbeğinde Çayırbaşı mahallesinde susuzluk çilesi 9 yıldır sürüyor. Burada doğup büyüyen bebekler akar suyu ancak mahallenin tek çeşmesinde görüyorlar. Mahallede yazışan 5 bin kişinin yararlanmaya çalıştığı tek çeşmenin üzerinde ise "içilmez" yazılı. Mikroplu, sağlıklı zararı bir su bu. Yine de bu sudan günde bir kova alabilmek için çeşmenin önünde gün boyu kuyruklar uzuyor, saçsaça başbaşa kavgalar oluyor.

USTAV

Türkiye'de inanılmaz boyutlara varan pahalılık Parlamentarilerin de canını sıkıyor. Hepsini geçinemekten şikâyetçi. Halkçı Parti Kocaeli Milletvekili Selülöz İş sandıkası eski başkanlarından "İşçi kökenli" Salih Güngörmez "Elimize geçen para yetmiyor, milletvekilli maaşları en az 300 bin lira olmalı" dedi. Aynı Parti milletvekillerinden Orhan Otuş ise buna "O-lur, ama ayıp olur. Asgari ücret brüt 24 bin, net 16 bin lira. Maaşlarımızı artırmadan önce onu artıralım, yoksa ayıp olur" cevabını verdi.

O nu dedi, bu bunu dedi ama 12 Eylül parlamentosunun "millet" vekilleri gene de hanl hanl maaş artıracak formül peşinde... Ve besbelli ki kısa sürede bulacaklar da...

Gümüşkum Vural Ankan "Gurbetçi gümrükte didik didik aranamayacak, beyanla yetinilecek" diye söz verdi. Aynı günlerde, paskalya tatilinden yararlanarak Türkiye'ye gelen binlerce gurbetçi ise Kapikule'de tam bir perişanlık halindeydiler. Gurbetçiler, "Hani didik didik aranamayacaktı! Hani beyan-sondaj usulü uygulanacaktı!" diye yakındılar, ama Kapikule Yolcu Salonu Müdürü ve yetkililer, kendilerine hiçbir talimat gelmediğini, görevlerini yapmak zorunda olduklarını söylemekle yetindiler. Aslında Bakan Ankan, tipki Başbakan Özal gibi davranmış, "Belki tutar" niyetine boşa atış yapmıştı. Türkiye'de de, Kapikule'de de, işler eski tası eski hamamdi. Hürriyet gazetesi, haberi, "Bakan konuştu, Kapikule'de ızdırartı arttı" başlığıyla verdi.

Kızlar da, dinci örgüt üyesi hoca da kayıp!..

"Su bizim Avrupa"daki en önemli sorunlardan biri çocuklarımızın, gençlerimizin savruldukları yerler, karşı karşıya bulundukları tehlikeler... Farklı bir çevrenin farklı bir kültürün insanlarının bambaşka bir kültür, bambaşka bir yaşam biçimiyle karşılaştıklarında verdikleri tepkiler, çoğunlukla aşırı noktalar varıyor; hayatlar, yuvalar söniyor. Bu durumdan yararlanan güçlerin başında gurbetçileri emekçilerin din duygularını sömüren, çeşitli karanlık amaçlara hizmet eden sözde din adamları, gerçek amaçları çok farklı olan yalancı din örgütleri geliyor. Kuran kursu, din dersi derken, ızın ucunun nerelere varacağı belli olmuyor. Bunun son acı örneklerinden biri de 13 yaşındaki Sengül Soysal, 18 yaşındaki Selvinaz Soysal kardeşlerin ve arkadaşları olan Seycan Şahin'in başlarına gelenler. Federal Almanya'da yaşayan işçi çocuklarından olan üç genç kız 22 Aralık 1983'den beri kayıplar ve tüm aramalarla rağmen bulunamıyorlar. O günlerde üç güzel genç kızla birlikte, kuran hocası Nail Yüksel de sırta kadem basmış. Nail Yüksel

sel "olayla ilgin yok" diyor ve kızların kaybolduğu günlerde Türkiye'de bulunduğunu ıspatlıyor. Ama, kızların bir Ortadoğu ülkesine kaçırılma planının Türkiye üzerinden yapıldığını unutmamıştı, bu işin bir çebeke tarafından mı, yoksa tek tek kişilere mi yapıldığı bilinmiyor. Soruşturmayı derinleştiren Federal Alman polisi, üç kızın Almanya'da özellikle Almanya'da kolu olan ve Frankfurt'ta faaliyeti gösteren dinci bir örgüt, "Türkiye Milli Görüş" örgütüne bir süre alkonuklarını saptamış durumda. Kuran hocası Nail Yüksel ise İslamın Kurtuluşu örgütüne bağlı. Soruşturmayı sürdüren Federal Alman Polisi İslamın Kurtuluşu örgütüne bağlı çalışan Türkiye Milli görüş örgütü ve yayın organı Hicret Gazetesi idarehanesine düzenlediği baskınlarda, örgütün, Türkiye işçi çocuklarını Türkiye'de şeriatı uygun bir düzen kurmak amacıyla eğittiğini belgeleyen çok sayıda yazılı belge bulundu. Kayıp üç Türk kızının aynı amaçla eğitilmek üzere bir islam ülkesine gönderildikleri sanılıyor.

Bir turist çek, sütyenli olsun

Türkiye'de, son günlerin en önemli (!) tartışması ne genel af, ne Doğu Yarı partisinin kapatılması istemesi, hatta ne de zamlar! Gazetelerinin birinci sayfalarına yansıyan en önemli tartışma, Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrem Taşoğlu'nun, turizm mevsimini açarken "Mayo üstü olmadan denize girilmesine izin veremeyeceğiz" dermesi başladı. Vatana toprağında namusa, doğal güzelliklerinde köprülere, hava meydanlarına, yollara kadar herşeyi satılığa çıkararak Özal hükümetinin bir bakanının bu sözleri turizm çevrelerinde tepkiye karışıldı; "gencilik", "türizmi baltalama", vs. olarak nitelendi. Bakan ertesi gün lafı değiştirmek zorunda kaldı "Kimseye polis zoruyla mayo üstü giydirmeyeceğiz" dedi ama, olay kapanmadı. Tekeli basınının birinci sayfalarında, fırsattan istifade, çıplak göğüsleri kadın fotoğrafları bol bol yayınlanırken, bakan da "gerici" olmadığımız kanıtlanabilmek için çıplak turistlerle fotoğraf çekimlerini kükrüdüğüne defalarca yalamaya kadar kırk takla attı. "İsterseniz tamamen soyunun. Yabancı turist istediği gibi denize girebilir. Benim gazetemdeki çam sözlerim üzerine herhangi bir polis görevlisi turistleri soyduklarından için rahatsız ederse, onu kolundan tuttuğum gibi alırım" diye 180 derece dönmeye başladı. Böylece Türkiye turizmi ve Özal hükümeti "gencilikten" kurtulmuş oldu, turisti kadınların göğüsleri üzerindeki yasak da kalktı.

Bunlar da züğürt tesellilerimiz

Yabancı düşmanlığın gerici yönetimin tarafından kişiselleştirildi ve özellikle Türkiye'de bulundukları dönüştürüldüğü, vatandaşlarımızın horlandığı, ezildiği Avrupa'da, züğürt tesellilerin bulmakta oldukları ustayız. Yıgınları uyutmayı birinci görev bilen Türkiye tekeli basınıının Avrupa baskılarında, bu türden "afyon" niteliğindeki züğürt tesellilerinin çeşidine rastlamak mümkün... Almanlar yemeklelerimiz nasıl kapışa kapışa yeniyorlar, dönerler nasıl yarım saatte tüketmiş, lahmacun nasıl sükse yapmış, bilmem hangi yetkilil nasıl bizlerle birlikte halay çekmiş, bilmem hangi Avrupalı güzel Türkiye'ye bayram olduğunu nasıl belirtmiş, çocuklarımız milli kıyafetleriyle yabancıları nasıl büyülemişler,

vs..vs.. Bunlara son bir örnek de FDP başkanı yardımcısı ve eski İçişleri Bakanı Kişiyel Türk yemeklerini keşfettikten sonra artık İtalyan, Yunan, vs. mutfaqlarına iltilaf etmediği, eşlerini dostlarını da ikram olarak Türk lokantalarında ağırladığına ilişkin haber. Avrupa'da yaşayan Türk kıyillerinin çözüm bekleyen son derece önemli sorunlarının çözümü için doğru mücadele yollarını kapamayı ve işi keşap kokuluyla iftitteli nameleri arasında dala gaza getirmeyi amaçlayan bu türden haberciler, ancak "göbek" ve "yemek" le övünbilen bir anlayışa da çok iyi sergiliyor. Eh, sanatımız, bilim adamları, aydınları hapisine hıkan, işkence masasına yatıran bir rejim olsa olsa ancak bunlarla övünebilir...

Dönüş primi ve yabancılar

Federal Almanya Nürnberg Çalışma Dairesi'nden yapılan açıklamaya göre bugüne kadar dönüş priminden yararlanmak için başvuran ve bu prime hak kazanan yabancı sayısı 5 bin 500. Bunun 4 bin 500'ü'nü Türkiye'li olanlarıdır. Federal Almanya'daki ilgili çevreler, başvuru sayısının beklenenden çok altında olduğunu ve dönüş primi uygulamasının amacına yaramadığını ortaya çıktığını belirtiyorlar.

Albay
Raci Tetik

Assubay
Şükür Bağ

Kemikkıran
denen polis

Yüzbaşı
Ferruh
Parmaksızoğlu

Erdost cinayetinin gerçek katillerini açıklyoruz !

İlerici, yurtsever yavını İlhan Erdost'un önceden planlanmış bir faşist komplo sonucu ve "emir-kumanda zinciri" içinde öldürüldüğü, gazetemize ulaşan bir mektupla belgelendi. Olay sırasında Mamak Askeri Ceza ve Tutekvi'nde askerliğini yapmak olan bir kişinin gönderdiği mektup, cinayeti ayrıntı olarak anlatıyor ve Erdost'un öldürülmesi emrinin nasıl ve kim tarafından verildiğini ve cinayetinin nasıl işlendiğini, sonra da tarih örtbas edildiğini isim, yer ve tarih belirterek vergiliyor.

Yaşadığımız dönemin özel koşullarından dolayı, Türkiye Postası'na ulaşan mektupta yer alan bilgiler doğrultusunda tam bir güvence elde etmek mümkün olmadı. Mesleki kurum olarak haberin en az iki ayrı kaynakta daha doğrulanması gerekiyor. Gazetemiz basıya girinceye kadar bu konuda girişimlerimizden tam sonuç alamadık. Ancak çok elverişsiz koşullar altında yapılan bir ön araştırmada, mektupta yazılanların doğru olduğunu görüyoruz.

Mektupta belirtildiği göre cinayet, Mamak Cezaevi Müdürü Raci Tetik'in emri ile işlendi. Raci Tetik'e kimin emir verdiği ise mektuptaki bilgilerde yer almıyor. Bilindiği gibi Mamak'taki faşist baskı ve işkencelerin "ayyuka çıkmaz" üstüne yurt içinde tutuklu ailelerinden ve yurt dışında da demokratlardan yükselen tepkiler karşısında cezaevi komutanı Albay Raci Tetik görevden alınmıştı.

Bu arada İlhan Erdost'un katilleri olarak yargılananlardan assubay Şükür Bağ, "Askeri" Yargıtay kararı ile beraat ettirilmiş, erlere verilen hapis cezası ise onaylanmamıştı. Bu durumda başta cezaevi komutanı Albay Raci Tetik olmak üzere,

İLHAN ERDOST
Elimiz katillerin yakasındadır

dim. Türkiye'de bağımız denilen yargı organlarının nasıl bağımız olduğunu ve kimleri yargıladıklarını anlatıyor.

7 Kasım 1980 akşamı iki tutuklu getirildi. Adını sonradan öğrendiğim İlhan ve Muzaffer Erdost kardeşler. Benim de eniştemle bir kuyumcu arkadaşısı döviz kaçakçısından tutuklanmıştı. Ben iki ay sonra askere gittiğim. Eniştem ben askerde iken yarış önlüne çıkmış, ifadesinde beni de olaya karıştırmışlardı. Bana gelen bir dilekçe ile mahkemeye çağırıyordu. Cezaevi komutanı olan Albay Raci Tetik'e durumu anlattım. Tutuklanmaktan korktuğumu söyledim. Erdost kardeşlerin emri olarak getirildiğini söyledim. Tutuklulardan Muzaffer Erdost'un öldürüleceğini söyledi ve biz konuşurken Yüzbaşı Ferruh Parmaksızoğlu, isimli Kemikkıran olarak tanıdığımız teğmen ve Adanalı, cezaevi silvi görevli polisi, bir de Başçavuş Şikri

Muzaffer'in yalvarması, başını eğdi çünkü öldürülmeye kararlıydılar. İlhan'ın vatanı, kanı yalvarırdı bu 5 dakikalık acıta sonra Ferruh Parmaksızoğlu ağırlı geldi ve 4 tane asker geldi. Tutukluları Zurna asubaya bindirdik çünkü ayakta duramıyorlardı. 4 asker tutuklu ettik ve onları götürdük. Yalnız 4 er ben ve ben.

Başçavuş Muzaffer, bizi dövdürme diye yalvarırdı. Muzaffer'in yalvarması bosunaydı, çünkü öldürmeye kararlıydılar. İlhan'ın ağzından kan geliyordu. Bu 5 dakikalık arada Yüzbaşı Ferruh Parmaksızoğlu gitti ve 4 tane asker getirdi. Tutukluları zorla arabaya bindirdik, çünkü ayakta duramıyorlardı. 4 askere teslim ettik ve onları götürdük. Yalnız 4 er ben ve bir de Başçavuş Şikri Bağ yola devam ettik. Mahkumlar çok bilirdi. Teslim ettik. O blokta ayrıldık. Yarım saat sonra mahkum ölmüştü. Ben tekrar albayın odasına gittiğim de cezaevi doktoru gelmiş idi. Albay, doktora C blokta hasta var diye gönderdi. Doktor geri geldiğinde mahkum ölmüş dedi. Cezaevi doktoruna Albay Raci Tetik, kalya yerleştirildiğini bildirdi diye rapor verirdi. Diğerleri de resmi elbiselerini giymişlerdi ve koğuşuma gittim ve 9 Kasım günü Albay bizi çağırdı. Sizi disiplinle atacağız, bu bir formalite oluyor. Ben sizi kurtarıyorum dedi. 2 ay disiplinle kaldık. Ailelerimizle görüş yasadık. Mektubumuz verilmeli, alınmadı. 2 ay sonra Raci Tetik beni çağırdı. Olayı bildiğim için döviz kaçakçısından olan dosyama kapattırdı. Benim de bir kimseye söylemem en iyisi çünkü öleceğini doktor tekrar söyledi ve benim günüm doldu, teskeremi aldım, gittim. Erleri mahkemeye verdiler. Ben olayı gazelerden takip ediyordum.

OYA BAYDAR Yorum

Ankara'ya kar yağıyor

ANKARA'ya kar yağdı o gün. Ince, geç kalmış bir bahar kani. Şafakla başladı. Kentin sokaklarında kırırlı bir çamur, Altındağ gecekondualarının damlarında beyaz dantela, Çankaya'nın köşkerlerinde bir soğuk ürperti ve Mamak tepelerinde, Nizamiye kapısında tutukevi otobüsünü bekleyen soğuktan morarmış eller, küçük ayaklar oldu 23 Nisan günü yağın kar. İncecikten bir kışan kar yağdı. Yüzleri unutulmaya başlayan ana babaların kucaklaşılabile sevincine. 23 Nisan Çocuk Bayramıydı. Siyasi tutuklulara, çocuklarıyla yüz yüze görüşme izni çıkmıştı.

İNCECİK ama acımasız bir kar yağdı, uzak yollardan -kimi var iki günlük yollardan- tutuklu babalarını, analarını görmeye gelen babelerin umutlarına. Çoğu görüşürlemediler. Mamak kışlasının Nizamiye kapısında beklemekten morarmış küçük ellerini, ayacaklarını analarının babalarının eteak nefesleriyle ısıtmadılar. Tutukluların çoğuna, cezaevi disiplinine uymadıkları gerekçesiyle görüş izni verilmeli. Bebelek, çocuklar için alınanlar, babalarına sarılanların ardından bakakaldılar. Faşizmin insanlığının soğuk karları örttü Mamak tepelerini ve "Mamak babeleri"ni.

İSTANBUL'da kar yağmadı 23 Nisan'da. Ama hüznüydü hava. Çocuk-

Şişli-Şişli. Bu durumdaki hasta cezaevi si-
nemişti. Aracı Raci Tezeli olmak üzere,
Yüzbaşı Ferihsan Parnaksoğlu, "Kemik-
kırış" diye anılan cezaevinde görevli si-
vil polis memuru ve Başçavuş Şükrü Bağ
adı gerçek katilleri ellerini kolları sallayarak dolaylıdır.

Mektubu, anlatımda hiçbir değişiklik
yapmaksızın, sadece kavrama zorluğunu
ölmek amacıyla kimi gereksiz yerlere
nokta ve virgül ekleyerek aynen sunuyor-
ruz:

Saygıdeğer
Benim size bayırmı sebebin, Ankara
Mamak Ceza ve Tutukevinde vahşi bir iş-
kence sonucu ölen İlhan Erdost olaydır.
Ben o dönemde olayın yurda asker-

tanlığınıza ve Adana'daki, cezaevi si-
vil görevli polisi, bir de Başçavuş Şükrü
Bağ geldiler. Ellerindeki cantalardan rüt-
bez asker elbiseleri çıkardılar. Yüzbaşı,
teğmen ve polis, elbiseleri giydiler, otu-
rular. Albaya gelen bir telefonla tutuklula-
rın A blokta C bloka getirilmesi için gö-
revli istidiler ve hepimiz birlikte çıktık.
Mahkumları teslim aldık. Reya bindir-
dik. Yola çıktık. Reo karanlık bir yere ge-
tirildi. Tabiiyolda dövmeler devam ediyor-
du. Reo durdu ve tutukluları indirdik. Yal-
varıyorlardı ama masal. Asker ağalar bizi
dövmeyin diye çok yalvardılar. Çünkü sa-
dece Başçavuş Şükrü Bağ'ın resmini elbise-
li için, yüzbaşı, teğmen ve polis asker
elbiseli olduğundan onları da asker bili-
yorlardı.

Başımız denilen yargı organları bu mu-
dur? Faşist cunta idare kimleri yargıladı?
Ceza kimlere verildi? Sızden büyük bir ri-
ca ile bu mektubu Avrupa İnsan Hakları
Koruma Cemiyeti'ne intikal ettirmeniz ve
yayınlamanızı rica ediyorum. Ben insan
hakları koruma cemiyetinin adresini bil-
miyorum. Mümkünse basına verin. Sızden
en büyük istihdam bu mektubu İnsan
Hakları Koruma Cemiyeti'ne vermenizdir.
Lütfen ismini yayınlamayın. Selamlar.

Başımız denilen yargı organları bu mu-
dur? Faşist cunta idare kimleri yargıladı?
Ceza kimlere verildi? Sızden büyük bir ri-
ca ile bu mektubu Avrupa İnsan Hakları
Koruma Cemiyeti'ne intikal ettirmeniz ve
yayınlamanızı rica ediyorum. Ben insan
hakları koruma cemiyetinin adresini bil-
miyorum. Mümkünse basına verin. Sızden
en büyük istihdam bu mektubu İnsan
Hakları Koruma Cemiyeti'ne vermenizdir.
Lütfen ismini yayınlamayın. Selamlar.

İSTANBUL'da kar yağmış 23 Nisan'da. Ama hüznüylüydü hava. Çocuk-
lar geldiler akın akın cezaevi kaplarına. Kimisinin üzerinde hala bay-
ram g'zalleri, geçit töreni g'zilleri vardı. Anasız, babasız geçen bunca
yılı ve daha kim bilir kaç yılı yirmi dakikaya sığdırmak ister gibi acele-
ci ve telaşlıydılar. 4,5 yaşındaki İnan anasını alıp götürdüklerinde 1,5
yaşındaydı. İnan'ın anılarında, çok kalabalık, çok karanlık ve soğuk bir
yer, ona çay içirmeye çalışan gençcek ama bir türlü tanıyamadığı bir
kadının -annesinin- yüzü boz bulanık bir rüya ortamında sağa dalga-
lanan hayaller gibi daha kaç yıl dalgalanıp duracağı kim bilir.

"GEL artık babam", "Eve dön artık annem" diyordu küçükler. Zindan
kapıları masallardaki gibi açılmaz ki dilek taşıyı çevirmekle. Zindan
demirleri masallardaki gibi kırılmaz ki şirihli sözcükleri tısladımaka...
Bilmiyorlardı. Tıpkı, cezaevine götürülürken yolda görevliler tarafından
dövülerek öldürülen İlhan Erdost'un küçük kızını bilmediği ve an-
layamadığı gibi; tıpkı onun gibi sesleniyorlardı babalarına:

"Hani İlhan var ya anne
Hani babam var ya anne
Şimdi uzakta mı
Uzak nerde söyle anne

Ben burda yalnızım baba
Olsun ama yalnızım ya
Hadi gel öğleden sonra
Bu sene gel hadi baba"

VE uzakta ki, çok uzakta ki bir başka tutukevinde şair Ataol Behramoğlu
cevap veriyordu İlhan'ın küçük kızına:

"Gecemin üzgün çileği sen,
yavrum
Dargın yüzünü görebilsem,
yavrum
Babalar daha çok görebilsen
diyedim çocuklarını
Tutsaksam şimdiki ve sana
hasretsem yavrum."

23 NISAN'da soğuk, dondurucu bir kar yağdı çocuklarımızın üzerine.
İlkokul çağımızdan sillerindeki gibi "Bugün 23 Nisan / Neşe doluyor
insan" diyemedik. Yurdumuzun bunca yılı, bunca namuslu, bunca
güzel insanı, çocuklara savaşsız ve sömürsüz, daha güzel, daha ay-
dınlık bir dünya hazırlamak istedikleri için tutasakken; üç yaşında, beş
yaşında bebeler, kar altında hapishane kapılarında beklesinler ve ana
babalarını tek suçları bariyer ve özgürlük istemekten, neşe dolamadık.
Bu zulüm yıkılmadan, zindanların kapıları açılmadan, cellatlar cezala-
rını bulmadan 23 Nisan'larda, bayramlarda neşe dolamayacağıız. Ve
bayramlarımızı BAYRAM edebilmek için, yerimizde durup, rahat köşe-
lerimizde oturup inceden incele hüznülenmekle de yetinemeyeceğiz.
Bugün genel af için, Türkiye'de insan hakları için, işkencinin durması
için, bir küçük imza; yarı, belki de, vatan hainlerine, halk düşman-
larına, 45 milyonu ve vatani satanlara karşı silah edile savaşçı payımı-
za düşen. Ama ne olursa olsun, nasıl gelişirse gelişsin, bir 23 Nisan'
ın daha ardından, biz Türkiye demokrasi ve barış güçleri, 17 milyon
çocuğumuzla hayatımız bahasına da olsa daha güzel bir dünya, daha
güzel bir Türkiye yaratma, bayramları gerçek BAYRAM yapma sözü-
nü veriyoruz.

Cunta mahkemeleri ceza üstüne ceza yağdırıyor

Faşizm kana doymuyor: 15 idam kararı, 351 idam istemi daha

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülen 328 sanıklı MLSPB örgütü davasında esas hakkındaki görüşünü belirten asker savcı, aralarında üç kadın sanığın da bulunduğ 73 genç idamlarını istedi.
● Elazığ Askeri Mahkemesi "Tekofin taraftarları" davasında bir kız iki sanığı ömür boyu, üç sanığı da 27 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırdı.
● Erzurum 9. Kolordu Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, Kars olayları sanıklarından iki kişiyi ömür boyu hapis cezasına çarptırdı.
● Adana THKPC/Acililer davası sonuçlandı. 5 sanığı ömür boyu hapis, 2 sanığı 16 yıl 8 ay, 6 sanığı da 5 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası verildi.
● PKK Silir-Batman grubu davası 10 idam mahkumiyetle sonuçlandı. Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan 303 sanıklı davada Şeyhism Bağaç, Hızlıhalk Korkut, Mahmut Öğür, İsmail Sezgin, Mehmet Tekir, Medeni Görgen, M. Nezir Aktulum, Seyho Ülgen, Abdurrahman Karayel ve Abdurrahman Özdi idama mahkum edildiler. 12 sanık hakkında verilen ölümlü cezaların yaşarların küçüklüğü nedeniyle 24 yıl hapse, 7 sanık haklarında ölümlü ceza 20 yıl 20 yıl arası

hapis cezasına çevrilirken Ferit Aydın ve Hayrettin Tugay adlı sanıklar ömür boyu hapse mahkum edildiler. Mahkeme 6 sanığı 24'er yıl, 149 sanığı 3 yıl ile 20 yıl arasında hapis cezası verirken 103 sanık beraat etti, 9 sanık hakkında görevsizlik kararı verildi.
● Turgutlu Devrimci Kurtuluş Davası Askeri Yargıtay'da bozulduktan sonra ikinci kez görüldü ve karara bağlandı. Bu davada 1 sanık ömür boyu hapse mahkum edildikten diğer bir sanık 12 yıl, bir diğeri de 2 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırıldı.
● İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığı 140 sanık için daha Dev-Sol iftialığı iddiasıyla ek dava açtı. Böylece Dev-Sol davasında yargılanan sanık sayısı 1175'e, idam istenilenlerin sayısı 278'e çıktı.
● Kahramanmaraş TKP/ML Devrimci Halkın Birliği davası 8 idam, 17 ömür boyu hapis kararıyla sonuçlandı. Adana 2 Numaralı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde 424 kişinin yargılandığı davada Garbis Altınoklu, Salih Barış, Vakkas Süngü, Halil Genç, Hüseyin Çapartas, Hasan Örnek, Önder Çiltenli, Derviş Çakar ölüme mahkum edildiler. 17 sanık ömür boyu hapse, 6 sanık 20 yıl 24 yıl, 127 sanık da 1 yıla 16 yıl arasında de-ği-

şen hapis cezalarına mahkum oldular.
● 83 sanıklı Iskenderun TDKP/Halkın Kurtuluşu davası, 6 sanığı 13 ile 20 yıl, 30 sanığı 3 ay ile 10 yıl arası hapis cezaları verilmeyeceği sona erdi.
● 28 sanıklı THKPC/Dev Yol Mardin Grubu davasında 7 sanığı 5 yıl, 1 sanığı 6 yıl 9 ay hapis cezası verildi.
● İstanbul 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan 37 sanıklı TKP/ML-Yeniden İlan Örgütü davasında, asker savcı 6 gencin daha ölüm cezasına çarptırılmaması istedi.
● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı TKP/ML mensubu oldukları gerekçeyle açtığı 305 sanıklı davada, 59 sanık hakkında idam istemide bulundu.
● Doğu Yol Genel Başkanı Yıldırım Avcı hakkında, siyasi partiler yasasını aykırı davranışta daha açıldı. Avcı'nın 3 ay ile 1 yıl arası hapis cezasına çarptırılması isteniyor.
● Bir süre önce tahliye edilen Doğan Yalçın Küçük, İstanbul'da sürmekte olan yayın yoluyla devrimci propagandası iddiası bir davada 7,5 yıl mahkum oldu.
● Tıp süre önce göz altına alınıp serbest bırakılan şarkıcı Selda bir şarkısında "böbürlülük" yaptığı iddiasıyla yeniden tutuklandı.

BİRLİK YOLU, DİB-AF, GERÇEK-AK, FİDEF, KKDK ve KOMKAR'ın eylem birliğinin başansı

Genel af için imza kampanyası yalnız Federal Almanya'da 50 bin imzayı aştı

● 8 Mayıs günü Strasbourg'da yapılacak miting'in yanı sıra 5 Mayıs'ta da Federal Almanya'nın 50 kentinde uyan nöbetleri tutulacak

Mayıs'ın 7'sinden 11'ine kadar Fransa'nın Strasbourg kentinde toplanacak olan Avrupa Konseyi'ne sunulmak üzere bütün Batı Avrupa ülkelerinde başlatılmış olan "af kampanyası"na bağlı olarak yürütülen imza toplama eylemi sürüyor. Federal Almanya'daki imza kampanyasını yürütmekte olan Birlik Yolu, DİB-AF, Gerçek-AK, FİDEF, KKDK ve KOMKAR 25 Nisan günü biraraya gelerek imza kampanyasının Federal Almanya'daki durumunu gözden geçirdiler. Yapılan ortak değerlendirmede, Österiyüçüyle-ri sırasında toplanan imzaların beklene-nin çok üstünde olduğu ve daha şimdiden 50 bini aştığı görüldü.

"Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ndaki siyasi tutuklulara özgürlük" belgisi altın-da yürütülen imza toplama kampanyası 1 Mayıs gösterileri sırasında da sürdürü-lecek. Ardından, kampanyayı örgütleyen altı örgüt 5 Mayıs günü Federal Alman-ya'nın 50'ye yakın kent ve kasabasında "uyarı nöbetleri" düzenleyerek imza topla-mayı sürdürecekle. Batı Avrupa'nın diğer ülkelerinde de sürdürülmekte olan imza toplama eylemiyle birlikte Avrupa Konseyi'ne sunulacak imza sayısının 100 bine yaklaşabileceği tahmini yapılıyor.

5 Mayıs günü yapılacak "uyarı nöbet-leri" ile ilgili olarak kendilerine bağlı ör-gütlerine ortak bir genelge gönderen Birlik Yolu, DİB-AF, FİDEF, Gerçek-AK, KKDK ve KOMKAR bu eylemin ne biçimde yürütüleceğini, yapılacak yayın masalarında hangi yayınların bulundurulacağını, pano-larda kullanılacak malzemeyi ve afişlere yazılacak sloganları saptadılar. Ortak ge-nelgede, yürütülmekte olan imza kampan-yası da değerlendirilerek bu konuda şöyle

ışmaları ortak yürüten sözkonusu altı örgüt, Avrupa Konseyi toplantısına geniş bir heyet gönderecekler. Toplanan imza-ları Konsey'e iletecek olan heyet, Konsey üyelerine Türkiye'deki gerçek durumu anlatacaklar ve Türkiye halkını temsil et-meyen bugünkü meclisin göndereceği delegasyonun Konsey'e kabul edilme-de-

mesini ve Türkiye'nin Konsey'den çıkarıl-masını isteyecekler. Hatırlanacağı gi-bi, Konsey'in geçtiğimiz Ocak ayında yaptığı toplantı, "tercümân grevi" nede-niyle çalışmalarını tamamlayamadan ke-silmiş ve Türkiye'nin gönderdiği dele-gasyonun Konsey'e kabul edilip edile-me-yeceği oylanamamıştı.

Fransa'da bulunan Birlik Yolu, FTİB, Gerçek, KKDK, KOC-KAR ve Kurd-Kom ortak imzalı bir bildiri yayınlarak, Fran-sa'daki Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı emekçileri, aydınları, gençleri ve kadınları 8 Mayıs günü Strasbourg'da, Avrupa Kon-seyi binası önünde yapılacak mitinge ka-tılmaya çağırıldılar.

Türkiye konulu oturumları düzenleyen Avrupa Konseyi Politik Komisyonu toplantı halinde

Avrupa Parlamentosu komisyonunda

**Türkiye
demokrasi
güçleriyle
dayanışmada
üç değerli
kazanım**

**Amerikalı 52 milletvekili
Baş Derneği
tutuklularının
salıverilmesi için
Evren'e başvururlar**

*

**Amerikalı 52 milletvekili
Baş Derneği
yöneticilerinin serbest
bırakılmasını istedi**

*

**Londra'daki uluslararası
şair festivaline katılan
14 ABD'li, İngiliz ve
İskoçyalı şair de Özal'a
telgraf gönderdiler**

ABD Temsilciler Meclisi'nden 52 Amerikalı milletvekili, 12 Nisan günü Kenan Evren'e ve Turgut Özal'a gönderdikleri ortak mektup-ta Mahmut Dikerdem'in, avukat Orhan Apaydın'ın ve öteki Baş Der-neği yöneticilerinin insani neden-lerle derhal serbest bırakılmasını istedik. Mektuplarında Dik-derdem'in ve Apaydın'ın sağlık du-murlarına da değinen Amerikalı milletvekilleri, Baş Derneği yö-ne-ticilerinin cezaevinde tutulmaların-nı, Türkiye'de İnsan Hakları Bil-dirgesi'nin ihlal edildiğinin bir ka-nıtı olduğuna da işaret ettiler.

keğide, yurtdışı olanlara miza kâmpı denildi: Bu da değerlendirilen kanuna şöyle denildi:

"25 Nis'a'da toplanan bizler, Oster yürtişlerinin sonuçlarını değerlendirdik. İlk alınan bilgilere göre, Oster yürüyüşlerinde 50 bin insan toplanmıştı saptık. Bu sayı ilk tahminlerin çok üstündedir. Ortak çalışmanın, eylem birliğinin somut bir başarısıdır. İnsan kampanyası için aktif görev yapan tüm arkadaşlarımızı kutluyor ve kendilerine teşekkür ediyoruz."

Öte yandan Avrupa Konseyi'nin 7-11 Mayıs tarihleri arasında yapılacak toplantısı için yurtdışındaki Türkiye ve Kürt örgütleri hazırlıklara sürüyorlar. Ça-

Avrupa Parlamentosu komisyonları 12 Eylül rejimi yargılandı

Avrupa Parlamentosu Politik Komisyonu 26 Nisan Perşembe günü Brüksel'de "Türkiye'de İnsan Hakları" konusunda başının da izleyebildiği bir oturum yaptı. Oturumun amacı, 12 Eylül darbesinden bu yana Türkiye'de, "Avrupa İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Konvansiyonu"nun işkenciyi yasaklayan ve kişi güvenliğini, yargılama savuma hakkını güvence altına alan hükümlerinin ve başının özgürlüğünün ne ölçüde çiğnendiğinin saptanmasıdır.

Ulusalaraşı Af Örgütü, Dünya İş Konfederasyonu, Uluslararası Halk Sendikalar Konfederasyonu, Merkezi Frankfurt'ta bulunan Uluslararası İnsan Hakları Derneği, Uluslararası Hukukçular Komisyonu, Uluslararası Basın Enstitüsü ve Azınlık Hakkın Örgütü gibi uluslararası örgütlerin temsilcileri de toplantıya davettiler. Ayrıca Avrupa parlamentosu Türkiye hükümetine de davetiyeye göndererek bir temsilci göndermesini ve böylelikle resmi görüşünü komisyon önünde diye getirmesini istemiş de, Özal hükümetinin bu davete cevabı olumsuz olmuştur.

Oturumda söz alan uluslararası örgüt temsilcileri soruna çeşitli açılardan değindiler. Tüm örgütlerin üzerinde fikir birliğine vardıkları nokta, 12 Eylül'den bu yana Türkiye'de insan haklarının çiğnediği ve seçimlerden sonra da durumda kayda değer bir düzelmeye olmadıydı.

Uluslararası Af Örgütü'nün temsilcisi Ann Burley, seçimlerden sonra da işkence olaylarının devam ettiğine dair haberler aldıklarını açıkladı.

Uluslararası Basın Enstitüsü sözcüsü ise, kendilerine Türkiye'de basın özgürlüğüne saygı gösterileceği, gazete kapatılma-çapı yolunda söz verildiği halde bu sözlerin tutulmadığını belirtti ve bugün de basının durumunun ciddiyetini koruduğunu söyledi.

Söz alan sendikal konfederasyon temsilcileri de sendikal hakların getirilen kısıtlamalara eleştirildi. DİSK'in yasa dışı eylemlerinden ötürü yasaklandığı yolunda illeri süren savları reddettiller ve DİSK yöneticilerinin serbest bırakılması gerektiğini savundular.

Hristiyan Demokrat grubun isteği üzerine oturma çağrılan Uluslararası İnsan Hakları Derneği üyesi sağ çinimli Vöckel'in, CDU/CSU milletvekili Wedekind'in 12 Eylül'ü savunmak için yazdığı ve yine aynı partiden von Hassel'in bu kitabı yazdığı önsözü eleştirmesi ise bir sürpriz oldu.

Oturuma hiçbir Türkiye'li örgüt çağrılmadığı halde uluslararası örgütlerce davet edilen bazı Türkiye'li de Komisyon'a Türkiye'deki durum hakkında bilgi verdiler. Türkiye Bars Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem'in oğlu Mehmet Ali Dikerdem, Bars Derneği'ne karşı yapılan davada tüm hukuk dışı ve insan haklarını zedeleyici uygulamaları sorguladı. Başasının hasta olduğu iddiasıyla fiilen ölümüne mahkum edildiğini söyledi.

Oturuma uluslararası hukukçular komisyonu aracılığıyla söz hakkı elde eden avukat Hilsen'yı Yildirim ise, genellikle Türkiye Kürdistanı'ndaki ve özellikle de Diyarbakır cezaevindeki durumu, baskıları, işkencileri ve insan haklarını çiğneyen uygulamaları anlattı.

* Londra'da 22 Nisan günü yapılan uluslararası şair festivale katılan 14 tanınmış Amerikalı, İngiliz ve İskoçyalı şair Başbakan Özal'a bir telgraf göndererek, Bars Derneği yöneticilerinin salvermelerini ve Türkiye Yazarlar Sendikası hakkında açılmış olan davasını durdurulmasını istedi. Bu arada Yazarlar Sendikası Başkanı Aziz Nesin'e bir telgraf gönderen şairler, "Sizin kişiliğinizde Yazarlar Sendikası'na yürekten selamlarımızı iletiyor, dayanışma içinde olduğumuzu belirtiyoruz" dediler.

* "World University Service" adlı kuruluşun 25 Nisan günü Bonn'da düzenlediği basın toplantısında ise Türkiye'de görevlerinden uzaklaştırılan 327, ve istifa etmek zorunda bırakılan 861 öğretim üyesinde de yandaşla elde getirildi. Eğitim ve Bilim Sendikası GEW'nin yönetim kurulu üyesi Gerd Köhler, Federal Almanya'daki yüksek öğretim kurumlarına seslenerek, demokrasinin kurulmasına kadar Türkiye'deki üniversitelerle işbirliği yapılmaması ve işsiz bırakılmış olan Türkiye'li bilim adamlarına Federal Almanya'daki üniversitelerde iş olanağının yaratılmasını istedi. Başın toplantısında, bu konudaki bir çağrıya bugüne kadar Federal Almanya'daki yüksek okullarda görevli 500'den çok bilimadamların imza attığı da açıklandı.

Aynı konuda Federal Almanya Bilim ve Eğitim İşçileri Sendikası (GEW) Hessen Yaşlılar Yönetim Kurulu da bir açıklama yayınladı. Yönetim Kurulu üyesi Bayyal Olal'un önerisi üzerine alınan karar uyarınca Türkiye'de öğretim üyeleri, öğretmenler, DİSK, Bars Komitesi ve öteki demokratik kuruluşlarla dayanışma amacıyla Avrupa çapında eylemler örgütlenmesini istendi. Bu amaçla da DGB ve sendikalarından, Uluslararası Af Örgütü'nün, kilise kuruluşlarının ve dayanışma örgütlerinin birlikte hareket etmeleri önerildi.

Batı Avrupa gericiği de konsey toplantısına hazırlandı Bu "Türk dostu"nu iyi tanıyın !

Avrupa Konseyi'nin geçen Ocak ayındaki toplantısında, yetki belgelerinin konsey tarafından kabulünü beklemek üzere Strasbourg'a giden Türk delegasyonunun, "Bennett Paşa" diye peşinde koştuğu ve öğrenim için baktığı Sir Frederic Bennett, Türkiye'deki faşist cuntanın Avrupa Konseyi'ndeki baş savunucusu, "büyük Türk dostu" İngiliz Muhafazakar Partisi milletvekili ve Konsey Asamblesi'nin Ekim 1980'den beri Başkan Yardımcısı...

Ocak ayındaki toplantıda "Türkiye'nin 6 Kasım seçimleriyle demokrasye geçtiği" yalanını "kahramanca" savunan İngiliz Muhafazakar grubunun başını çeken bu "Bennett Paşa'yı" tanımak demek, Amerikan yönetiminin ve CIA'nın Avrupa Konseyi içindeki "truva atları"ni ve bu "atların" çevirdiği dolapların perde arkasını görmek demektir.

FREDERIC BENNETT
12 Eylülcülerin Bennet Paşası

neyk 1964'da ırktı Güney Rodezya Barosu'na kayıtlı oldu.

O sıralarda Yunanistan iş savaşının eşiğündeydi. İngiliz orduları Yunanistan'a girmiş ve Yunanistan'ın emperyalist kamptan kopmasını önlemeye çalışıyorlardı. 31 Mart 1946 günü ülkede ağır bir terör altında sözde seçimler yapıldı. Bu, başta Yunanistan Komünist Partisi olmak üzere tüm demokratik partilerin seçimiyle katılmaması yasaklandığı "çök demokratik" bir seçimdi. Tıpkı Türkiye'deki 6 Kasım ve 25 Mart seçimleri gibi...

Sir Frederic Bennett büyüyen, babasının yolundan yürüdü. İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz ordusunda görev aldı. Savastan sonra, 1946 yılında İngiliz Barosu'na kayıtlı oldu. 1947 yılında ise, Gü-

mücadele eden demokratik güçlerin yenilgisiyle sonuçlanan iş savaşının sonuna, yani 1949 yılına kadar Yunanistan'da kaldı. Tsalderis hükümeti kendisini herhalde "taatlı yapsın" diye çağırması...

Sir Bennett, İngiliz Muhafazakar Partisi'nin salarında politikayla uğraştı. Bir süreden beri Forein Affairs Research Institute (Dış Politika Araştırma Enstitüsü) FARI'nın başkanlığını yapıyor. Bu enstitü, bars hareketinin "Sovyetler Birliği'nin saldırı politikasının bir parçası" olduğunu "ispat" etmekle görevli. CIA ile işiye çalışıyor ve bütçesinin önemli bir kısmını ABD hükümetinin yardımlarından karılıyor. 1980 yılından beri, her yıl İngiltere'nin güneyindeki Leeds Şatosu'nda "World Balance of Power-Dünya Güçler Dengesi" adlı konferansları Sir Bennett'in başkanlığında yapıyor bu enstitü düzenliyor. NATO ülkelerinden bakanların ve bir takım "stretjik araştırma enstitüsleri yöneticilerinin" katıldığı bu konferanslarda ne konuşulduğu ve kararlaştırıldığı bir türlü basına yansımıyor. FARI adlı bu enstitünün yayınları arasında Sir Bennett'in yazdığı "Yatadınan Altındaki Kızıllar" adlı "bilimsel değerli çok yönlük" bir broşür de bulunuyor.

Avrupa Konseyi'nin geçtiğimiz Ocak ayındaki toplantısındaki çarararız "tercümanlar, ersi"nin kahramanlarından "Bennett Paşa"nın bakılmı bu Mayıs ayındaki toplantıda basıya yeni numaralarını gösterecek biriz?

Özal hükümetinin yurt dışındaki işçilere yeni bir komposu

"Bastırın 50 bin markı, kurtulun askerlikten"

Devlet Bakanı ve Hükümet sözcüsü Mesut Yılmaz 20 Nisan günü bir açıklama yaparak, Özal hükümetinin "askerlik hizmetinin tümünü 50 bin Mark'a satmak" konusunda çalışmalar yaptığını açıkladı. Bakanın yaptığı açıklamaya göre, yurt dışın da bulunan ve 29 yaşını aştığı için bedelli askerlik uygulamasından yararlanamayanlar 50 bin Mark ödemeyi kabul ederlerse hiç askerlik yapmayacaklar. Bu konudaki düzenlemenin Milli Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı tarafından hazırlanacağını söyleyen Devlet Bakanı Yılmaz, yaş sınırı sebebiyle bedelli askerlik uygulamasından yararlanamayanlara "kolaylık sağlamak" amaçlı olduklarını söyledi.

Savunma Bakanı'nın sözleri

Üte yandan 21 Nisan günü Tercüman gazetesine demec veren Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk, askerlik bedelinin düşürülmesinden hiç söz etmeden, Özal Hükümeti'nin Amerika ve Avustralya'dan gelen gençlerin yol paralarının yükselişini gözönüne alarak yalnızca onlar için bir miktar indirimden bulunmayı düşündüklerini söyledi. Yavuztürk, askerlik bedelinin yükselişi konusunda ise, "Kanunda kısa süreli askerlik için 800 bin lira ödenir dense, sıkıntı olmayacak. Bedelin kanunun çıktığı zamanki döviz kuru üzerinden hesaplanmasa, miktar yükseldiği için şikayetlere sebep oluyor" derken, hükümetin için yasadaki değişiklik yaparak bedel miktarını 20 bin Mark yerine 800 bin lira olarak belirtmeye yanaşmadığını açıkladı.

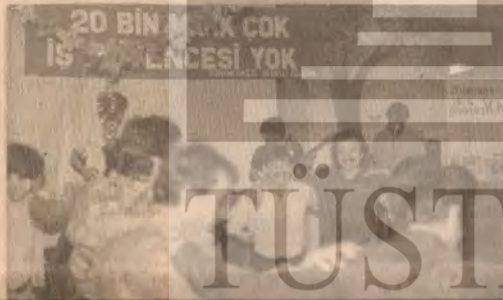
Gençler ne diyor?

Gazetemizin Batı Berlin'deki bürosunu ziyaret eden gençler, Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'ün ou sözleri üzerine görüşlerini şöyle açıkladılar:

"Demirel hükümeti sırasında askerlik bedeli 400 bin lira olarak belirlenmişti. O zaman bir Alman Mark'ı 40 liraydı. 12 Eylül'den sonra generaller askerlik bedelini

Hollanda'nın başkenti Den Haag'da kurulmuş bulunan Askerlik Çağındaki Gençler Komitesi (Den Haag AG-GK), 7 Nisan günü bir eğlence gecesi düzenledi. 200 dolayındaki gencin aileleriyle ve yakınlarıyla birlikte kahkıldan gece müzik, tiyatro, folklor gösterileriyle saat 24.00'e kadar sürdü. Gece, komitenin Den Haag Gençler Birliği ile birlikte hazırlanmış olduğu ödüllü makale yarışmasının ve masa tenisi turnuvasının ödülleri de dağıtıldı.

AYDIN ENGİN Tırmık

Haydi Genosse, sırasıdır!

Anadolu'nun ovasından, dağın dan, yaylasından, bağından kopup gelmiştik. Kimimiz uçsuz bucaksız Bavyera ovasının bir kentinde bulduk kendimizi. Kimimiz küleengi gökyüzü hiç mavilye çalmayan koca Ruhr havzasının gürmüs geçirmiş kasabalarından birinde açtık gözümüzü. Kimimiz dalga da kuzeye çıktı. Kuzeyin de kuzeyinden gelen buzlu rüzgarların yel değdiği kıyılarda arar olduk ekmeğimizi ve bozbulanık denizin kederi doldurdu içimizi.

Acemiydik. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında yeryüzünün tanık olduğu -galiba- en büyük işçi göçünün göçmenleriydik.

Kimimiz aşağıda, Güney'de, Mercedes üreten dev fabrikaların akar-bantlarında bir haka olmuştu. Kimimiz yemyeşil bir ormanın içinde kaybolmuşa benzeyen Rüsselsheim'da, Opel tekeli için otomobiller ürettiyordu artık. Kimimiz bir kentin nerede başlayıp, ötekinin nerede bittiği belirsiz Ruhr havzasında çelik fırınlarının cehennem sıcaklığında erimiş maden potallarının sapına yapışmıştı. Kimimiz Kiel kıyılarında, uçsuz bucaksız tersanelerde gemilere dip kaynağı yapıyordu ve bozbulanık denizin kederi dolduruyordu yüreğimizi...

Acemiydik. Sanayi ile ilk kez karşılaşuyorduk çoğumuz. İşçilikle ilk kez tanışuyorduk. Avuçlarımızdaki nasır, elektrikli matkaplardan, zımba cihazlarından değil, sabanın sapından geliyordu. Avucumuzdaki çizikler demir sapların bıcağı ağzına benzer kenarı değil, dağın, bayırın dikeni, ağacın çentikli döğeni altındaki çakmak taşı çizmişti. Ve biz kanyanın elimize hâlâ tütün basanlarındanık.

Acemiydik. Otomobil, çelik, demir, televizyon, gemi, traktör, peler, dokme demir köşebent, çelik çubuk, demir bantlık haseli metallerin üretken, metal işleyen fabrikaların atelyelerini dolduruyorduk ama

İşte o günlerde, bir cigara molasında, bir yemek paydosunda yanımızda yaklaşan, omuzumuzu elini dostça koyan tezgah arkadaşlarımız vardı. Gözü felfelci okuyan, bira şişmanı göbeğini hoplatan, yalısk yüzüğü sırtımızı sıvazlayan patron köpeklerine hiç benzemeyen dostlarımızdı bunlar. Çoğunu tanımiyorduk; dillerini bilmiyorduk. Ama gene de omuzumuzu koydukları ellerinden ırkımıyorduk. Gözlerinin içi ile, hilesiz gülüşleriyle ve şaşılacak kadar sakın, yürek ısıtacak kadar güvenli konuşuyorlardı.

Biz akar-bantların başında tepeden tırnağa tere batmış çalışan, bantların hızını habire yükseltirken, bu dostlarımız, bu tezgah arkadaşlarımız, bu sınıf kardeşlerimiz kocaman elleri ile yavaşlamamızı işaret ediyorlardı bize. Kışık, kalın sesleri ile sesleniyorlardı:

- Langsam Genosse, langsam... (Yavaş yoldaş, yavaş!) İlk zamanlar anlamıyorduk. Bu sıcağın başkışı Alman arkadaşlarımız bize niye- biraz da sitemkâr bakıyböyle diyorlardı acep?

- Langsam Genosse, langsam...!

Akar-bantta çalışırken bir yerlerimizi yırtmanın yanlışlığını anlamamızı için yıllar geçti. O yıllar boyunca kâh arkadaşımız, kâh öğretmemiz olan, kışık kalın sesli, kocaman dost eli işçilerin sesini duyduk:

- Langsam Genosse, langsam...

Yıllar akıp gitti. Genç yada yaşlı, şişman yada zayıf...ama her zaman sakın, güvenli, dost ve öğreten Alman işçi arkadaşlarımızın ödülleri çınladı kulağımızda. Onların öğüdüne kulak verdiğimizde yanımadık, yanlışla sapmadık, kör yola sav-

zaman bir Alman Mark'ı 40 liraydı, 12 Eylül'den sonra gerçekleştirilen askerlik bedelini ilk katına, yani 800 bin liraya çıkartılar. Ama bir Alman Mark'ın gene 40 lira üzerinden hesap ettiler ve bizi 20 bin Mark bedel ödemeye mecbur bıraktılar. Bugün bir Alman Mark'ın resmi kurdan karşı-biz 125 liradır. Buna göre, bedel olarak 2 bin Mark değil, 6.400 Mark almalıyız gerek. Barakın herseyi bir yana, bu hesap bile, bedelin 5 bin Mark'a indirilmesini isteyen gençlerin ne kadar haklı olduğunu gösteriyor."

IMF ekonomik modeli Türkiye'de "deneniyor"

Türkiye: 45 milyon kobay ve kocaman bir laboratuvar

Union Bankası İsviçre'nin en önemli bankalarından biri. Bu banka, geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye, İsviçre hükümetinin garantisinde 300 milyon dolarlık kredi verdi. Banka'nın Genel Müdür yardımcılarında Rolf Müller ve diğer üç genel müdür yardımcısı 300 milyonluk krediyi vermiş olmanın rahatlığı ve küstahlığıyla, IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası emperyalist mali kuruluşların Türkiye konusundaki düşüncelerini lafı gevelemekten, açıkça anlatırlar. Franco Müller: "Türkiye, şu anda bir pilot ülke-dir. IMF ve Dünya Bankası'nın istediği ekonomi politikasını (tümleyi) uygulamaktadırlar. Eğer başarılı olursanız, bu ekonomik model diğer gelişmekte olan ülkelere de uygulanabilir" dedi. Banka'nın Genel Müdür yardımcılar Zübir'te Milliyet gazetesini muhabiri Refa Muhtar'la yaptıkları görüşmede, Batı'nın şu anda Türkiye'ye ne gözle baktığını netler istediğini ve Türkiye'de bugün çekilen acıların, pahalılığın, işsizliğin baskınlığını nedenlerini aynı "açıksözlülük" ile anlatırlar.

Türkiye'nin, IMF ekonomik modelinin bir laboratuvarı niteliğinde görüldüğünü böylece yetkililer, bu modelin daha önce Güney Amerika ülkelerinde uygulanıp başarıya ulaşmadığını kendilerine hatırlatmaları üzerine "Güney Amerika ülkelerinde başarıya ulaşmadı. Çünkü orada ordu herseye karşıydı. Ama Türkiye'de durum böyle değil. Ordu görevini ve sorumluluklarını bilince, Başbakanı olağanüstü konuşmuş olur. Batılı silde bir ülke olduğunu, buna devam edin"

diyerek sırt sıvazlarken Cunta-Özal işbölümünü de açık ve duru bir şekilde ortaya koymuş olurlar. Ekonomik Başbakanı sıfatı taşıyan Özal'ın hükümetin başlıca birşeyle ilgilenmemek, politika'ya da kendi alanı dışında görme eğilimi ile, Cunta başı Evren'in faşist baskı ve terörü sürdürme yönündeki görev bölüşmeleri, Union Bankası yöneticilerinin kısa açıklamalarıyla, bir kez daha aydınlatılmamış ve 12 Eylül'üleri iktidara getirip destekleyen güç güçlerin, faşizmin asker ve sivil kanatları arasında yapıtları iş bölümü, Evren ve Özal'ın "görev bölüşümü"leri iyice açığa çıkmış oldu.

Sendikalar, işçilerin hakları kuzanmaları

Union Bank uzmanlarının üzerinde durdukları konulardan biri de, "Avrupa ve Amerika bankalarında sonuna kadar desteklenen" Özal'ın politikasının ö-nündeki tüm engellerin temizlenmesi gereği. Bankacılar, Özal'tan desteklemeyen iş adamlarını bile hıyaya gelmeye çağırarak "Duyduğumuz göre bazı işadamları bunu desteklemek istemiyor-larız. Bu olmaz, modelin başan şansı azalır" derken, işçi ve sendika kesimile ilgili görüşlerini de şöyle dile getirdiler: "Liberalleşme herkesin istediğini yap-ması demek değil. Bazı kesimler ilk kı-sıtlamaları zorunlu. Sendikaların faaliyet-leri kısıtlanmalıdır. Enflasyonu engelle-mek için de ilerletirler düşük tutulması, herkesin istediğini almasına izin veril-memesi gerekir."

Batı Berlin Türk Merkezi Bedelli Askerlik Komitesi, askerlik çağındaki gençlerle ilk toplantısını 27 Nisan günü yaptı. Geceye aileleriyle birlikte 100 kadar genç katıldı. Askerlik çağındaki gençlerin kurdurulan iki saz grubu ve bir orkestra, komiteye day-nışmalarını göstererek geçde bir kültür programı sundular. SDAJ sorumlusunun da-yanışma mesajı sandığı toplantıda, Kreuzberg Bedelli Askerlik Komitesi ile Türk Mer-kezi Komitesi 11erle önümüz orak eylem önerilerini değerlendirdiler. Geceye katılan gençlerin büyük bir kesimi Batı Berlin'de başlayacak imza kampanyasının fabrikalarda, okullarda ve gençlik evlerinde yürütülmesinde görev aldılar.

"Bedel" in

1. sayısı çıktı

Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi FEBAG'ın yayınladığı Bedel adlı aylık bültenin birinci sayısı çıktı.

Fiyatı 10 fenik olan Bedel'in adresi ve telefonunu şöyle: Wanheimerstr. 137, 4100 Duisburg 1. Telefon: (0203) 66 06 72.

üreten, metali işleyen fabrikaların atelyelerini doldurmuş ama acemiydik.

Acemiydik. Akarbanlıların başında elimizi, ayaklarımızı fırtına gibi isletiyorduk. Arada bir yanımızda gelip saat tutan, sonra da sırtımızı sıvazlayan yalak, yitmiş ustabaşılar, şefleri tanıyamıyorduk. Bu heriflerin gelip gelip neden saatin düğmesine bastıklarını, neyi neden böylesine ölçüp biçtiklerini bilemiyorduk.

İşçilikte acemiydik. Tarladan, çiftin çubuğun başından daha yeni kopup gelmişliğimiz acemiysiydik. "İşçi sınıfı", "işçi bilinci" gibi sözleri daha duymamıştık bile. Sınıf güdümüz daha yeni yeni oluşuyordu ve biz bunun da farkında değildik.

Alman sınıf kardeşlerimizden yıllar boyu uğraşa didine hiçbir azaltılma, hızmanması onedikleri akarbanlı, saat başına üretilecek parça sayısını alabildiğine artırıyorduk. Bira şişman göbeğini hoplatarak gülen Meister sırtımızı sıvazladığında mahcup köylü gülüşü ile sırtı-yorduk biz de.

Acemiydik.

ogorukla kulağı veriydik yanımızda, yanlışla sapmadık, kor yola sarılmadık...

Simdi...1984'ün Mayıs ayı başındayız. Metal emekçileri kavuyaya hazırlıyoruz. Grev davulları yovaya tezgah başlarında. Ve işte gene tam da sırasdır o kışık, kalın sesli, o her zaman omuzdaş, her zaman sakın, her zaman arkadaş ve her zaman güvenilir dostlarımız, Alman işçi sınıfının stylarmıza öcüsünün sesine, Alman işçi sınıfının en iyi evlatlarını, öcü işçilerin öğüdüne kulak vermenin tam da sırasdır! Grev oylaması için elimize kalemi aldığımızda... Grev çağırış geldiğinde işçi marşlarını dev korosuna katılmamız tam da sırasdır...

Kulağ verin. Akarbanlıların acemi-likten, cahillikten hıyazlırdığımız günlerde bile kalın kışık sesleri ve en dost güllüçlüğü ile sırtı-yorduk biz de.

— Haydi Genosse, sırasdır... Fertig, los!..

Evren DYP'nin kapatılmasını istedi

Türkiye'de, Parlamento'da yer alan üç Cunta partisi dışındaki partilere yeni bir ad bulundu. Bunlara "sakınacı partiler" deniliyor. Tümünün üzerinde sallanan cuncta generallerin, kilisi ise, ilk olarak Doğru Yol'un üzerine düşüceğeni benziyor. Cumhuriyet Başsavcısı'nın Doğru Yol Partisi hakkında "eski bir partinin devamı olma" suçlaması açtığı dava Anayasa Mahkemesi'nde...

Adı var kendi yok demokrasinin de-korları olan Parlamento dışı partiler arasında Doğru Yol'un en fazla şişmiş çeken ve en sakınacı görülen parti olma-sında, Anavatan Partisi'nin azınlıkla sa-yılması yanında, DYP Genel Başkanı Yü-krum Avcı'nın, 6 Kasım seçimleri için yaptığı "Cumhuriyet tarihinin ikinci sal-behli (üzzerinde kuskular, şüpheler olan) seçimi" değerdendirilmesinde de büyük payı var. Ancak gelişmeler, kilicim sadece Doğru Yol üzerinde salınamadığını, Doğru Yol kilicim altında kalı doktra-nıya, açtığını yoldan diğer partilere de sı-ra gelebileceğini gösteriyor.

Nitekim, cuntabaşı Evren'in uzun za-mandır pek duyulmayan sesi 23 Nisan mesajında yeniden "gürledi". Cuntabaşı, 12 Eylül'ün sürdüğü ve üniformaların çıkarmış olmasının cuntanın ve 12 Eylül rejiminin erdiği anlamına geleceğ-iğini kendi üslubuyla açıkladı. Evren'in, aba alundun bile değil, açıkça sofa gös-teren ve Anayasa Mahkemesi'nin Doğru Yol Partisi'ne ilişkin kararını etkilemeyi amaçlayan mesajları bazı bölümleri şöyle:

"Yatandaşlar eskiden olduğu gibi yine muhalif kamplara bilercek, kitleleri birbir-leri üzerine saldırmak isteyenler, yeralli çahşmalarına başlamışlardır...Gecmiş-ki ders almayanların bilerek veya bilme-yerek 12 Eylül sonrası düzenlemeleri de-ğistirme heves ve özlümi icinde oldukları gözlenmektedir. Siyasi Partiler Kanunu, yeni kurulan siyasi partilerin herhangi bir siyasi partinin devamı olduklarını kanıy edemeyecekleri, böyle bir iddida bu-lanamayacakları kesin hükümlü öngör-me'ine rağmen yüreklerinde kin ve ihtiras

ateşi hali sönmeyen bazı kişilerin mah-kemeye intikal etmiş bir dava etkileşili tutum ve davranışları içerisinde olduğunu ve bu kanunu değistirmeye cabaladıkları libret ve dikkate ilmektedirler. Bu giri-şimlerin başta Parlamentonun olmak üze-re bütün uyamak gücü tarafından ilme-ceğine gişmekle birlikte, bu mutlu gün vesilesiyle konuya temas etmekte ya-zar girdim."

Evren, bu sözleriyle Anayasa Mahke-mesi'ndeki DYP'nin kapatılması davası-na bizzat müdahalede bulunurken, aynı zamanda, diğer "sakınacı" siyasi kur-yuluşlara da sopa gösterdi ve onların, Doğru Yol'un kapatılmasına karşı çıkma gişimlerini de suç olarak nitelidi.

Öte yandan, SODEP Genel Sekreteri, eski Baro Başkanı Atilla Sav da Doğru Yol Partisi'nin Anayasa Mahkemesi'nde savunmak için "demokratik" dayanışma amacıyla DYP'ye başvurdu. Ancak, de-mokrasinin anlayışının sınırları Cunta'dan çok fazla ileride olmayan DYP' yönetici-leri bu başvuruyu reddettiler.

Fransız Komünist Partisi gericiliğin hükümeti yıkmaya çabalanna yeşil ışık yakmadı

Fransa'da Mitterand'ın yanlış çelik politikasına işçiler boyun eğmiyor

Feridun AKSIN

Fransız hükümetinin yeni kabul ettiği sanayi programı ile çelik işçilerinin gösterdikleri yoğun tepki, yalnızca hükümetle işçiler arasında kalmadı. Dört bakanla hükümete katılan Fransız Komünist Partisi'nin (FKP) de bu programı şiddetle eleştirmesi ve işçi gösterilerini karşı bir biçimde desteklemesi, iktidar ortakları sosyalistler ve komünistler arasında geniş tartışmalara yol açtı. Sonuçta iktidarı güvenen istemeye kadar götürdü. Komünistlerin "işsizlik, satınalma gücü ve sanayi politikası" konusunda hükümetle aynı düşüncede olmadıklarını ve görüşlerini savunacakları kaydıyla "hükümetin genel politikasına" güvenen vermesiyle bir alandaki gerginlik bir düzeyde azalmış görünüyor.

Çeşitli çevreler tarafından komünistlerin hükümetten ayrılabilecekleri, solun birliğinin bozulabileceği görüşlerinin de ileri sürüldüğü tartışmalar şöyle gelişti:

29 Mart: Hükümetin çelik, kömür ve gemi yapımı alanında alması öngördüğü önlemleri kapsayan yeni sanayi planı basına açıklandı. Plan özellikle çelik sanayindeki birçok işyerinin kapatılmasını ve 20 bin işçinin işten çıkarılmasını öngörüyordu. FKP Merkez Yayın Organı ertesi gün haberi büyük başlıklarla protesto eder bir biçimde sunarken, planı tepki ile karşılayan CGT sendikası yöneticilerinin görüşlerine geniş bir biçimde yer verdi.

3 Nisan: FKP Genel Sekreteri Georges Marchais televizyonda basınla yaptığı bir oturumda, "başarsızlığa mahkum bir plan" olarak nitelendirdiği bu planı, 1981'den itibaren uyguladığı zamanki sanayi politikası ile ters düşüğünü söyledi. İşçilerin duruma müdahale etmesi gerektiğini belirtti.

4 Nisan: Çelik işletmelerinin merkezi Lorain'de tüm sendikaların katılımıyla yapılan toplantı, res. KİT tarafından dijital ya-

18 Nisan: Başbakan Pierre Mauroy Bakanlar Konseyi oturumunda sonra "durumun aydınlığa kavuşması gerekir", hükümette olmak demek herkesin kendi sorumluluğunu, yani güçlüklerden kendisi payına düşeni kabul etmesi demektir" diyerek, hükümetin güvenen istemine başvurma kararını açıkladı.

19 Nisan: Millet Meclisi'nde, Başbakan Pierre Mauroy, "hükümetin seçtiği yolda

gitmekte kararlı olduğunu" belirterek, "hükümetin genel politikası" konusunda Millet Meclisi'nden güvenen istedi. FKP sözcüsü yaptığı konuşmada, "hükümetin işsizlik, satınalma gücü ve sanayi politikasından ve bu konuda FKP'nin getirdiği yapıcı önlemlere kulak kapatılmasından kaygı duyduklarını ve bu görüşlerini sonuna kadar savunacaklarını" belirttikten sonra, "bu bizi çekimser kalmaya ya da

karşı oy kullanmaya götülmeyecektir, böylece biz saldırgan ve yenilgisinin karşılığını almaya susmuş bir sağ karşısında solun tüm halktan yana demokratik güçlerin birliğine olan kuşku duyulmayacak bağlılığımızı göstermek istiyoruz" diyerek FKP'nin tutumunu açıkladı.

Böylece hükümet, meclisten güvenen almış bulunuyor. Ama tartışmalar yoğunluğunu sürdürecek gibi görünüyor.

13 Nisan günü Paris'te 100 binden çok işçiyürüdü. Türkçellerinin de katıldıkları yürüyüşte sendikalar, hükümetten, tekelcileri ve Reagan yönetiminin baskılarına boyun eğmesini istedi. Dünya çelik

tekelcileri, Reagan yönetimi ve Fransa gericiliği, Fransa'nın çelik üretiminin düşürerek işsizlere girmesi ve beş yıllık aynı zamanda da işsiz kalacak işçilerin sol hükümeti karşı kıskırtmayı planlıyor

Belçika'da Türkiyeli göçmen işçileri zor günler bekliyor

Ersin TOSUN

Tüm Batı Avrupa'yı kaplayan ekonomik bunalım Belçika'da da bütün ağırlığıyla hissediliyor. İşsiz sayısı resmi rakamlara göre 900 bini aştı. Bu durumda iktidarda bulunan gerici sağ koalisyon hükümeti bu bunalımdan sözde "çıkış yolu" buldu: Yabancı işçileri geri yollamak! Irkçılık ve yabancı düşmanlığı Belçika toplumunda sistemli bir biçimde kökürüyor. Hükümet, "Yabancı işçiler giderse bunalımdan çıkarız" diyor.

Yabancı işçi düşmanlığıyla tanınan gerici Adalet Bakanı Gol'un uzun süredir hazırladığı yabancı işçilerle ilgili yasa tasarısı, millet meclisinde onaylandıktan sonra senatoya geldi. Bu yasa tasarısının ana içeriği, Ortak Pazar ülkelerinin dışından gelen yabancı işçilerin Belçika'da kalmalarını ya da zorlaştırmak ve onları 1986 yılına kadar ülkelerine geri dönmeye mecbur bırakmaktır. Belçika'daki faşist örgüt Flamen Blok'un 25 Mart pazar günü yapılan kongresinde de aynı konunun görüşülmüş olması elbette bir rastlantı değildi.

Şimdi senatoda görüşülecek olan bu yeni yabancılara karşı alınan noktalardan şimdilerde:

Ailelerin birleşmesi: Türkiye'de bulunan çocukların anne ve babalarının yanına gelmesinde 21 yaş olan sınırı 18'e indiriliyor ve çocukların gelmesi "aynı yıl içinde veya bu yıl izleyen yılda gelmeler" biçiminde sınırlandırıyor. Yasa ayrıca, "Belçika'yı ailesinin yanına gelen çocuk, Türkiye'den devredildiği eşni Belçika'ya getirmesi" deniliyor.

4 Nisan: Çelik işletmelerinin Paris'te Lorain'de tüm sendikaların katılımıyla yapılan büyük grev, FKP tarafından aktif olarak desteklendi.

4 Nisan: Cumhurbaşkanı Mitterrand yaptığı basın toplantısında, bu ölemlerin "çelik sanayii işletmelerindeki zararların ve sanayide yapılan modernleştimelerin kabul edilmesini sonuca ulaştırdığını" söyledi. Komünist Partisi'nin tutumu konusunda, "artık durumu netleştirmek zamanı geldi" dedi.

13 Nisan: Lorain çelik işçilerinin Paris'te yaptığı büyük yürüyüşü FKP Genel Sekreteri Georges Marchais ile birlikte bir komisyon Politik Büro ve Merkez Komitesi üyeleri de katıldılar. Aynı gün Humanité gazetesinde FKP Politik Büro üyesi ekonomi uzmanı Philipp Terzoff'un hükümetin yeni planına karşı bir başka önerisi yayınlandı. Terzoff'un yeni planında, hükümetin kendi planını uygulamak için öngördüğü 30 Milyar Frank'la elindeki çelik işletmelerinin konumlanacağı gibi modern yeni işletmelerin ve daha 30 bin işçiye çalışma alanının açılacağı gösteriliyor.

Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais de miting alınmıydu.

“Bu politikayı desteklemiyoruz ama gericiliğin iktidarını da istemiyoruz”

Mahmut DEĞER

25 Nisan günü 2 milyondan fazla kişi Fransa'nın 90 ayrı kentinde sokaklara döküldü. Paris'in ünlü Bastille Meydanı yarım milyon insanla dolup taştı. Son yılların en yığnalsı ve görkemli gösterisinin gericisi sağ güçlere karşı bir gövde gösterisi anlamı taşıması bakımından önemle altı çizilmesi gerekiyor.

Aslında 25 Nisan'da Fransa soluğu geniş bir birlik içinde hareketlendiren ana belgi ilk başta "İlâk bir kamu eğitimi için" biçiminde görüyor. Oysa, geride doğru kısaca bir gözatılacak olursa, 25 Nisan'ın neden iç gericiliğe karşı bir gövde gösterisi anlamı taşıdığını kavramak mümkün.

Eğitim Bakanı, eğitim sistemine yeni düzenlemeler getiren yasa tasarsını kamuoyuna açıklar açıklamaz, gericisi sağ güçler "öğütüğüklemliz kısıtlanıyor" propagandasıyla ulusal çapta eylemler düzenlediler. Bu eylemlere kilise de tam destek vererek düzenlenen gösterilere aktif katıldı. Gösteriler kısa sürede ulusal çapta sol hükümeti her anlamda yıpratma ve dağıtma amacına yönelmeye başladı.

Fransız solunun bu karşı devrimci hareketlenmeye ilk

aşamada karşılık vermemesi, aslında Mitterand Hükümeti'nin gitmek sağa kayan politikasından hoşnutsuz olmasında arıtık gerekçeler. Ancak olayların boyutları büyümeye başlayınca Fransız solu, orta soldan körfütçülere kadar uzanan geniş bir yelpaze içinde ve sağın öne çıkardığı eğitim sorunu çerçevesinde karşı hareketlenmeye geçti. Böylece 25 Nisan'da, hafta içinde olmasına karşın, geniş yığılı 2 milyondan fazla insanın sokaka dökülmesi, "eğitim" çerçevesini çok çok aşarak iç gericiliğe karşı bir gövde gösterisi dönüştü.

Son olarak şunu da belirtmek gerekiyor: Geniş emekçi kesimler sol hükümetin sağa kayan politikasını desteklemediklerini ilk önce hareketlessiz kalarak dile getirdiler. Örneğin ara seçimlerde gidip oy kullanmadılar. Yerel seçimlerde Komünist Partisi ve Sosyalist Partisi birçok büyük belediyeyi yitirdi. Ancak bu hareketlessiz kende kalarlar da dönünmeye başlayınca, çelik işçilerinin grevlerinde olduğu gibi kıpırdanmaya başladılar. İşte 25 Nisan'ın bir anlamda geniş emekçi yığınlarının sol hükümeti yönlük bir ıhtarı olarak görmek gerekiyor. "Sol hükümetin sağ politikasını desteklemiyoruz, ancak gericiliğin de iktidarda görmek istemiyoruz". Bu milyonlu aşkın kilenin verdiği mesaj bu...

"Belçika'ya ailesini taşıyan belçika'ya gitemez" deniliyor.

Yabancı Öğrenciler: Yeni yasa göre, Belçika'daki yabancı işçi çocukları dışında kalan ve ilkokul, orta ve lisede okumak için Belçika'ya gelen öğrenciler için de, "Bir yıl zorunlu yabancı dil öğreniminde başarılı olurlarsa üniversiteye girebilirler ve okula bitirir bitirmez Belçika'yı terkedirler." hükmü getiriliyor.

Belediyelerde: Gol'un hazırladığı yasa, bundan böyle yabancıların oturmakta oldukları belediyelerde, belediye meclisi yabancı işçileri dağıtma karar alabilecek. Yasada bu konuda, "Ortak Pazar ülkeleri dışından gelen yabancıların belirli bir süre için bazı belediyelerde yerleşmeleri kısıtlanabilir" deniyor. Yasanın bu hükmü, "Kişilerin özgürce yerleşim ve dolaşım hakkından" söz eden İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne açık ters düşüyor.

Kaçak işçiler: Gol'un yasa tasarsını yürürlüğe girence, Belçika'ya gelen yabancı kaçak işçilere verilmekte olan tüm maddi yardımlar kaldırılacak. Bu arada, ülkesine geri dönmek isteyen yabancıları verilmek olan yol masrafları da bundan böyle karşılanmayacak.

Konuyla ilgili olarak Belçika'da yayınlanmakta olan ilerici demokrat *De Morgen* gazetesinin, 17 Mart günü sayısında Flaman Sosyalist Partisi milletvekili ile yapılan bir röportaj yayınlandı. Gazeteci Dirk von Den Bogaert'in sorularını yanıtlayan Sosyalist Partisi milletvekili Luc van den Bossche, bu yasa ve getireceği tehlikeli sonuçlara dikkati çekti. Bossche, "Yeni yasa ile iç işleri yabancı yaratılmış oluyor. Ortak Pazar ülkelerinden gelenler ile bu ülkelerin dışından gelenler. Bu madde ile, Magrebler (yani Kuzey Afrikalılar) ve Türkler için hedef alınmaktadır", dedi. Milletvekili ayrıca, Gol'un yasa tasarsını yabancıların "senin hakkın yok, fakat ben istersen sana lütfen bulunabilirim" demekte olduğunu vurguladı.

Belçika'da yaşayan bütün yabancı işçiler ve Belçika'da bulunan büyük tepkiler ve yol açan yasa, bir tek gerçeği gösteriyor: Davulla zurumla karşılanan ve yıllardır en ağır işlerde çalıştırılan Türkli işçileri zor günler bekliyor. Bütün yabancılar ve Türkli işçiler Batı Avrupa'da hortlatılan ırkçı ve yabancı düşmanı politikalar karşı sessiz kalarlar ve dirmenler, ekonomik ve sosyal hakları daha da kısıtlanacaktır.

Daimler-Benz'in Hamburg-Harburg fabrikasında, işveren özellikle Türkli işçilerin kurtulmak için yeni oyunlar tezgahlıyor. On yılını doldurup işyeri emeklilik hakkını kazanan 35 yaşın üstündeki Türkli işçilere mektup gönderen patron, "geriye dönüş teşvik yasa"sı"nı öne sürerek, işçilerin kazandıkları haklarına karşılık, gönüllü çıkış almaları ve ülkelerine geri dönmeleri için komik denemek kadar düşük bir para teklif etti.

Fabrikadaki ilerici Türkli işçiler bu duruma sessiz kalmayarak bu konuda Almanca ve Türkçe yazılmış iki bin bildiri dağıtarak işverenin kurduğu tuzakın iç yüzünü açıkladılar. Fabrika yönetimi beklediklerini bulamayınca, bu kez yeni bir oyuna başvurarak, gönüllü çıkış alacak işçilere Mercedes'in İstanbul'da ortak iş yaptığı fabrikada iş verileceğini propaganda etmeye başladı.

TÜSTAV

İngiltere'de Greenham Common var

Abdullah YILMAZ

Greenham Common Londra'ya uzak sayılmaz. 50 mil kadar. Eskiden, bizim eskilerin "miri arazi" dedikleri türden bir yerdin buralar. Çimli, yeşil, geniş bir alan. Şimdi M-4 Otoban'ın hemen her saat sizi oraya götürebilir.

Amma, Greenham Common'u ünlendiren bu M-4 Otoban'ı değil. Ne "miri arazi" oluşu, ne yeşilliği, ne de Amerikalı komutanın Amerika adına yönettiği bir Amerikan üssünün yasak bölgesi oluşu, onu ünlendirmedir. Greenham Common'u Greenham Common yapan yarı Cardiff'ten açıldı ilkin... 1981'in 28 Ağustos'unda.

O gün, bir grup kadın "Yaşamı Savunmak" için gösteri yürüyüşüne çıktılar ve tam 110 mil boyunca asfalt yolu aşındırarak ve de "dağa taş" yaşamının gereğini yazarak, 5 Eylül'de, gelip üssün parklığına dayandılar. Hatta içlerinde 4'ü, kendilerini parmaklığa zincirleyerek, Savunma Bakanlığı'na TV'de tartışmanın hodri meydanını bile peki verdiler. Çünkü NATO'nun 79 kararı barbarlıktı, kana susamıştı... Nükleer füzelere Avrupa'ya, İngiltere'ye, oraya, O, Greenham Common'a, yerleştirilmesin di.

Ve kadınların hemen oracığa kuvverediler... sonra, günün yenileri eklendi bunlara... Meydanı doldurdular, çevreyi kuşattılar. Ve de bir daha ayrılmadılar o yöreden.

İşte, CND'ce (Nükleer Silahsızlanma Kampanyası) de onaylanan ve dünya barış platformlarında kabul gören, Greenham Common'un barış savaşlığı böyle doğdu.

Ve kadınlar o gün, bugün savaşçı. Meşaleli yürüyüşlerde kanarlığı yirtarak, borsa önlerinde yerlere yatarak, parlamento kapılarına uğurlarak, Reagan'ın yoluna çıkarak, işi komutanının önüne dikerek, 9 millet işi

Metal işkolunda önümüzdeki günlerde greve başlanması kesin gibi görünüyor

F. Almany'a'da 35 saatlik hafta düğümünü artık grev çözecek

Federal Almany'a'da yıllar sonra yeniden grev türkülleri söyleniyor. Metal ve matbaacılık işkollarında milyonlarca işçi greve hazırlanıyor. Önümüzdeki günlerde grev oylamaları tamamlanacak ve büyük olasılıkla Mayıs ayının ortasında greve gidilecek. Gazetemiz baskıya hazırlanırken sırada metal işkolunda IG Metall sendikasıca düzenlenen grev oylamaları nı kimi bölge ve işyerlerinde tamamlanmış, ancak sonuçları henüz gazetimize ulaşmadı. Tüm bölge ve işyerlerinde grev oylaması 9 Mayıs'a kadar tamamlanmış olacak.

Bunun yanı sıra kısa adı IG Druck olan matbu ve kağıt işçilerinin sendikası da bir yandan çok etkili uyarı grevleri örgütleyerek, bir yandan işyerlerinde grev oylamaları düzenleyerek bir yandan da işverenleri "kesin kararın verileceği en üst düzeyde sözleşme görüşmelerine" çağırarak karmaşık bir sendikal savaşım taktiğini başarıyla uyguluyor. IG Druck'un grev oylamaları, Federal Alman işçi sınıfının 35 saatlik haftayı hayata geçirmek yönündeki kararlılığının kanıtı oldu ve IG Metall'in grev oylamalarının sonucunu da daha şimdiden ilan etti.

DGB'den 8 milyon bildiri

IG Metall ve IG Druck sendikalarının grev hazırlığı üst sendikal örgüt DGB merkezinin ve bağlı sendikaların tam desteği ile karşılanıyor. Örneğin DGB, dayanışmayı yaygınlaştırmak amacıyla tam 8 milyon bildiri bastı. Bildirilerde "DGB'ye bağlı 7 milyon 800 bin işçi ve emekçi, patronların yaratmak istediği tabuları kırarak gütedirler" deniyor ve 35 saatlik hafta için tüm Federal Alman işçi sınıfı eyleme ve dayanışmaya çağırılıyor.

Türk ve Kürt emekçiler

IG Metall'in grev oylamaları sırasında

YE GREV DAVULLARI YURACAK GENE.

Denen bir aradan sonra Federal Almany'a'da ülkenin en büyük işkolu olan metal dalında milyonlarca emekçi greve hazırlanıyor. Alman, Türk, Yugoslav, İspan-

grev oylamasında sandık başına çekmeleri gerekmekte.

Bir başka işveren yalanı daha

Özellikle yabancı işçileri grev savaşından uzak tutmak amacıyla tezgahlanan kirli oyunlar arasında, son günlerde bir tanesi özellikle dikkati çekiyor. Bu yalan propagandası, grev süresince işçilerin açığa mahkum olacaklarını, ücret alamayacaklarını ileri sürmekte.

Oysa aynı konuda IG Metall Sendikası yöneticileri bir dizi açıklamalar yapıyor. Nitekim son olarak Welt am Sonntag gazetesinin sorularını yanıtlayan IG Metall Sendikası Genel Başkanı Hans Mayr, "Grev süresince grev katılan IG Metall üyesi işçiler haftada ortalama 300 Mark grev parası alacaklardır" dedi. Ayda 1200 markı aşan bu grev ödentisiyle ilgili olarak gazetinin "Peki bu kadar parayla örneğin 1000 günü aşan bir grev gerçekleştirebilir misiniz? IG Metall'in bu kadar büyük ödemeceği yeter mi?" biçimindeki sorusuna Hans Mayr gülererek ve tek cümle ile yanıtladı: "Hiç korkmayın yeter de artar bile".

Öte yandan grev oylamaları ile grev günü arasında geçecek süre boyunca işçilerin "sakın bir bekleme" durumunda olup olmayacaklarını soran bir gazeteciyi verdiği yanıtta IG Metall Sendikası Genel Başkanı Mayr "uyarı grevleri yapmamak için hiç bir neden yok. Zaten grev oylamaları ile grev uygulaması arasında bekleme dediği kadar uzun bir süre olmayacak, grev yakındır" dedi.

Gene IG Metall yönetiminin edindiği bilgiye göre, grev oylamasında IG Metall, "Ağırbaş tasayın kimi işyerleri"nde grev oylaması yapılmakta yetinmeyecek, bunun yerine en küçükünden en büyüğüne kadar tüm işyerlerinde grev oylamasına gidilecek. Grev uygulamasında da aynı yolun izleneceği ve kimi "kilitlemelerde" değil tüm metal işkolunda ve tüm işletmelerde greve gidileceği bil-

komutanların önüne dikilerek, 9 mihlik üs perçesini elele kışarak... Kimi zaman zindanlarda, kimi zaman meydanlarda...

Greenham Common bir barış kampıdır. Analar, nineler, eyle, bekar kadınlar, genç kızlar "... sıradan bir kadın barış için ne yapabilir diye düşündüm ve Greenham Common'a katıldım" diyen, diğeyilen herkes, başından beri orda olan öncüler, hafatlık, aylık, yıllık izenleriyle, başka olanaklarıyla, bazen de sürekli olarak katılırlar. İçlerinde demokrat, feminist, sosyal-demokrat, sosyalist, komünist olanı da var. Fakat, giderek yaygınlaşsa da, örgütlenme biçimi egemen değil. Örgüt, daha doğrusu, örgütler dışardır...

Elbette ki, barışın düşmanı da var. Emperyalist dünyanın Reagan komutasındaki gericiği saldırılarını yoğunlaştırmaktadır. Thatcher da bu arenada gladyatörölüşe soyunmuş, Greenham'a yönelmiştir.

İlkbakışta "miri arazi" ye bir kulp aramış ve de iki sahip bulunmuştur: Bir bölümü yöre belediyesinin, diğer bölümü de Ulaştırma Bakanlığı'nın... Ve majestelerinin mahkemesi de "aynen öyle" deyip mühür basıvermiştir. Ve de kutsal ölölükliyet "vaki tecavüzün def'i" için operasyonlar başlatılmış, buldozler sefere sokulmuştur.

Fakat, hayır... Greenhamlılar kadınların lime lime, kapkaçakların hurdaşağı defçileri yerlerine, her saldıran arından, dönmeyi başarışlardır.

Saldırıları halen devam ediyor, fakat geri adım yok.

Ne "ulusal çığırın çığneme" ne de "Sovyet cüssülüğü" suplamalanı... "Yaygaralar yitili kalmıştır."

Çünkü istem dirli, hak ve yaşamsaldir: "Yaşamak için..." "Çocuklarımızın geleceği için..." "Füzelerle Hayırlı..."

O kadar.

Ve işte şimdi oradın, Greenham Common'da. Barış dünyası içinde, barış savacılarıyla elele. 1981'nin 28 Ağustos'undan beri. Tam 960 gün. Ve de direniyorlar. Taa ki, nükleer füzeler sökülsün, barış kuralına kadar.

İngiltere'de bir "Greenham Common" var.

IG Metall'in grev oylamaları sırasında yabancı işçilerin ve özellikle Türk ve Kürt emekçilerin oyları önem taşıyor. Tekellilerin denetim ve gödümündeki kitle haberleşme araçları (televizyon, büyük gazeteler, radyolar) işçilerin çoğunluğunu grev karşı olduğu yönünde yoğun ve azgın bir kampanya örgütlediler. Bu kampanyaya karşı, grev oylamasında işçilerin "beklenenden daha büyük" bir çoğunluğunun "grev evet" demesi, hemen ardından başlayacak olan grevin daha baştan zaferini ilan etmesi anlamına gelecek.

Bilindiği gibi, grev uygulamasına gidilebilmesi için, IG Metall Sendikasının tüzüğüne göre o işyerindeki işçilerin yüzde 75'inin "Grev evet" demeleri gerekiyor. IG Metall Sendikası yöneticileri kesin bir oran vermekten kaçınmakla birlikte, özel sohbetlerinde yüzde 82-86 arasında bir çoğunluğun "Grev evet" diyeceğini öngörmektedir. Şu anda sürdüren çalışmalarla bu oranın yüzde 90'a tırmaması ve geçmesi hedefleniyor. Buna karşılık az sayıda tekelin yönlendirdiği metal işverenlerinin üst "sen-

disikal" örgütü Gesamtmetall'in elebaşlarından Kirchberg, bir televizyon röportajında Federal Almanya'da yüzde 50'ye yakın işçilerin "grev evet" diyeceğini söyledi. Alman işçi sınıfının ikiziy yüzle yaklaşan devrimci savaş geleneği bir kez daha işitilerek ayaklanarak ve örgütlü gücün yenilmezliği bir kez daha kanıtlanacak...

Yabancı işçiler ne yapmalı?

Sınıf savaşının sürdürüldüğü alanlardan biri olan sendikal savaşmada, yabancı işçilerin bilincini bulandırmak amacıyla Federal Almanya'daki gerici güçleri tarafından ögel bir kaç harcandığı gözleniyor. Nitekim önümüzdeki günlerde büyük tekelin basın Türk ekler yayımlaması, Buna Hürriyet, Milliyet, Tercüman gibi Türk gazetelerinde de katilimsiz yönünde girişimler var. Bu gerici

propaganda saldırısı sırasında şu anda kilitlenmiş olan toplu sözleşme görüşmelerinin Alman işçilerle, Alman işverenler arasında bir "çekişme" olduğu; yabancı işçilerin, özellikle Türk ve Kürt emekçilerin bu "çekişme"de taraf tutmayıp gelişmeleri beklemedikleri öngütleniyor. Böylece işçilerin gücü zayıflatılmak, işçilerin sendikal birliği bölünüp parçalanmak isteniyor. Daha yayın grevleri sırasında, Türkiye emekçilerinin ön saflarda yer tutmaları, Federal Alman tekellerini, yabancı işçiler üstünde özel olarak durmaya yöneltili. Bu yüzden yabancı işçilerin grev oylamasında etkin olmaları, kendileri "Grev evet" dedikten sonra, bunlarla yetinmeyip, şu yada bu nedenle çekince gösteren, geri duran, aktif davranmayan öteki emekçi arkadaşlarını da

bi işletmelerde" değil tüm metal işkolunda ve tüm işletmelerde grev metal işçileri bil-

IG-Druck Sendikası

Nisan ayının son günlerinde Kağıt ve Matbaa İşçileri Sendikası (IG Druck)'nin çağrısı ile örgütlenen yarı grev grevleri 61 işyerinde tam 13 bin emekçi katıldı. Nisan'ın son Cuma'sında yarı grev yüzünden Federal Almanya'da hemen bir gazete basılmadı. Bu arada sendika bir yandan da grev oylamalarını sürdürdü. Grev oylamaları bu yönüyle tam barışarı ve işçilerin 35 saatlik haftayı hıya geçirmekte kararlılıklarını simgeliyor. Hamburg yöresinde matbaa işçilerinin yüzde 80'i "grev evet" dedi. 164 işyerinde grev oylaması yapıldı ve sadece 20 işyerinde işçilerin "grev evet" diyenlerinin oranı yüzde 75'i bulmadı. Buna karşılık pekçok işyerinde "grev evet" diyen işçilerin oranı yüzde 85-97 arasında değişti. "Sadece gazeteler" Bild ise matbaa işçilerinin sadece yüzde 20'sinin grevden yana olduğunu haber (!) vermişti.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Kavga başladı

IG Metall Yönetim Kurulu Kuzey Baden/Kuzey Württemberg ve Hessen toplu sözleşme bölgeinde grev oylamalarına gidilmesi kararı aldı. Sonuçlar doğal olarak belli değil, çünkü bu satırlar yazılırken oylamalar henüz yapılmamıştı...

Ama şu bağzından kesinlikle söylenebilir: IG Metall tüzüğüünün gerektirdiği çoğunluk elde edilecektir.

Grev oylaması zorunluluğu bir yasa değil tüzük kuralıdır. Sendikal örgüt, IG Metall, olası bir grev kapsamına girecek işçileri aradına savaşmada kararlılık durumunu bilmek zorundadır. Buna bir bakıma "Grev Referandumu" denilebilir. Ve yine tüzük kuralına göre, grev gidebilmesi için, oylama yapılan toplu sözleşme bölgesindeki tüm işçilerin en az yüzde 75'inin grev "evet" demesi zorunludur. Oylamaya katılmamak grev "hayır" demek olur. Bu nedenle de tüm işçilerin oylamaya katılması ve yüzde 75'in de ötesinde bir oranın, "grev dahil tüm sendikal araçlarla savaşma hazır olduğunu" vurgulamaya, istemlerin gerçekleştirilmesini savaşmada sendikal gücün açığı bir ölçütüdür.

Diğer bir ölçüt de, grev savaşının başlamasıy-

la birlikte işçilerin bu savaşma katilımı durumu-

dur. Şu gerçek çok kez vurgulandı: Bu defaki sendikal savaşın Federal Almanya tarihinin en sert ve içli hareketinin, Federal Almanya hükümetinin de ötesinde geleceğini belirleyici bir savaşım olacaktır.

Yıgınsal işsizliğe karşı etkin savaşmada ücret kaybı olmaksızın 35 Saatlik Hafta'nın ekonomik açıdan gerekliliği, sosyal açıdan adilliği ve masraflar açısından da kararlabilirliği somut gerçeklerle yüleri kadar belgelendi. Buna rağmen patronların ve onlarla çepe birliği içlerinde Federal Hükümetin direnmelerinin nedeni açık-çöçik siyasal, giderek sınıfsal bir direnmedir. Bu nedenle de bu kavga bir sınıf kavgasıdır...

Artık kaçınılmaz olan grev savaşımı doğrudan grev oylamalarını yapıldığı toplu sözleşme bölgesinde verilse de, yine bu kavga "boyuncu ve seyirci" anlamı olmayacaktır; ne grev boyarlarda, ne metal işkolunda ve ne de tüm ekonomide. Yerli-yabancı, kadın-erkek, genç-yaslı tüm IG Metall işçileri fabrika kapılarında grev gözöçüklerinde,

grev lokallerinde, grev komitelerinde, yürüyüş, miting ve kültür-danışma toplantılarında aktif katılımları olarak grev alacaklardır.

Diğer toplu sözleşme bölgelerindeki metalciler, yayın grevleriyle, yürüyüşlerle, mitinglerle, kültür ve danışma toplantılarıyla grevci işi kardeşlerini somut bir biçimde destekleyeceklerdir. Aynı destek, hareketlilik ve danışma diğer işkollarındaki emekçi arkadaşlarımızdan ve sendikal örgütlerinden de gelecek.

Tüm sendikal eylemlerde işçiler ve aileleri ayrılmı da olmayacaktır. Karı-koca, çocuk-çocuk beraber olacaklar, birlikte yaşayacaklar; davul-zurna çalacak, horonlar teperek, halaylar çekerek, korolarla işçi şarkı ve marşları söyleyecek, sokak tiyatroları oynayarak kavgamızı gölene, halk hareketine dönüştürecek, dönüştürmeyecek.

Yerli-yabancı ilenici-demokratik güc ve örgütlen destekleri de gereklidir. Bu destek, bu danışma bu kişi ve örgütlerin grev komitelerine sunmaları yoluyla olabilir. Gün işi sınıfının sendikal savaşım bayrağı altında toplanma günüdür. Bu da örgütlerin danışma anlayışını bir ölçütlü olacaktır.

Yılmaz KARAHASAN

Batı Berlin Senatosu'nun 12 Eylül rejimini meşrulaştırma manevralarına olanak verilmedi

Batı Berlin Senatosu'nun "Türk Kitap Haftası" tam bir fiyasko oldu

- Hafta'yı protesto eden demokrat sanatçı yazar ve kuruluşlar ortaklaşa bir "Edebiyat Akşamı" düzenlediler. Senato'nun 200 bin marklık "Hafta"sı bomboş salonlarda sürerken, "Edebiyat Akşamı" büyük bir kalabalık önünde tam bir kültür gösterisi olarak geçti

Batı Berlin Kültür Senatolığı'nce 187 bin Mark harcanarak düzenlenen "Türk Kitap Haftası", Türkiye'den sadece 4 yazarın katılımı, kültür programının iptali ve "Türk Edebiyatı" adı altında bol bol din ve yemek kitabının sergilenmesiyle geçtiğimiz Cuma günü son buldu. İlk olarak, hazırlığı sırasında Batı Berlin'de yaşayan Türkiye'li sanatçılara söz hakkı verilmesi, Türkiye'den davet edilen yazarların günümüz Türk edebiyatını yansıtmaması gibi nedenlere

dayanarak, aralarında Türkolog Gisela Kraft'ın da bulunduğu bir grup sanatçı, Hafta'yla ilgili kaygılarını belirtmişlerdi. Senato'yla birlikte Hafta'nın düzenleyiciliğini üstlenen Yeni Edebiyat Birliği'ne yazdıkları bir açık mektupla, Hafta'nın bu haliyle Batı Berlin'de yaşayan Türkiye'lilerin çağdaş Türk edebiyatını tanıtmaya çalıştığı dile getirilmişti.

Daha sonraki gelişmeler üzerine Hafta'ya ve paralelinde sürece olan Kültür Programı'na katılacak demokrat yazar, sanatçı ve kuruluşlar Hafta'dan çekildiklerini bildirdiler. Hafta'nın başlamasına dört gün kala, yine düzenleyicilerden Yazarlar Birliği ve Yeni Edebiyat Birliği'nin bazı Yönetim Kurulu üyeleri, CDU Senatosu'nun Türkiye'deki faşist yönetimin Kültür Bakanı'na davet etmesi üzerine, Hafta'ya katılımayacaklarını açıkladılar. Davet edilen yazarlarının sadece rejimin izin verdiği kitapları sergileyebilecekleri, Kültür Senatosu Hassamer'in "Türkiye hükümeti bazı yazarla-

ra çıkış izni vermezse müdahalede bulunmaz, yoksa Hafta'ya politika bulaştırmış oluruz" şeklindeki sözleri, demokrat kişi ve kuruluşlara, CDU'nun Türkiye'deki rejimi meşrulaştırma girişimi olarak değerlendirildi. Türkiye Yazarlar Sendikası Başkanı Aziz Nesin ve Başkan Yardımcısı Demirtaş Ceyhan'a yurt dışına çıkış izni verilmemesi, müzik sanatçısı Rahmi Sultuk'a "hakkında dava açılacak", yazar Ahmet Tell'i de "hakkında eskiden (!) dava açıldığı" gerekçesiyle pasaport verilmesi üzerine, tüm bu gelişmeleri protesto eden kişi ve kuruluşlar ortaklaşa bir "Edebiyat Akşamı" düzenlediler. Toplantıda, Türk edebiyatının, egemen güçlerin kovuşturmasına uğrayagelmış halk şair ve yazarlarından; Pir Sultan Abdal, Nazım Hikmet, Ahmet Arif, Atol Behramoğlu, Ali Yüce ve Bekir Yıldız'dan Almanca ve Türkçe olarak okumalar yapıldı. Türk Merkezi Başkanı Süleyman Üstün ve yazar Gisela Kraft yaptıkları konuşmalarda, Senato'nun tutumunu,

Türkiye'de yazarlara yapılan baskıları protesto ettiler, bundan sonra yurt dışında yaşayan yazar, sanatçı ve örgütlerin örgütlenenden yararlanılarak, edebiyatımız tam anlamıyla yayınlanacak kitap haftalarının yapılmasını dileddiler. Türkolog Carl Koss, yüzünün başından beri Türkiye'de kovuşturmayla uğramış yazarlarımızla ilişkin bilgilerden bir konuşma yaptı. Müzik programını ise, yine Hafta'nın Kültür programından çekilen Tahsin İncelci yönetimindeki Kreuzberg Dostlar Grubu ve Batı Berlin İşçi Korusu sundu. Son derece kısıtlı olanaklarla yapılan bu edebiyat toplantısı düzey ve niteliği açısından, 200 bin Mark harcanarak düzenlenen Senato'nun "Türk Kitap Haftası"ndan çok daha fazla oranda ilgi çekti ve etkili oldu.

Hafta'nın düzenlendiği "gökremli ICC salonları" ise, hiç de görkemli olmayan bir kültür programına, hemen hiç ilgi çekmeyen bir kitap sergisine sahne oldu. Kültür programı için öngörülenlerden, Hafta'da da tüm yazarların katılımıyla değil bir "okuma" yapılabildi. Türkiye'den davet edilen toplam yirmi yazarın yalnızca dörtü Hafta'ya katılabildi; Rahmi Sultuk'un, Özyay'ın ve Tahsin İncelci'nin müzik programları, GEW'den Safter Çınar, IG-Metal'den Necati Gürbaca ve Berlin Türk Topluluğu'ndan Niyazi Turgay'ın katılmama kararı verdikleri yabancılar politikasına ilişkin açık oturum ve hemen tüm okuma programları iptal edilmek zorunda kaldı. Türkiye'den kitapları sunmak üzere davet edilen 70 yazarından ise yalnızca 35'inin gelebildiği, onların da standartlarda çağdaş edebiyatımızı hiçbir şekilde yansıtmayacak nitelikli kitapların sergilendiği bildirildi.

Kapanış konuşmasını yapan Kültür Senatosu Hassamer yine de Hafta'yı "başarılı" olarak niteleme cesaretini gösterirken, en azından Kültür programının cılızlığını kabul etmek zorunda kaldı.

Bir tutuklu ressam

1976 yılının Mayıs ayı yaklaştıkça başta İstanbul olmak üzere Türkiye'nin kentleri, en tehta sokaklarına dek 1 Mayıs afişleriyle bezendiler. İnsan ellerinde yükselen, çiçekler açan bir dünya vardı, emekçiler yıllar sonra bilek gücüyle koparıp alınan "kendi bayramlarına" çağırıyordu afiş. Dünyayı kavramaya, onu çiçeklendirmeye, onu denizleri, karalarıyla gerçekten emekçilerin yapmaya...

O afişin hemen altındaki küçük insanın sahibi Orhan Taylan çocuk Cunta'nın tutusalları arasında. Ülkesini, çiçekler içinde cizdiki dünyayı, barışı sevdiği için sekiz yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Yakınlarıyla aylarca görüştürmedi. Günlere içkenden geçirdi. Şimdi Metris cezaevinde diğer banşevrelerle birlikte yatıyor.

İnsan tarihinin birçok kez kanıtlaştığı bir gerçek var; yarattıya gem vurulamaz. Firca elden alınır, kalem kırılabilir. Hatta zorba daha da öteye gider, egemen olmadıkları sanatçının bedenini tahribe yonerir. Ama, sanatçı 1 Mayıs 1976'da alanları doldurulara bağılsa, o alanlar yine 1 Mayıs'larda dolacağına inancını yitirmiyorsa ve dünyayı onlarla birlikte çiçekliyorsaa direnecektir.

Taylan'ın Maltepe askeri ceza-

Taylan'ın Maltepe askerî cezaevinde yaşadıklarından esinlenerek hazırladığı Maltepe resimleri'nin yer aldığı kataloğa önsöz yazan Uğur Kökten "nice kuşağı kapsayan sürekli ve acılı bir serüvenin bir çeşit henüz bitmemiş tablosu" olarak niteliyor Maltepe resimlerini. Orhan Taylan yaratmaya devam ediyor. Biliyorlar bu tablonun tamamlanması gerek. Ve o tablo, ancak 1 Mayıs'da alanlara dolanılarla tamamlanacaktır.

Foto: Hırcakul

24 Nisan günü düzenlenen Edebiyat Akşamı'nda halk şair ve yazarlarımızdan okumalar yapıldı

Gurbetteki Türkiyeli sanatçılarla söyleşiler: Kemal Süzgeç

İnsana mı hizmet edeceksin, kurulu düzene mi?

Türkiye Postası: Kemal, çoğu kez her insanın yaşamına yön veren belirli olaylar vardır. Senin için de böyle olaylardan söz edilebilir mi?

Kemal Süzgeç: Her insanın kafasında geleceğin bir resmi vardır. İşte benim kafamdaki bu resim Nusaybin'deki askerlik dönemimde değişmeye başladı. Sınır bekliyoruz. Bir yanda görev vermişler, kaçakçılara yakalayacakları diyorlar. Öte yanda insanların hangi koşullarda yaşadıklarını görüyorsun. Yüz lira için insanların mayın tarlalarına girdiklerini ve çoğu kez de yaşamlarını fütütkülerini görüyorsun. Bu arada vurgunu vuran yalnızca ağalar oluyor. Bizim görevimiz de "kaçakçıları" yakalamak, ağayı değil.

İşte burada başlıyorsun düşünmeye. Ötüne iki yol çıkıyor. İnsana mı hizmet edeceksin, kurulu düzene mi? O dönemler ben daha sanatçı gözüyle bakamıyordum kendime. Ama insana hizmet etmem gerektiğini kavradım. Sonra da, o güne kadar öğrendiklerimi doğru bulduğum bu yolda, insana hizmet yolunda nasıl kullanabileceğimi aramaya başladım. Sanatçı olarak ölçü bu oldu benim için.

Türkiye Postası: Resimlerinden bir tanesi, özellikle günümüz şartlarında, izleyenleri daha da çok etkiliyor. Bu resmine "Düşünce Hapsedilemez" adını vermişsin.

Kemal Süzgeç: Kişinin özgür olması sorunu...İnsan doğuştan başlıyarak şartlandırılıyor. Duvarlar örülüyor, yasaklar konuluyor. Öbür yandan toplumun ilerlemesi de gerekiyor, duvarların yıkılması

Yanda "Düşünce Hapsedilemez" adlı bir eserini sunduğumuz Kemal Süzgeç, 1977 yılından beri Federal Almanya'da yaşıyor. Süzgeç, geçtiğimiz günlerde Heidelberg Volkshochschule'de bir sergi açtı. Süzgeç, 1951 yılında Tarsus'ta doğdu. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde Profesör Zeki Fakı İzer ve Profesör Doktor Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun öğrenciliğini yaptı. 1978-82 yılları arasında Mannheim'da Grafik Sanatları Yüksek Okulu'nda grafik dersleri gördü ve okula birirme proje çalışmasında Paul Berger Bergner adıyla verilen ödüllü aldı.

Türkiye Postası: Almanya'daki Türkiyeli sanatçının sorunları nelerdir sençe?

Kemal Süzgeç: Şartlandırma demistik biraz önce. Örneğin burada, Almanya'da "Türk" deyince atılmasına hemen "göbek dansı" geliyor. Belirli uluslardan söz edildiğinde Belirli kavramlar geliyor hemen

akıllarına. Öyle öğretilmiş çünkü. Önyargı yani... İşte benim bu sergiyi açarken amaçlarımdan biri de buydu. Önyargıları yıkabilmek. Bu adam Türk. Ne yapar bu adam? Ya kimin motifleri işler ya da istanbul'u çizmiştir. Karşı değilim aslında bunlara. Ama ben tüm insanların sorunları düşünüldüyör. Bunları resimlemek istiyordum. Bunun arayışı içindeyim.

Yabancı emekçi için sözkonusu olan katmerli sömürü, yabancı sanatçı için de geçerlidir. Fakat bunu söylerken şunu da inkâr edemem: Gerçekten bizim yanımda olan Almanlar da var. Fakat ne yazık ki, söz sahibi olan kişiler değil benler.

Türkiye Postası: Federal Almanya'daki yabancı emekçi ile yabancı sanatçı arasındaki ilişki nasıl sençe?

Kemal Süzgeç: Almanya'daki yabancı emekçi belirli bir savaşım içindedir. Yabancı sanatçının savaşımı da bundan kopuk değildir, olmaması gerekir. Çünkü emeğin sömürüsü ve buna karşı verilen, verilecek olan savaşımın sözkonusu olan. Sanatçıyla emekçiler arasındaki ilişkiye gelinece: Belli bir kopukluk var burada. Fakat beni sevindiren durumlar da oldu bu sergi sırasında. Gerçekten bu kadar beklemiyordum, fakat çok sayıda Türkiyeli geldi sergiye. Sergiyle ilgili olarak benim önemli amaçlarımdan birisi de, Alman izleyicileri önyargılarının azaltması konusunda yardımcı olabilmektir. Tekstlerin Almanca olmasının nedeni de buydu. Belding'in tezine göre önemli ölçüde de başarmış sayılırım ben. Serginin en önemli kazanımı da bu oldu.

riken, en azından kültür programının çıkışını kabul etmek zorunda kaldı.

KISA...KISA...KISA...

S. Ali'yi anma gecesi

Batı Berlin'deki çeşitli Türkiyeli öğrenci kuruluşları, Sabahattin Ali için bir anma gecesi düzenlediler. 12 Mayıs günü saat 18'de, Batı Berlin Hür Üniversitesi'nde 1 numaralı salonda (Habelschwerdterallee 45) sunulacak olan anma gecesine Dursun Aksoy, Orhan Murat Arıburnu, Özdemir Başargan, Adnan Binyazar, Gültekin Emre, Süleyman Üstün konuşmacı olarak katılacaklar. Ayrıca Tahsin İncirci ve Korusu, Sümevra, Tayfun ve Remzi Altuok da gecenin müzik bölümünde yer alıyolar.

Berlin'de: Rumuz Gönçagül

Berlin Aile Tiyatrosu, Oktay Arayıcı'nın "Rumuz Gönçagül" adlı oyununu, 3,4,5,6 Mayıs günleri Batı Berlin Ballhaus'da sunacak. Tüm çalışanları işçilerden oluşan topluluk ilk oyun olarak, geçtiğimiz yıllarda Türkiye'de Ankara Sanat Tiyatrosu'nda sergilenmiş olan Rumuz Gönçagül'ü değişik bir yorumla sahneyliyor. Yönetmenliğini Zarf Zeki Sahin'in, müziklerini Tayfun'un yaptığı oyun, kızına koca bulmak umuduyla gazetelere "Gönçagül" rumuzuyla ilan veren bir ama ile kızının başından geçen olayları bir komedi havası içinde aktarıyor. Oyun Kreuzberg Sanat Derisi'nce düzenlenen tiyatro şenliğine de katılacak ve 19, 20, 26 Mayıs günleri Betanienhaus'ta sergileyecek.

İzel Hendek'in sergisi

Ressam İzel Hendek suluboya ve siyah beyaz çalışmalarını 6 Mayıs-2 Haziran günleri arasında Ruhr bölgesinde Bedburg-Hau'daki "Galerie in der Tenne Schneppenbau"da sergiliyor. Sergi Pazartesi-Cuma günleri 16-20, Cumartesi 11-18, Pazar 15-18 arasında açık.

Özay'ın caz konseri

Özay ve grubu Altınay, Nazım Hikmet, Pablo Neruda ve Langsten Hughes'un şiirlerinden bestelenmiş parçaları Berlin'de bir konser veriyor. Çeşitli uluslardan ünlü caz müzisyenlerinin, parçaları Türkiye, İspanyoluca ve İngilizce söyleyecek olan Özay'a eşlik edecek konser, 10 ve 11 Mayıs akşamları, saat 21'de, Quartier Latin'de.

ABD saldırısı Nikaragua devrimi üstünde odaklandı ve yoğunlaştı

Nikaragua'da halk, emperyalist saldırıya karşı devrimi savunmak ve üretimi artırmak savaşında

● Reagan yönetiminin saldırgan politikası Batı Avrupa'da ve ABD'de yığınsal gösterilerle protesto edilirken, Nikaragua silahlı kuvvetleri karşı-devrim çetelerine karşı başarılar kaydettiler.

Geçtiğimiz hafta içinde, ABD'nin Nikaragua limanlarını mayınlaması olayı birçok Batı Avrupa ülkesinde ve ABD'de yığınsal gösterilerle protesto edilirken, ABD birlikleri de karşı-devrim çetelerine filili desteği sürdürdüler. Amerikan birliklerinin Nikaragua'ya dalan karşı-devrimci harekate ve karadan destek sağladığı "TIME" dergisinin 23 Nisan tarihli 17. sayısında açıklanmış.

Ancak Nisan ayı sonunda ülke topraklarına dalan ABD destekli karşı-devrim çetelerine Nikaragua silahlı kuvvetleri başarılı bir mücadele verdiler. Son haftalarda ülkenin güneyindeki San Juan Norte limanını ele geçirmeye çalışan karış-devrim çetelerini geri püskürttüler.

Geçtiğimiz ay ortasında Nikaragua'nın 110 bin üyeli en etkin sendika konfederasyonu bir açıklama yaparak hükümetin Nikaragua işçi sınıfına güvenebileceğini duyurdu. Açıklamada Nikaragua işçilerinin işletmelerde üretimi artırmak, disiplinli geçirmek için ek yükümlülükler üstlendikleri, ayrıca halk muhbirlerine katıldıkları bildirildi. Köylü örgütlerinin yayınladıkları bildirilerde de köy emekçilerinin sürekli saldırı korkularında bile üretimi artırmaya devam ettikleri açıklandı.

Öte yanda dünya kamuoyu, ABD'nin silahlı müdahaleyi devlet politikası haline getiren tutumunu kırarken, Hollanda'daki Uluslararası Adalet Divanı da 25 Nisan'daki oturumunda Nikaragua'nın ABD aleyhine açtığı davayı incelemeye sürdürdü. Bu arada Reagan yönetiminin

bir sözcüsü, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu ve Güvenlik Konseyi'nce saptanan 15 ülkenin temsilcilerinden oluşan bu yüksek mahkemenin alacağı kararların iki yıl boyunca Washington yönetimine tanınmayacağı konusundaki açıklamasını yineledi.

ABD'nin niyeti açık

Geçtiğimiz haftalarda dünya basınında ve ABD'nin önemli gazete ve dergilerinde Washington yönetiminin Orta Amerika serüvenleri konusunda yazılar yeraldı. Bu yazılarda ABD'nin Nikaragua'ya soktuğu karşı-devrimci güçler bir hükümet kurarak, bu hükümetin Reagan'a başvurup Amerikan askerlerini çağırması ile ABD'nin Nikaragua'ya işgali için gerekçe yaratılacağı açıklandı. "Washington Post" gazetesinin verdiği bilgilere göre ABD her ay karşı-devrimci çeteler için en az yedi milyon dolar harcamaktaydı.

Karşı-devrim çetelerinin CIA'nın elinde piyon oldukları, geçen yılın Eylül ve Ekim aylarında Nikaragua'nın iki limanına yapılan hava saldırısının da doğrudan CIA tarafından gerçekleştirildiği açıklandı. Hatta "New York Times" gazetesine göre CIA, Washington'un Nikaragua politikasını belirleyen ana etmen haline gelmişti. Gazete buna bir örnek olarak Nikaragua hükümetinin atadığı büyükelçi Reagan yönetiminin kabul etmemesinde başlıca rolü CIA'nın oynamasını gösteriyordu.

Son dönemde Reagan, Nikaragua politikası açısından kendi partisi içindeki parlamenterleri bile ikna edemez hale geldi ve kongre'ye ağır eleştirilere uğradı. Mayınlama olayı, Reagan'ın El Salvador'a silah yardımı kesmek için Nikaragua'ya müdahale ettiği yönündeki açıklamalarını geçersiz hale getirmiş, Reagan yönetiminin ekonomik hedeflere saldırarak ilerici rejimi bu yönden de zavılatmayı amaçladığı açığa çıkmıştı.

Yandaki haritada uçaclar, ABD'nin Honduras'ta Nikaragua'ya yönelik saldırılarda kullanmak amacıyla genişlettiği havaalanlarını, daireler mayınlanan limanları, çizgili yerler ise karşı-devrimci saldırı bölgelerini gösteriyor. Nikaragua'ya yönelik karşı-devrimci operasyonlar için ABD Honduras'a, 1982'de 20 milyon, 1983'de 40 milyon dolar askeri yardım yaptı.

Türkiye Postası

15 GÜNLÜK GAZETE

SAYI: 30 4 Mayıs 1984

KISA...KISA...KISA... KISA...KISA...KISA...

ABD-Çin işbirliği ne halledecek?

26 Nisan'da altı günlük resmi bir ziyaret için Çin Halk Cumhuriyeti'ne giden Reagan, Çin yetkilileri ile yaptığı konuşmada "Sovyet tehdidi" yanına sığınarak, ABD ve Çin'in dünya barışını korumakla ortak sorumluluğundan söz etti. Çok önemli büyük bir kampanyayla reklamı yapılan bu gezinin Reagan yönetimi açısından esas amacının Doğu ve Güneydoğu Asya'da ABD'nin askeri konumunu pekiştirmek, saldırgan politikasının desteklendiği izlenimini yaratarak, bunu seçim kampanyasında yatırımlar olarak kullanmak olduğu belirtiliyor. Reagan Çin gezisini Japonya ve Güney Kore ile olan militaris işbirliğini güçlendirmek, Çin'i de Güney Asya'daki kendi çıkar alanına çekmek için kullanmak istiyor. Bu arada ABD, Çin ekonomisine sermaye yatırımı ve silah üretimiyle ilgili teknoloji satışlarıyla dalmak istiyor.

ABD'den yeni bir hava ihlali

25 Nisan'da Çekoslovakya Dışişleri Bakanlığı temsilcisi Stanislav Syrobedo, bir ABD askeri helikopterinin bir süre önce ülkesinin hava sahasını ihlal etmesini ABD'nin Çekoslovakya Büyükelçisi W. Farrand nezhdinde protesto etti. Sosya-

Brezilya halkı dayatıyor

Brezilya Parlamentosu 25 Nisan günkü oturumunda Anayasa'da devlet başkanının halk tarafından doğrudan seçilmesine ilişkin olarak değişikliğe değişikliği için gerekli üçte iki çoğunluk sağlanamadı. Oylara sırasında 10 başkan kente

ABD'ye aleyhine açtığı davayı incelenmeyi sürdürdü. Bu arada Reagan yönetiminin 40 milyon dolar askeri yardım yaptı.

KOSTA RİKA

Portekiz Komünist Partisi, bir ulusal koalisyon hükümeti öneriyor

Nisan Devrimi'nin 10. yılında Portekiz halkının kazanımları hâlâ ciddi tehlike altında

Nisan ayının 25'inde Portekiz halkı 48 yıllık diktatörlük zincirlerini kırarak demokrasiye geçtiği, tarım ve sanayi alanında halkın çıkarlarına yönelik temel değişikliklerin sağlandığı ulusal demokratik devrimin 10. yıldönümünü gericiğin şahlandığı, ülkenin olağanüstü koşullar yaşadığı bir durumda kutladı. Bu yılı kutlamaların bir özelliği de hükümetin düzenlediği resmi törenlere, devrimi hazırlamış olan yüzbaşılardan komitesinin çağrılmaması oldu. Ayrıca pekçok bölgede, halkın ve Portekiz Komünist Partisi'nin düzenlediği gösteriler ile hükümetin resmi gösterileri karşılandı ve böylece halkın devrimi yitimsiz ve coşkulu bir şekilde anması engellenmek istendi.

1975 yılı sonundan itibaren Portekiz'de gericilik ve erke birbirini izleyen burjuva hükümetler halk devriminin kazanımlarına ahlaklı saldırılar. Yığınların tepkisi karşısında bu hükümetlerin ömrü uzun olmadı; Portekiz'de 10 yılda 15 hükümet değişti. Ancak demokrasi güçleriyle işbirliği edeceği yerde gericilerle birleşen Sosyalist Parti ve gerici güçler devrimin kazanımlarının budanmasına yolaçtılar; yığınların yaşam koşullarında köklü iyileşmeler sağlanmasını engellediler.

25 Nisan 1983'te yapılan son seçimlerde de tek başına hükümet kuracak kadar oy sağlayamayan Sosyalist Parti oyların yüzde 18,2'sini alan APU'ya (Komünist Parti ve diğer demokratik güçlerin oluşturduğu birlik) koalisyon teklif edeceği yerde, sağcı bir parti olan Portekiz Sosyal Demokrat Partisi ile işbirliği yaparak, devrimin kazanımlarının korunmasını bütüştürme güçlerini yitirdi.

Portekiz'de son dönemde, iktidardaki Soares-Mota Pinto hükümetinin dışarda ABD ile yakınlaşan, ülke içinde de anti-demokratik uygulamalara yönelen

nün özel sermayeye açılmasını içeriyor.

Sayıları 100 bine varan işçi, ücretlerini aylardır alamamış olup tarımsal kesimle ilişkisi olmayan, dolayısıyla köydeki kesimlerinden destek alamayan bazı endüstri bölgelerinde açlık baş göstermiştir. İşsizliğin yüzde 15 olduğu, ve beş gün üst-üste işe gelmeyenlerin işten atılması yönünde yasalar olan ülkede işçiler ücretlerini alamadıkları halde işe gelmektedirler.

Öte yandan Portekiz, sömürgeci geçmişinin sağladığı, kültürel ve ekonomik bağların da yardımıyla, ABD'nin Güney Afrika'daki çıkarlarının taşarınılığını üstlenmektedir. Portekiz NATO içinde de daha aktif görevlere hazırlanmaktadır.

Bu koşullarda ulusal bir dış politika ve ekonomi isteyen sendikalar ve demokratik örgütler hükümetin politikasına karşı büyük protesto gösterileri düzenlemektedirler. Hükümet bunlara karşı da önlemleri artırmış, hızla anti-demokratik yasalar çıkartmaya yönelmiştir. Hükümetin tutumunu protesto etkilere için bir süre tutuklanan 51 sendika yöneticisi karşı yapılan dava sürmektedir. Bu arada hükümetin özellikle Komünist Partisi'ni hedefleyen yeni bir polis yasası çıkartmaya çalışmaktadır.

Aralık ayında yapılan 10. Parti Kongresi'nde Komünist Partisi 1976'dan bu yana içinde sosyalistlerin de yer aldığı burjuva hükümetlerin ülkenin sorunlarını çözeceklerini belirtmiş, köklü değişimlerin ancak bu hükümetin gücü, içinde Komünist Partisi'nin de yer aldığı ulusal bir koalisyonun kurulmasıyla gerçekleşileceğini vurgulamıştır. On yılın geçimleri, Portekiz'de içinde Komünist Partisi'nin ve diğer demokrasî güçlerinin yer aldığı hükümetlerin ülkeyi krizden çıkarmayacağı göstermiştir.

vakya Büyükelçisi W. Farrand nezdinde protesto etti. Sosyalist ülkelerin sınırlandırma, ABD'nin bu tür kısırları eylemlerine daha önce de rastlanmakla birlikte olay, Avrupa'daki ABD Silahlı Kuvvetleri Genel Komutanlığı tarafından "uçuş rotasında bir hata" açıklamasıyla geçirildi.

lanamadi. Oylama sırasında başkent ve başkent civarındaki 10 kadar kentte olağanüstü önlemler alındı. Bilindiği gibi Brezilya'da 20 yıldır iktidarda olan askerler ve şimdiki devlet başkanı, devlet başkanının "doğrudan seçilmesini" 1988 seçimlerine ertelemek isteyen, Brezilya halkı 1984 Kasım'ındaki seçimlerde yeni devlet başkanını doğru-ndan seçme yönünde dayatıyor. Geçtiğimiz aylarda bu amaçla yapılan gösterilere milyonlarca Brezilyalı katıldı.

IMF zamları Dominik'de de can alıyor

Küba'nın güneyinde bir ada olan Dominik Cumhuriyeti'nde hükümetin tüketim mallarına ve en başta da gıda maddelerine yaptığı yüzde elli aşan zamları protesto amacıyla yığınlar gösteriler yapıldı. IMF'nin dayatmaları sonuca yapılan zamları protesto gösterilerinde hükümet olağanüstü tedbirleri yöneltti, polis ve ordu birliklerini halkın üzerine sürdü. Çıkan çatışmalarda ölenlerin sayısı 60'ı buldu, 150 kişi yaralandı, iki bin kişi tutuklandı. Tutuklanarak aradığı Dominik Komünist Partisi Genel Sekreteri Narciso Iso Conde de yer aldı.

Lübnan'da yeni hükümet kuruluyor

Lübnan'da bir süredir sekiz politik ve dinsel grubun liderlerinin kendi aralarında ve Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat ile yaptıkları görüşmeler sonucunda, ulusal bir hükümetin oluşturulması girişimleri başladı. Nisan ayı sonuna doğru Lübnan'daki muhalefet politikacılarından Raşid Kerami, Cumhurbaşkanı Cemayel tarafından yeni hükümeti

kurmakla görevlendirildi. Görevi kabul eden Kerami, Lübnan'daki tüm politik güçleri içine alan ulusal bir koalisyon hükümeti oluşturmak üzere temaslara başladı. Kerami ayrıca şimdi ülkede en canalıcı sorunun huzuru ve güvenliği sağlamak ve Güney Lübnan'ı İsrail işgalinden kurtarmak olduğunu belirtti.

V.I. Lenin
114
yaşında

Sovyet Devleti'nin kurucusu V.I. Lenin'in 22 Nisan'daki doğum yıldönümü nedeniyle her yıl olduğu gibi bu yıl da 22 Nisan Cumartesi günü Sovyetler Birliği'nde imceleler yapıldı. Ceret almaksızın yapılan bu önemli çalışmalarla milyonlarca Sovyet emekçisi yer aldı. Ayrıca Moskova'da Kremlin'de yapılan anma töreni-ne toplumun değişik katmanlarından alın bin temsilci katıldı.

Kıbrıs'ta
İngiliz
üşlerinde
tatbikat

Kıbrıs Tarih kesiminde yayınlanan Yeni Düzen gazetesinin 12 Nisan sayısında verilen habere göre Nisan ayı içinde Kıbrıs'ın Agrotur ve Piskobu üslerinde İngiliz askerlerinin büyük tatbikatları yapmaya başladıkları ve üsler bölgesinde alışışmış üzerinde bir hareketliliği gözlemlenmiştir. Bu tatbikatın Lübnan olaylarıyla yakın ilişkisi olduğu üzerinde durulmaktadır. ABD'nin Lübnan'da yenilecek çekilmesinden doğan boşluğu İngiliz üsleri aracılığıyla dolduracağı bildirilmektedir.

Afganistan devriminin 6. yılında Demokratik Halk Partisi'nin yöneticisi Dr. Ratebzd'la konuştuk:

Afganistan'da karşı-devrimci düşman artık ülke içinde örgütlenemiyor

27 Nisan'da Afganistan halkı, halk devriminin altıncı yıldönümünü uluslararası alanda gerginliklerin hızla tırmadığı günümüzde ABD'nin Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ne karşı ilan edilmemiş savaşını daha da yoğunlaştırdığı koşullarda kutladı. Emperyalist ülkeler ve özellikle ABD, devrimin başından beri onu başarısız kılmak için provokasyonlara hiç ara vermediler. Emperyalizm bu amaçla "Sovyet işgalı" yalanına sarıldı, Afganistan'da durumun tümüyle normalleşmesini engelledi ve yine bu amaçla karşı-devrimci çetelere desteğini her anlamda sürdürdü, sürdürüyor. Aynı amaçla Pakistan'ın, bölge jandamalıgında askeri üs olarak kullanmak üzere donatıyor.

Ancak, devrimin 6. yılında, Reagan yönetimi de, karşı-devrimciler de, dünya kamuoyu da daha iyi görüyorlar: Tüm saldırılara karşın devrim durdurulamıyor, ve her geçen gün halkın çok daha geniş kesimlerinin onay ve desteğini kazanıyor. Türkiye Postası, Ocak ayı sonunda Dünya Barış Konseyi'nin Batı Berlin'de yapılan prezidyum toplantısında Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin Politbüro üyesi ve 25 yıllık görevlisi, 1980 yılından bu yana da barış, dostluk ve uluslararası ilişkiler sorumlusu Dr. Anahita Ratebzd ile bir söyleşi yapmak olanağını bulmuştu. Aşağıda yayımladığımız söyleşi, ülkedeki bugünkü gelişmelere ve özellikle Afgan-Sovyet dostluğunun niteliğine ışık tutucu yönüyle önem kazanıyor.

Afganistan devrimine karşı iç ve dış gericiliklerin yürüttüğü kampanyayı nasıl gözlüyorsunuz? Tehlike hala sürüyor mu?

Dr. Anahita Ratebzd: Ülkemiz Afganistan, coğrafi-politik konumu açısından emperyalizmi için büyük önem taşıyor. Bu nedenle, halk devriminin daha ilk gününden itibaren içerde ve dışarda gericiler güçler el birliği ile devrimi yıkıma yönelik planlar yaptılar. Devrimin başanlı olmaması için kampanya yürüttüler. Kuşkusuz onların böyle bir kampanyayı yürütülebilmelerine bizim bazı eksikliklerimiz de yardımcı oldu. Devrimin başından bu de bazı hatalar yaptık. Devrimimiz halkımızdan dini aşkınlıklarıyla, uzun yıllan köklü gelenekleriyle tümüyle bağdaşmıyordu. Biz de bu noktada özel bir çabasına yürüttük. Bu durum gericilik açısından bir saldırm noktası oluşturdu. Pek çok kişi düşmanlarımız tarafından kandırılarak ülkeyi terk etti. Bunlar devrim meyvelerini ve yeni koşullarda bu ülkede yaşamının getirdiği yararları görmeye

likten geldiler. Ancak, 1980'den, yani devrimin yeni aşaması değişim döneminin başlangıcından itibaren bu durum değişmeye başladı.

Karşı-devrimciler önceleri ülke içinde de örgütleniyorlardı, ancak devrimimiz iyice güçlendikten sonra, yani asker-sivil, gençlik, kadın örgütleri, kooperatifler gelişip, din adamları içinde devrimi benimseyenlerin sayısı çoğalıp, devrimi savunma komiteleri kurulmuş, karşı-devrimciler ülke dışına kaçmadık durumdaki kaldılar. Şimdi 13 kadar demokratik yığın örgütümüz Demokratik Halk Partisi'nin liderliğinde tüm güclerini devrimi koruma amacıyla birleştirmiş durumdadır. En azından bir yildan beri karşı-devrimciler ülke içinde örgütlenemediklerini söyleyebiliriz. Daha önce ülke içinde örgütlenemez, dışlanmıştı. Afganistan'da istikrar aşamasına ulaşmıştır.

Oyle ise Afganistan'da bu aşadan yadim etmek üzere gelişen olanı sınırlı saydıkları Sovyet birliklerinin hala gerekssizmenize olduğu söylenbilir mi?

Dr. Anahita Ratebzd: "Biz Sovyet dostluğunu şimdi değil, atalarımızdan, ana-babalarımızdan öğrendik."

Dr. Anahita Ratebzd: Sınırımızın öte yanında, Pakistan'da yüzlerce karşı-devrimci kampı olduğu ve bunlar provokasyonlarına devam ettikleri için Sovyetler Birliği'nin askeri yardımına hala gereklimiz var. CIA her yıl karşı-devrimciler 50 milyon dolar yardım yapmaktadır. Düşmanlarımız bizim ülkemizde yarattı şeyler yapmak yerine onlara uğraşmamızı istiyorlar. Batı basını Sovyet askerlerinin ülkemiz sokaklarında devriye gezip, işçilerimize karşı, halkımıza bu askerlere düşman olduğu, onları istemediği propagandasını yaygınlaştırmak için her yıl milyonlar dolar harıyor. Oysa, bu askerlerin ülke içinde bir gücüne yoktur. Onlar dışardan gelecek tehlike bir baldında yarıma babilim için ülkemizde dirler. Emperyalist propagandanın yalan olduğunu anlamak için ülkemizin tarih üzerinde biraz bilgi sahibi olmak yeterlidir.

Bununla ne demek istiyorsunuz?

Dr. Anahita Ratebzd: Bunu söylerken Sovyetler Birliği'nin ülkemize olan yardımının 1978 devrimi sonrasında askeri birliklerin gönderilmesiyle başlamadığını işaret etmek istiyorum. Ülkemiz bağımsızlığımızı kazanalı beri Sovyetler Birliği bize yaşamın tüm alanlarında yardımcı olmuştur. 1919'dan bu yana Sovyetler Birliği işçisiyle, uzmanlarıyla, mühendisleriyle, her daladan emekçisiyle, öğretmenleriyle halkımız ile kaynaştı. Bize en gücümüzde, Amu Derya'dan Kabul'e ulaşım olanağı olmayan günlerde yardım etti. Ülkemizin ortasında büyük dalan delip ülkenin iki bölgesinin birleştirilmesini Sovyetler Birliği'ne borçluyuz. Petrolü ülkemizde bulan ve onun çıkartılmasında yardım eden Sovyetler Birliği'dir. Uluslararası fiyatlara uygun olarak tekrar Sovyetler Birliği'ne ihraç ettiğimiz gaz bizim

bütçemizde gelirimizin yarısını oluşturuyor. Ülkemizde bir küçükük çocuk yuvasından, koskoca endüstrilere dek Sovyetler Birliği'nin su veya bu şekilde emeği geçmemiş bir tek yer olmadığını söyleyebiliriz. Yani biz Sovyet dostluğunu şimdi değil, atalarımızdan, ana-babalarımızdan öğrendik. O günleri ve o günlerin gerçeklerini yaşamış olanlardan öğrendik. Ancak o zamanlar ülkemizde yönetimler Sovyetler Birliği'nin yardımlarını yeterince değerlendiremediler, değerlendirmek istemediler. Eğer, bu yardımları halkın çıkarlarına yönelik olarak kullanılsalardı, biz şimdi çok daha gelişmiş bir ülke olurduk.

Yani düşman "Sovyet saldırganlığı" konusundaki yalanlarını hiç bir zaman katılamayacaklar. Ancak, ülkesinin sorunlarının içinde ve sorumlulu bir yönetici olarak benim iş söylediklerini gözünüzle görmek isterseniz, derhal ülkemizi ziyarete gelebilirsiniz. Gelenler gerçekleri görüyorlar.

Peki devrim sonrası ülkeyi terkedenlerden şimdi gerici gelenler oluyor mu? Yönetim bunlara karşı nasıl davranıyor?

Dr. Anahita Ratebzd: Bu konuda kesin sayımlar yapmam olanağı değilse de, devrimin ilk yıllarda ülkeyi terkeden işçi, köylü ve aydın kesiminden kişilerin hemen hemen yarısının geri döndüğünü söyleyebiliriz. Bunların bir kısmı döndükten sonra Kabul'e yaptıkları toplantı ve televizyonda görüşlerini açıklarken kendilerinin kandırdıkları, bu amaçla kendilerini önemli miktarda Mark ve Pakistan lirası verildiğini söylediler. Ülke içindeki gelişmeleri gördükten sonra döndüklerini ve hükümeti güvenciklerini açıkladılar. Bu şekilde geri dönenlere ve ülke için çalışmaya hazır olanlara yönetimin her türlü kolaylığı göstermekte, iş ve ev olanakları sağlamaktadır.

nitli misyeterleri ve yeni koşullarda bu ülkede yaşamının getirdiği yararları görmey-

sayılmalı. Sıkılet birliklerini hala gereksinimlenir olduğu söylenebilir mi?

üzlerini biraz iyi sahıbi olmak yeterlidir.

lararası hiyallara uygun olarak tekrar Sovyetler Birliği'ne ihraç ettiğimiz gaz bizim

tim her türlü kolaylığı göstermektedir, iş ve ev olanakları sağlamaktadır.

Gittiler, gördüler, nereden nereye gelindiğini anlattılar

1978 Nisan Devrimi öncesinde Afganistan dünyada engeri kalmış ülkelerin içinde 31. sırada yer alıyordu. 1978 ve 1979'da kişi başına 157 dolar gelir düzeyi ile tüm dünyada en düşük gelirli ülke idi. Halkın yüzde 50'sinden çoğu tarımla uğraşıyordu. En iyi toprakların yüzde 40'ına fe-

odal ağaların, yüzde 4'ü sahipti. Halkın yüzde 90'ı okur-yazar değildi. 1979'a dek her yıl iki milyon Afgan, İran'a iş aramaya girdi. Afganistan halk devrimi böyle bir toplum yapısı devraldı. Dini kurulların ağır bastığı, 68 kabile ve bir düzine kadar milliyetten oluşan, dini çeşitli amaçlarla kullanmanın mümkün olduğu, karşı-devrimcilerin bu amaçla herşeye başvurduğu koşullarda devrim hükümeti bir taraftan devrimi savunacak güçleri ve örgütlenmeyi yaratırken, bir taraftan da tarım, sanayi, eğitim, sağlık alanlarında halkın somut çıkarlarına yönelik bir dizi önlemleri gerçekleştirmeyi başardı. Afganistan feodalizmden 20. yüzyıla adım attı. Geçtiğimiz yıllarda Afganistan'ı ziyaret eden birçok Batı Avrupalı gazetecinin izlenimleri çeşitli biçimlerde basına yansdı. Aşağıda bundan önceki büyük bir derleme sunuyoruz:

1981-82'de 150 milyon Afgan ıtlarının kutsal yerlerin onarımı ve bakımına ayrılması devlet için önemli yansııyor. 1983 yaz aylarında Afganistan'ı ziyaret eden bir gazeteciye 71 yaşındaki bir Molla şunları söylüyor: "19 yıldır Molla'yım, birçok hükümetler geldi geçti. Hiçbirinde ibadet etmek bugünkü kadar serbest değildi. Şimdi camide yanında benim bile valide namaz kılyor. Bundan önceleri valinin kim olduğunu bile bilmezdim."

Devrimden bu yana 334 yeni okul açıldı. 110'u yeniden inşa edildi. 1,5 milyon Afganistan yurttaşının kaydolduğu okuma-yazma kurslarını bugüne kadar 600 bin kişi tamamladı. Ancak devrim hükümetinin önündeki en büyük engel gene de ve hâlâ cehaletle savaş. Hükümet, Pakistan sınırındaki karşı-devrimci çetelerden çok, ülkedeki ağır cehaleti aşmakta zorlanıyor. Pek çok devlet kurumunda okuması yazması olmayan memurlar istihdam ediliyor ve henüz kapanılmayan bir öğretmen açığı var.

Altı yıl içinde üye sayısı devrim öncesine kıyasla dört kat artıran Demokratik Halk Partisi de 100 bin bulan üye sayısı, 2000 kadar temel parti örgütü, 246 bölgesel parti komitesi ve yüzde 47'si işçi ve köylü olan üyeleri ile yeni partisi olma yönünde önemli adımlar attı. İlk kongresini 1965'te yapan Demokratik Halk Partisi o dönemde nitelik olarak militan bir parti olmakla birlikte sayıca güçsüzdü. İlk kongresinin ardından ülkede sayıca çok az olan işçiler ve emekçiler arasındaki çalışmalarını yoğunlaştırdı. Ancak parti, özellikle devrimin yeni aşamasında, 1980 yılından sonra yeni işçi örgütlerinin ve sendikaların kurulması ve gelişmesiyle sadece nicelik değil, nitelik olarak da gelişti. Din adamlarının devrimin gerçekleşmesi anlayışına destek vermeleri partiyi daha da güçlendirdi

Afganistan'da üç yıl içinde 296 bin hektar en iyi kalite toprak 296 bin köylü ailesine dağıtıldı. 17 bin hektarlık bir alanda sulama tesisleri kuruldu. Köy kooperatiflerinin sayısı 1200'ü aştı. Bu gelişmeleri kendi köyünde gözleriyle görmüş olan Shina köyünün sivil koruma komitesi başkanı Gull-a-Kha şöyle diyor: "Kooperatiflerimizi, haklarımızı, kadınlarımızın eşitliğini korumaktan yana olmasaydık silahlı elimize almak zorunda kalmazdık." Din ve politika işlerinin birbirinden ayrı olduğunu söyleyen Gull-a-Kha şöyle devam ediyor: "Ben bir komünistim ve müslümanım. Komşu ülkelerin halkları, Pakistanlı kardeşlerimizle aynı dindeniz ama onların yönetimleri ve General Ziya bizim düşmanıdır. Sovyetler Birliği'ndeki insanların çoğunun dini bizimle aynı değil, ama hepsi barış içinde yaşamak istedikleri için onlar bizim dostlarımızdır, çünkü biz de bunu istiyoruz."

İşçi Bulma Kurumu'na imtihanla kayıt yapılacak

İşsizlik ve enflasyonda Türkiye 24 OECD ülkesi arasında birinci sırada

- DPT'nin yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'de iş arayanların sayısına yılda ortalama 450 bin kişi ekleniyor ve bunlardan ancak 100 binine iş bulunabiliyor. Böylece, Türkiye'de işsiz sayısına günde 959 ve yılda 350 bin kişi ekleniyor.
- Herhangi bir meslek eğitimi görmemiş olan işsizlerin İş ve İşçi Bulma Kurumu'na kayıtları bile yapılmayacak

Avrupa'nın bütün kapitalist ülkelerinin yanı sıra ABD, Kanada, Yeni Zelanda, Avustralya ve Japonya'nın da üyesi olduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın (OECD) Nisan ayında yayımladığı rapora göre, işsizlik ve enflasyon açısından Türkiye 24 OECD ülkesi arasında birinci sırada bulunuyor. OECD'nin verilerine göre, Eylül 1983-Şubat 1984 döneminde kapsayan 6 aylık sürede yüzde 21,3'lük enflasyon oranıyla Türkiye birinci sırada yüzde 17,6 ile Portekiz ikinci, İsrail'de yüzde 9,4 ile üçüncü ve Yunanistan yüzde 9 ile dördüncü sırada yer aldı.

Ote yandan, OECD'nin ilgili raporunda, Türkiye'nin yüzde 20'lik işsizlik oranıyla yine 24 OECD ülkesi arasında birinci sırada olduğu belirtilmiştir. Yapılan açıklamada, 1983 yılı sonunda 3 milyon 450 bin olan Türkiye'deki açık işsizlerin sayısının, 1984 Ocak-Nisan döneminde 150 bin artarak 3 milyon 600 bin kişiye yükseldiği kaydedildi.

Ayrıca, Devlet Planlama Teşkilatı'nın yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'de iş arayanların sayısına yılda ortalama 450 bin kişi ekleniyor ve bunlardan ancak

13 memur için açılan sınavın fotoğrafı...

Resmî KISACIK
Diyarbakır (İhbar) Nüfus müdürlüğünde yapılacak olan 13 memur için yapılan sınavta 1320 kişi başvurmuş, yetkililer sınavı Diyarbakır Şehir Stadyumu'nda yapmak zorunda kaldılar. Yapılan açıklamaya göre, sınavı kazanan 13 kişi açta 17 ile 18 bin lira arasında maaş alacak. Sınavı kazanan 1320 kişiden 187'sinin üniversite ve geri kalanların da işe mecburi olduğu belirtilmiştir.

Diyarbakır'da 13 Nüfus müdürlüğü'nde istihdam edilmek üzere 13 memur almak için açılan sınavta 1320 kişi başvurmuş, yetkililer sınavı Diyarbakır Şehir Stadyumu'nda yapmak zorunda kaldılar. Yapılan açıklamaya göre, sınavı kazanan 13 kişi açta 17 ile 18 bin lira arasında maaş alacak. Sınavı kazanan 1320 kişiden 187'sinin üniversite ve geri kalanların da işe mecburi olduğu belirtilmiştir.

başvurmuş, yetkililer sınavı Diyarbakır Şehir Stadyumu'nda yapmak zorunda kaldılar. Yetkililerin yaptığı açıklamaya

bir açıklama yapan İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürü Murat İsk. "1983 yılında iş aramak için kuruma 583 bin ki-

Özal KİT'lerden sonra işçileri de satışa çıkardı

- Özal Hükümeti'nin yurt dışındaki temsilcilikler aracılığıyla bütün yabancı işadamlarına göndermek amacıyla dört ayrı dilde hazırlanan broşürde, Türk işçisinin yabancı ülkelere çalışkanlığı, dürüstlüğü ve temizliği ile tanındığı belirtildi.

Özal Hükümeti, dört ayrı dilde broşür hazırlatarak, devlete ait kuruluşların gelir ve mülkiyetlerinden sonra ilan yoluyla işçileri de "satışa" çıkardı. Hükümet'in İşçi Bulma Kurumu'na İngilizce, Fransızca, Almanca ve Arapça dillerinde hazırlattığı broşürler, yurt dışındaki elçilik ve konsolosluklar aracılığıyla yabancı işadamlarına gönderilecek.

"Türk İşçisi İstihdam Etmek İster misiniz?" başlığını taşıyan broşürlerde, Türk işçisinin çalışkan, dürüst ve temiz olduğu belirtilerek, "Eğer işgücüne ihtiyacınız varsa, yetenekli, çalışkan dürüst kişilerle işinizi zamanında ve en iyi biçimde yapmak istiyorsanız kurumumuza veya ilkenizdeki dış temsilcilikimize başvurabilirsiniz" denildi.

ÖZLEM ÖZGÜR Gündem

Böylece basın, son haftalarda öne çıkardığı birbirine yakından ilişkili iki konuyu. Birincisi, "babalar" operasyonu. İkincisi, yeni bir dışsatım "patlaması". Basında yer alan haberlere göre, "yeraltı dünyası"nın önde gelen "babaları" bir bir tutuklanarak "konuşturuldu" ve böylece, Mafya'nın "işçisi" kolu "çökertildi".

Resmî istatistiklere göre, bulunduğumuz yılın üç ayında gerçekleştiren dışsatım miktarı, 1 milyar 834 milyon dolar. Bu miktar, geçtiğimiz yılın eş dönemindeki 1 milyar 352 milyon dolarlık dışsatım oranına, tamı tamına yüzde 36'lık bir artış demektir.

Bu göstergeden kalkarak, şimdi dalga dalga yükselen ve önümüzdeki aylarda daha da yükselerek olan bir propaganda açılı ölümlere başlamıştır. Basın ve yayın organlarında, son haftalarda, hemen hergün "Türkiye'ye döviz yağıyor", "dışsatımda yeniden patlama yaptık", "dışsatımda rekor kırdık" türünden haberler yer alıyor. Açıkçası, Özal "mucize" yeniden gündemdedir.

Oysa, her iki olay hem birbirine yakından bağlantılıdır ve hem de, işin gerçek yüzü gösterdiğinden çok farklıdır. Tekelci sermaye, döviz ve dışsatım-dışsatım kaçakçılığını, "Tahtakale piyasası"nın, yıllardır "babalar" aracılığıyla kontrolünde tutmuş ve bu çıkar ortaklığı günümüzde kadar sürdürülmüştür. Ancak, bugün tekeli sermayenin "babaları"na

arayanların sayısı yolda 150 bin kişi ekleniyor ve bunlardan 450 bin kişi ekleniyor ve bunlardan 450 bin kişi ekleniyor. Böylece, Türkiye'de işsiz sayısına gündüz 959 kişi ve yılda 350 bin kişi ekleniyor.

13 memor için açılan sinava 1320 kişi katıldı

Devlet dairelerine ya da özel kuruluşlara birkaç kişi almak için açılan sınavlara yüzlerce ve bazen binlerce kişinin başvurması, Türkiye'de işsizliğin felaket halini aldığını göstermektedir. Nitekim, Diyarbakır Nüfus Müdürlüğü'ne 13 memor almak için açılan sınava 1320 kişi

Şehir Stadı'nda yapım zorunda kaldıkları, Yekillerin yaptığı açıklamaya göre, sınavı kazanan 13 kişi ayda 17 ile 18 bin lira arasında maaş alacak. Sınavı katılan 1320 kişiden 187'sinin üniversite ve geri kalanların da lise mezunu olduğu belirtildi.

Aynı şekilde, Bursa Adli Tıp Kurumu Grup Başkanlığı'nda çalıştırılmak amacıyla 6 odacı, 4 bekle ve 7 memur için açılan sınava 565 kişi katıldı. Sınavı katılan 565 kişiden 80'inin üniversite ve geri kalanların da lise mezunu oldukları belirtildi.

Öte yandan, işsizlik sorunuyla ilgili

mu Genel Müdürü Murat İşık, "1983 yılında iş aramak için kuruma 584 bin kişinin başvurduğuna" belirlerek, 1984 yılında başvurularının sayısının ayda 50 bin üzerine çıktığı söylendi. Başvuruların çoğuğu yüzünden kayıt yapılmaya bile yetisemediklerini söyleyen Genel Müdür İşık "işin yapılması için arayanın kaydı yapılmayacağı ve iş için başvurularından belli mesleğe sahip olanların imtiyandan geçirilerek başanlı olmaları kaydı yapılacaktır. Böylece, yeni uygulamaya göre, her hangi bir ihtisası olmayan yüzlerce kişi kuruma kaydı yapılmayacak.

"balar" aracılığıyla kontrolüne tutmuş ve bu çıkar ortaklığı günümüze kadar sürürmüştür. Ancak, bugün tekeli sermayenin "babalara" ihtiyacı aramıştır. Çünkü, Evren-Ozal çetesi, tekelci sermayeye devlet aygıtı aracılığıyla "babalar"ın fonksiyonunu gerçekleştirilerek bütün olanakları yaratmış ve tekeli sermayeyi "yeraltı dünyası"na pay ödemekten kurtarmıştır.

Konuyla ilgili olarak, dışışatım işi bir örnektir. Dışışatımda kullanılan yöntemler, ilgili bir örnek olmanın yanı sıra, resmi istatistiklerin birer yalan makinası haline getirilerek "dışışatım patlaması" yalanının da iç yüzünü açığa çıkarmaktadır.

Ozal ve ekibinin, işbaşına gelme gelmez elatlığı birbirleriyle bağıntılı iki konu var. Birincisi, yapılan yeni bir düzenleme ile özel kişi ve kuruluşlara döviz bulundurma yetkisi tanındı. Öylesine ki, dövizin nereden ve nasıl elde edildiği dahi, hiçbir merci tarafından sorulmayacak. Bu yeni düzenlemeye, daha önce tümüyle devletin elinde ve kontrolünde olan döviz edinme ve bulundurma yetkisi, büyük bir ağırlıkla banka sahibi holdinglerin kontrolüne geçti.

İkincisi, yine yapılan yeni bir düzenlemeye, devlet kuruluşlarının bir bölümü ve küçükler devre dışı tutularak, dışışatım büyük bir ağırlıkla 15 dolayındaki holdingin kontrolüne bırakıldı. Öylesine ki, yeni uygulamaya göre, vergi idaresi ve tesvik uygulamalarından yararlanabilmek için, ilgili 15 büyük holdingin beyan ettiği dışışatım miktarını belgelerle ispat etmeleri gerekmektedir.

Ve bu uygulamadan yararlanan holdingler, daha çok devlet desteği alabilmek için dışışatım miktarını "gerçek dışışatım" çok üstüne gös-törüyorlar. Bu uygulama, pratikte şöyle işliyor. Dışışatımı 15 büyük holding, gerçekleştirdikleri "gerçek" dışışatımdan elde ettikleri döviz, yurtdışı ve yurtdışından değişik kanallardan elde ettikleri dövizle de ekleyerek, bu paraları Merkez Bankası'na götürüp "bu kadar dışışatım yaptık" beyanında bulunduyorlar. Ve bu dışışatımcılar, Merkez Bankası'ndan yatırımları dövizin Türk parası olarak karşılığını almalarının yanısıra, dışışatım vergisi idaresi ve dışışatımı teşvik adı altında, devlet desteğinden de ettikleri milyarları ceplerine indiriyorlar.

Sözgelimi, Anka Alanı'nın 18 Nisan tarihli haberine göre, yalnızca İsviçre üzerinden gösterilen "sahte dışışatım" miktarı, Ocak-Şubat aylarında 111 milyar 300 bin dolar olmuş. "Dışışatım patlaması yaptık" yalanının manşetlerden indirilmeyen boyalı basın, ANKA'nın bu haberine ya hiç haber değeri biçmedi, ya da iyice küçültüp anlamışmaz hale getirecek iş sayfaşlardan verdi. Özal'ın "dışışatım patlaması"nın gerçek yüzü işte bu.

Arma olayın ikinci yanı, daha da ilginçtir. 24 Ocak Kararları ve özellikle de, Cunta'nın erke ekloymasından sonra, dışışatımı teşvik adı altında devlet kasasından 15-20 dolayındaki büyük holdinge ödenen paraların büyüklüğü, 1980 yılında 4,6 milyar lira iken; 1981'de 24,6 milyar; 1982'de 86,8 milyar ve 1983 yılında da 140,2 milyar liraya yükselmiştir.

İki küçük örnek verelim. 20 Nisan tarihli Cumhuriyet gazetesinde, Sabancı Holding'e ait Lassa ve Akçimento firmalarının 1983 yılı faaliyet raporları yayınlandı. Dışışatım vergi idaresi adı altında, yalnızca bu iki işyeri için Sabancı Holding'in devlet kasasından aldığı para, 2 milyar 716 milyon liradır. 1983 yılında iki işyerinin toplam kârı 3 milyar 181 milyon liradır. Ve bu iki işyeri için, Sabancı Holding'in ödediği vergi miktarı, yalnız ve yalnızca 529 milyon liradır. Yani, Sabancı Holding devlete bir vermemekte; vergidinin baş katını ise devlet kasasından alıp götürmektedir. Bundan daha güzel, bundan daha kârlı alış veriş olabilir mi?

1983 yılında, 15-20 dolayındaki holdinge aktarılan 140 milyar lıranın ne anlama geldiğini görebilmek için de, küçük bir karşılaştırma yapalım. 1983 yılında, asgari ücretle çalışan 1 milyon kişinin yıllık geliri 132 milyar liradır. Devlet kasasından 15-20 dolayındaki holdinge ödenen ise 140 milyar. Yorumlamaya gerek var mı? Bütün bunlar, çarşın nasıl ve kimler için döndüğünü göstermiyor mu?

Yurt dışında 350 bin ortağı olan işçi şirketleri batmak üzere

DESİYAB hükümeti yaptığı başvuruda, yurt dışında çalışan 350 bin Türk-İş işçisinin ortağı olduğu ve iflasını eşliğine gelen 320 işçi şirketinin kurtarılmasını istedi.

Yurt dışında çalışan 350 bin Türk-İş işçisinin ortağı olduğu 320 işçi şirketinin zor durumda olduğu ve eğer devlet yardımı sağlanmazsa bunların kısa sürede iflas edeceği belirtildi. Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası (DESİYAB) işçileriyle ilgili bir rapor hazırlayarak Özal Hükümeti'ne başvurdu ve zor durumda bulunan 320 işçi şirketinden 242'sinin mutlaka kurtarılmasını istedi. DESİYAB Genel Müdürü Halit Kara'nın yaptığı açıklamaya göre, ilgili şirketleri

kurtarmak için 93 milyar 800 milyon lira gerekiyor.

Ancak, Özal Hükümeti işçi şirketlerini kurtarmaya yanaşmıyor. Maliye Bakanı Vural Arıkan'ın yaptığı açıklamaya göre, işçi şirketleri iyi yönetilmedikleri için başarısızdır. İşçi şirketlerini kurtarmak için devlet yardımını düşünmediklerini söyleyen Maliye Bakanı, bu şirketlere holdingleri ortak ederek "kurtarma" yoluna gideceklerini belirtti. Böylece son bir yıl içinde, büyük holdinglere ait işletmeleri kurtarmak için devlet kasasından 300 milyar lira verilirken, 350 bin kişinin ortağı olduğu işçi şirketleri için Özal Hükümeti bir kuruş vermediği düşünülmüyor.

Ulus'u'nun 11 bakanı holdinglerin başına geldi

Ulus Hükümeti'nde yer alan bakanlardan 11'i yüksek maaşlarla holdinglerin yönetim kurulu üyeliğine getirildi ve böylece, tekeli sermaye Cunta'nın bakanlarına sükran borcunu ödemiş oldu. Ulus Hükümeti'nde Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı olan Zeynep Bayraktar ile Köşçülerin Maliye Bakanı Güney İş Bankası yönetim kurulu üyeliğine atarırken, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Refik Pasin Edpa'nın, Maliye Bakanı Adnan Başer Kafaoglu Doğuş Holding'in, Turizm Bakanı Eviyaoglu Garanti Bankası'nın yönetim kurulu üyeliğine getirildi.

Ulus Hükümeti'nde Sanayi Bakanları olan Salıp Kocatoğlu, Ulaştırma Bakanı Aysan ve Enerji Bakanı İlkel Koc Holding'in yönetim kurulu üyeliğine, Devlet Bakanı Özdeş Erden Holding'in, İçişleri Bakanı Çetin Garanti Bankası'nın ve yine Ulus Hükümeti'nde bir süre Enerji Bakanlığı yapan Binali, Ege metal'in yönetim kurulu üyeliğine atıldılar.

Türk-İş'in üst yönetimi Özal'ın son zamlarını savunuyor

Nisan ayının ikinci haftasında, Ege bölgesi ve İzmir'de Türk-İş üyesi işçilere seminerler düzenlendi. Bu seminerlerde, Özal Hükümeti'nin 25 Mart yerel seçimlerinden sonra ardarda yaptığı zamlar konusu işlendi. Türk-İş ve CIA ile organik bağ içinde olan ABD'nin Asien American Federation of Labor Institute (AAFLI) adı altında ortaklaşa düzenlenen seminerlerde, Özal Hükümeti'nin yaptığı son zamların işçilerin yararına olduğu anlatılarak, bunlara karşı çıkarsanız işsiz kalırsınız denildi.

kuruluşunun CIA'nın bir yan kuruluşu olduğu, büncesinin CIA tarafından karşılacağı ve görevinin geri kalması ülkelerde ABD ve işveren yanlı sendikacıları sendikaların yönetimine getirmek, "sarı sendikacılık"ı geliştirmek olduğu ABD kaynaklarına dayanarak yıllar önce ispatlanmış, konuyla ilgili haberler dünya ve Türkiye basınında yer almıştır. Sözgelimi, Türkiye Gazeteciler Sendikası, 1977 yılında Ankara Şube Kongresi'nde "yörümüş" başlıklı bir bildiri dağıtarak, AAFLI'nın CIA ile organik bağlarını ABD kaynaklarına dayanarak ortaya koymuştur.

Bilindiği gibi, ABD'nin AAFLI adlı

İnsanoğlu robotları kendine mutluluk getirsin, ağır kol emeğinin yükünü üstünden alsın diye üretti ama kapitalizm ko

Robotlar dost mu, düşman mı

İnsanlığın gelişme sürecinin çok büyük bir kesiminde, üretim araçlarının motoru, enerji kaynağı, insanın kendisi, onun bilek gücü oldu. Sanayi makinelerinin devreye girmesiyle buhar gücü, daha sonra da elektrik enerjisi insanın bilek gücünün yerini aldı. Ancak insan yine üretim sürecinin doğrudan içerisindeydi. Onun her an müdahalesi, kontrolü ve yönetimi olmadan makineler bir işe yaramazlardı. Gelişmenin en son aşamasında karşımızda mikroelettronikçe dayalı cihazlar, robotlar var. Onların yaratıcısı ve hakimî insan yer yer doğrudan üretim sürecinden çıktı. Bu aşamada artık insanın şimdiye kadar yaptığı ağır, güç işleri fabrikada robotlar üstleniyor. Teknolojik gelişme, insanın işlevini mikroelettronikçe dayalı cihazların yalnızca programlanmasına ve bakıma indiriyor. Uzmanlar, 2000 yılında tamamı

kullanılacak olan eldeki bilgisayar teknolojisi kapasitesinin, bugün ancak yüzde 5 kadarının kullanıldığını, buna göre, örneğin Federal Almanya'da robotların "çok yakın bir gelecekte" yarım milyon işçinin yerini alacağını söylüyorlar. Teknolojik gelişmenin günümüzdeki başdöndürücü hızına baktığımızda, bu "çok yakın gelecekte" insanların haftada yalnızca bir veya iki gün çalışacaklarını, bunun dışında kendilerini ve insanlığı daha iyi yaşatmak için kullanabilecekleri "daha çok zamana" sahip olacaklarını söylemek bir kehanet mi? Bu sorunun yanıtı kapitalist sistem için "kehanet"ten de öte, bu sistem

Bu gelin gibi süslü, masum görünümlü araç bir robot işte. Köln'de Ford'un uçsuz bucaksız atelyelerinde Rüsselsheim'da Opel tezgahlarına, taa Kuzey'de Wolfsburg'da Volkswagen'in dev tesislerinde, güneyde Stuttgart'ta Mercedes'in, daha da güneyde BMW'nin akar bantlarında artık emekçilerin sesleri değil robotların tükeldiye vızıltsı duyuluyor... Acıkmayan, hastalanmayan, izin yapmayan, ücret zammı istemeyen, haftalık çalışma süresini 24 saatte 24 saat uzatsanız gıgı çıkmayacak "çelik yakalı" işçiler bunlar... Mavi yakalılar işsizliğe iterek gelip işyerlerine kuruluyorlar.

gözatalım: "Bilgisayar ve robotların işlemede kullanımına başlanıyorsa insanın değeri bizim için büyük olan işgücü, hiçbir şekilde gereksiz kılınıp olmayacak. Tam tersi, uzman işgücüne, robotların kullanımı ve kontrolü için şimdi her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var..."

Ancak, robotların kullanımı için gerekli olan bu uzmanlık uzun yılların eğitimini ve deneyimini gerektiriyordu. İşte Volkswagen firmasında "bu uzmanlığa" sahip olmayan, yani "otomasyon yüzünden işyerlerini -güya- kaybetmemiş" olan işçiler, bu sefer daha düşük ücret gruplarında, yine deneyimleri olmayan başka makinelerde çalışmak zorunda kaldılar.

Otomasyon sadece "otomasyon için vafsız" işçilerin işyerlerini ellerinden almakla kalmıyor, teknisyenlerin işyerleri de otomasyonun kurbanı oluyor. Kontrol bilgisayarları, gitgide daha fazla ölüde, kontrol işini yürüten teknisyenlerin yerini alıyor.

Mikroelettronikçe dayanan araç ve gereçlerin kullanımı, bir süre önce bilimkurgu romanlarına özgüydü. Bugün bazı fabrikaların atelyelerinde yalnızca sanayi robotları ve onları kontrol eden bilgisayarların yanında bir-iki de insanın görülməsi neredeyse "kanıksandı-kanıksanacak" manzaralardan. Uzmanlar bundan sonra tamamen insansız atelyelerde ve 24 saat aralıksız üretim yapılabileceğinden söz ediyorlar. Tekeller, bir ve aynı cihazla dört-beş ay maddenin üretimini öngörüyorlar. Böylelikle pazarın durumuna göre kısa kısa sürelerle, en çok kırk getiren madde üretilecek, bir malın üretiminden öbürüne geçildiğinde -iş- sadece bir iki düğmeye basmak olacak olan- kalifiye işçinin, teknisyenin, mühendisin işine de son verilecek. Tek bir madde üreten işletmelerin yutulacağı ve yaygın işten atılmanın yoğunlaşacağı bu gelişmeye sendikalar şimdi den dikkat çekiyorlar.

TÜSTAV

nun yanı sıra kapitalist sistem için "kehanet"ten de öte, bu sistem içinde gerçekleşmesi olanaksız umut. Çünkü bir dilden bir dile çeviri yapan küçükük mikroelektronik cihaz, çünkü televizyon parçacıklarını monte eden robot, çünkü dakikada 3 bin kusura vuruş yapan elektronik "daktilo" tekellerin elinde. Kapitalist sistemde robot, emekçilerin işyerlerine "gözköyan", onları bir çırpıda fabrikadan kapı dışarı eden araç demek. Sosyalist sistemde otomasyonun kullanım amacı insanların çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmekse, kapitalizmde sadece kâr. Bir sistemde (sosyalizmde) otomasyon yeni işyerleri yaratıyorsa, diğerinde (kapitalizmde) milyonları işsiz bırakıyor. Birinde insan robota hakimse, diğerinde robot insana hakim...

tuk bu kapasitenin tümü kullanılabilir. Bu ne demektir? Bu herşeyden önce insansızlaştırılmış fabrikalar demek. Bu milyonlarca emekçinin işsizliği ve "işe yaramazlığı" demek. Karanlık atelyelerde (çünkü robotlar çalışmak için ışığa gerek duymuyorlar), durup dinlenmeksiz çalışan sanayi robotları demek...

Robotlar işsizlik, yitim ve mutsuzluk getiriyorlar. Oysa robotlar insanlığına mutluluk getirsin diye üretilmiştir. İnsanlar daha az çalışsın, yıpratıcı, ağır işlerin yıldırcı ve bedensel bozukluklar yaratan etkilerinden kurtulsunlar diye üretilmiştir robotlar... Otomasyon, insanoglutunun binlerce yıllık el emeğinden kurtulup, en gelişkin organı ile, beyni ile üretim sürecinde yer almasının bir umudu, bir çaresi olarak sunulmuştur.

Otomasyon, "adı üstünde "rasyonalleşme", yani üretim araçlarının daha akılcı bir biçimde kullanımı ile insanların, fabrika ve bürolardaki ağır ve tekdüze işlerden kurtuluyorlar mı? Kurtuluyorlar... Aşırı ağırlık kaldırmaktan da, makinelerin ku-

lakları sağır edici gürültüsünden de, kimyasal maddelerin kokusunu ciğerlerine çekmekten de kurtuluyorlar. Onların yerine sanayi robotları üstleniyor bu işleri. Hem de bazıları dört-beş işi birden yapıyor: parça taşıyor, parça kırıyor, kaynak yapıyor, parlatıyor, malın üstünde diziyor, dağıtım da yapıyor. Ama gelelim...

"demirden işçiler" sonuç olarak etkin kemikten yapıp işçileri işsizlikten kurtarmıyor. Bilimsel-teknik gelişmenin daha iyi çalışma ve daha iyi yaşam koşullarını insanlara sunduğu sanayi robotları ve bilgisayarlı insanlar kapitalist sistemde tek anlamı var: Kapitalistlere, bu derece yüksek düzeyli teknolojiyi elinde tutan bir avuç tekele alabildiğine kâr sağlamak... milyonlarca emekçiye işsizlik, yoksulluk, açlık...

Bugün Federal Almanya'da üretime sokulan her bir sanayi robotunun ortalama 4 işyerine mal olduğu hesaplanıyor. Bugün tüm ülkede henüz sadece 5 bin robotun kullanıldığı, işyerini robota bırakan işçinin bazı durumlarda işletmenin başka bö-

lümüne kâydırıldığı, dolayısıyla robotun her girdiği yerde işyeri kaybı olmadığı düşünüldüğünde, otomasyon kurbanı olan işçilerin, tüm işsizlere oranı çok yüksek görünmeyebilir. Ancak tekellerin artırımları, tathıl kâr getiren sanayi robotlarını üretime sokmayı planladıkları gerçeği ve uzmanların, otomasyonun işsiz sayısını önümüzdeki dönemde daha da arttıracasına ilişkin bilimsel öngörüler, tehlikeyi büyüklüğünü gösteriyor. Örneğin 1000 robotun ve diğer teknolojik araç ve gereçlerin kullanıma sokulmasıyla, Wolfsburg'daki Volkswagen firmasında işçiler, işletmenin başka bölümlerine kaydırılmıyor, dolayısıyla firmada çok büyük bir işyeri kaybı olmayış. Ancak geçmişimiz yılın son aylarında yapılan bir açıklamaya göre, önümüzdeki dönemde yine bu firmada 15 bin işyeri, otomasyonun kurbanı olacak.

Peki, otomasyonun uygulandığı, ama "işyerlerinin yokedilmediği" firmalarla durum ne? Yine Volkswagen firmasının, otomasyon öncesi çıkardığı bir broşüre

işyerlerine kuruluyor. İnsanlara mutluluk getirsin diye üretilmişlerdi, kapitalizmde bunu beceremiyorlar...

Robotlar daha "ucuz"

Önümüzdeki dönemde otomasyonun çok sayıda işyerini yokedeceğinin en açık kanıtı robotların "ucuz"luğu. Kapitalistler kuşkusuz daha pahalı "canlı" işçiler yerine, daha ucuz "robot" işçileri tercih edecekler. Onlar için insanlar işsiz bırakıldığı işçilerin birer insan olduğu, kârlılık açısından hiçbir değer taşıyor. Örneğin metal işkolunda her biri birer vardiya çalışan toplam üç işçilik bir işyeri işverene bir yılda 211 bin marka mal oluyor. Oysa bu üç işçi yerine konacak olan bir sanayi robotunun bir yıllık gideri 107 bin marktan ibarettir. Üstelik robotun verimi, insanın 2 habta 3 katı daha fazla. Böylelikle bilgisayar ve sanayi robotunu devreye sokmakla üretim ve kâr artıyor, diğer yandan üretim ucuz oluyor. Patronların robota insana tercih etmelerinde en büyük etkenlerden birisi de, robotun sigortasız, sendikası, grevsiiz çalışıyor olması. İşçi için gerekli sosyal giderler de -örneğin emeklilik aidatı- robot için gereksiz olduğundan, varsan işyerini robota bırakmış olan işçisi kâlsın. Onun emeklilik aidatından, sendikasıdan da kurtulan patronun devleti de kendisine istihdam ettiği robota başına 100 bin Mark "işyerini insancellaştırma" yardımı veriyor. 4 insanın işyerinin yokedilmesini için verilen "insancellaştırma yardımı" da işte bu sisteme özgü bir kara miyah...

Yüzünüzün başında bir bürü. Yüzlerce emekçi çalışıyor (solağı fotoğraf). Aynı işyeri bugün de faaliyette ama biraz farklı (sağığı fotoğraf).

Federal Almanya'nın upuz bucaksız otomobil fabrikalarından İsviçre'nin ünlü saat atelyelerine, İngiltere'de kömür ocaklarından, Fransa'nın elektronik ve çelik tezgahlarına, Japonya'nın televizyon, video kamera ve ekranları üreten fabrikalarından Hollanda'nın balık işleyen koca koca işletmelerine, ABD'nin dev boyutlu sanayi birimlerine kadar hemen her yerde işçiler robotlardan söz ediyorlar. Her geçen gün üretime daha yoğun katılan sanayi robotlarından korkuyor, ürkrüyorlar. Robotlar işçileri için işsizlik demek. İyi yetişmiş, nitelikli işçiler için, yıllar boyu edindikleri bu niteliklerin bir anda anlamsızlaşması, işe yaramaz oluşu demek...

Federal Almanya'da kimi araştırma kurumları, önümüzdeki on yıl içinde, işçiler arasında kısaca robotlar diye anılan mikroelektronikçie dayalı teknolojinin sanayide uygulanmasıyla yarım milyon için daha işsiz kalacağını hesaplıyorlar. Bu hesaplar rasgele yapılmış sıradan öngörülere dayanmıyor. Tersine varolan kapasite kullanımının gelecek yıllardaki açınımları (perspektifleri) esas alıyor. Verilen bilgilere göre bu gün Federal Almanya'da kullanılan teknolojik düzeyin sağladığı kapasitenin sadece yüzde 5'i kullanılabiliyor. Ama ne var ki 2000 yılına gelindiğinde ar-

de 31
sözle
törde
ğu ga
tin"
değil
İşç
sizlik
yonu
ıştıma
na"
larla
DİRE
timin
lerine
kümü
larla
sözle
en 42
de işç
akıncı
işçiler
bi, ye
ları
yolay
1977'
iş sa
arısır
rulu,
1985'
görül
mıy-o
Yin
DİDR
deral
enerji
ması,
korun
konusu
maya
işçiler
işçiler
işçiler
yerleri
işçiler için o
Fes
zaman
larında
bu siy
na, o
lanlar
koyun
lar, te
işçileri
yaratı
önleri

koşullarında robotlar işsizlik getiriyor...

mi?

FEDERAL ALMANYA ÜSTÜNE BAZI VERİLER

Önümüzdeki 10 yılda sanayide 1 milyon işyeri otomasyonun kurbanı olacak

Bugün bilgisayarların çok daha büyük ölçüde kullanıldığı bürolardaki 10 milyon civarındaki memurun yüzde 80'i, 80'li yılların sonunda işyerlerini kaybedecekler. Siemens firmasının yaptığı bir araştırmaya göre şu anda 240 bin büro bilgisayarının kullanılıyor durumda olduğu Federal Almanya'da, önümüzdeki çok kısa bir dönemde büro emekçilerinin yüzde 43'ünün yerini bilgisayarlar alabilir.

Tüm işçilerin yüzde 10'unu bulan 1 milyondan fazla montaj işçisinin yarısının, yani yarıyı milyon işçinin yerini yine yakın gelecekte sanayi robotları alacak.

Sanayi robotlarının daha çok montaj işlerinde devreye sokulması sonucu yüzde 80 oranında montaja dayanan televizyon, video, teyp, radyo üretimi dalında çalışan işçi sayısı, sadece 1982 yılında yüzde 10 oranında, 1978-1982 yılları arasında da yüzde 31 oranında azaldı. Söz konusu 4 yılda, otomasyonun işyerlerini yokedici etkisi bu ölçüde ne çelikle, ne de tersanelerde hissedildi.

Bremen'deki Nordmende firması, 1975'de 6 bin işçiyi ürettiği televizyon sayısının iki katını, bugün 2 bin kişiyle üretiyor.

Siemens firması, 1977'de Batı Berlin'deki işletmesinin elektronik telex üreten bölümünde işçi sayısını 1800'den 800'e indirdi.

İşyerlerinin yokedilmesi pahasına otomasyon patrona getirdiği kârlara en iyi örnek, robotların çok sayıda istihdam edildiği montaja dayalı video, teyp, radyo, televizyon üretimi. Bu üretim dalında 1978-1982 yılları arası, otomasyon sonucu yüzde 31 oranında işyeri yokedildi, üretim ise

değişiklik yapmayacağına da biliyorlar. Otomasyonun olumsuz etkilerine karşı emekçilerin yararına önlemler almak, otomasyon uygulamasıyla ilgili olarak alınacak kararlarda söz sahibi olmak, patronlarla ufak da olsa bu konuda tavizlere zorlamak, otomasyonun önümüzdeki dö-

Mehmet ÜNAL

İşsizlik üzerine neler yazılmadı, neler söylenmedi ki? Fabrikamızın kapanacağını öğrendiğimizde sokaklara döküldük. Binalıyız işçi. Hem de hiç bir ayırım gözetmeden. Alman, İtalyan, Türk omuz omuza yürüdük. Görevli olduk yürüyüş boylarında. Biz elimizden gelen herşeyi yaptık. Yalnızca politikaçılar, işverenler verdikleri söz tutmadılar. Birer birer, ikiser ikiser, onar onar, hepimiz işsiz kaldık. Hatta işçi temsilcisi olan bir Alman arkadaş, "Çıkışlar söz konusu olursa, ilk önce Türk arkadaşlar bundan yararlan- sin." diye önce bir laf atmıştı. O bile işsiz olmaktan kurtulamadı. İşsizliği Türkiye'den tanıyordum. Ama burada işsiz kalmış, pasaportun vengi ne olursa olsun, bile iş yaramadığını öğrendim. Hatta pasaport ruşnini yeşil olması ve üzerinde kapalı olmasına bile işsiz kalması işlen-

Bir işsiz sunuyoruz. Federal Almanya'daki 3 milyona yaklaşan işsizler arasından bir işsiz.

Bir göçmen işçi...

İşsiz ama güçsüz değil

inandırıyor onu böyle masallara, "kurtuluş"lara.

"Som ağzılı budala." diyor bu gibileri. İşyerlerini kapatma kararını kim alıyor? İşveren! Kabul eden kim? İşçi Bulma Kurumu. Almanca'yı iyi bilen bir arkadaş anlatmış: "İşçi Bulma Kurumu Başkanı Stängel yalnızca işçilere kızarmış. Tembeller falan dermiş. Ama işverenlere kızdığını, bir laf söylediyini kimse duymamış."

Önce robotlar geldi
sonra da işsizlik

Çalıştığı dönemlerden tanıyor, işverenleri. En son işyeri Iveco-Magirus da öyle yapmış: Önce robotları getirmiş. Yalnızca

derse gitsin, emek satacağının bilincinde Veyssel. Türkiye'ye dönmeyi bile düşünmüş. Ama iş bulabileceğine umudu yok Türkiye'de. Bir kat satın almış. Onu satıp bir küçük iş planlamış. Ancak sonucunun hiçte iyi olmayacağını görmüş. Sonra çocuklar? Simdi çekip Türkiye'ye giderlerse, okulları doğma kalacak. Zaten iki çocuk burada doğmuş. Nasıl okurlar Türkiye'de? Kararını vermiş: En azından bir meslek sahibi yapmak istiyor çocuklarını.

İşsizlik aslında çocukların her istemini yerine getirmeye olanak vermiyor. Ayak kabı elbise derdi. Yeterli ceph harçlığı verememek. Kısacası: "Bu düzende, diken koymuşlar yola. Acılı bir yol döşemişler: İŞSİZLİK! Bu yolda ayaklarını katmatmadan yürüyebilmek gerek. Ama na-

31 yılının arası, otomasyon sonucu yüz-
de 31 oranında işyeri yokedildi, üretim ise
özkonusu yıllarda yüzde 11 arttı. Bu sek-
ördeki işyeri kıyımı, örnekte de görüldü-
ğü gibi, patronların ve Federal hüküme-
nin "mala pazar bulamama" gerekçesine
güçlü, doğrudan otomasyona dayanıyor.

İşte kapitalist sistemde otomasyon, iş-
sizlik, işsizlik, artan işsizlik... Otomas-
yonun ilk çıkış amacına, yani daha iyi ça-
lışma ve yaşam koşulları yaratma amacı-
na uygun olarak uygulandığı sosyalist sis-
temden DDR örneğini verecek olursak...
DDR'deki iş yasasının 49. maddesi, yöne-
mi, otomasyona gidilecek işyerinin işçi-
lerine 3 ay önceden bildirim yapmakla yükü-
mümlü kılıyor. Otomasyona ilişkin karar-
larda -kapitalist ülkelerin aksine- sendika
da sahibi olduğundan ve gerekli önlemler
en az 3 ay öncesinden alındığından, DDR'de

otomasyon -yine Federal Almanya'nın
aksine- işçiler için bir "şırıltı" olmaktan
uzakıyor. Tüm sosyalist ülkelere olduğu
gibi DDR'de de otomasyon hiçbir şekilde
işsizliğe, "kasa çalışma" ya yol açmadığı gi-
li, yeni işyerleri açıyor. Böylelikle robotla-
ştırma istihdamı ve genel olarak otomasyon
özellikle DDR'de 1976 yılında 187 milyon
977'de 227 milyon, 1979'da ise 364 milyon
saati tasarruf edildi. 1981-1985 yılları
arasında da 2,854 milyon iş saatinin tasarru-
fu, 1981'de alınan bir karara göre de
1985'e kadar 45 bin robotun istihdamı ön-
görüldü. Böylece 110 bin yeni işyeri açıl-
ması olacaktı.

Yine tüm sosyalist ülkelerde olduğu gibi
DDR'de de otomasyonun amaçları -Fe-
deral Almanya'daki kar amacı gütmeyen
aksine- merkezi tasarrufu, üretim sürecinin kısaltıl-
ması, ürünlerin kalitesinin artması, çevre
korunması ve daha iyi çalışma ve yaşam
koşulları. 1983'de yayınlanan bir araştır-
maya göre, DDR'de otomasyona gidilen
işyerlerinin yüzde 27'sinde işçileri tek düze
işlerden kurtarmak, yüzde 27'sinde yeni
işyerleri açmak, yüzde 10'unda işçileri ağır
işlerden kurtarmak, yüzde 2'sinde ise iş-
yerlerindeki aşırı ısı ve tozun önünü almak
çin otomasyona gidilmiş.

Federal Almanya'da sendikalar her
anılan işyerlerinde yeni teknolojilerin kul-
lanılmasından yana olmuşlardır. Ancak
bu sistemde teknolojinin işçilerin zararı-
na, onların çıkarlarına aykırı biçimde kul-
lanılması, sendikaların bu tehlikeye karşı
yeterince güçlü durumda bırakıyor. Sendika-
lar, teknolojinin, emekçilerin yararına ge-
ri dönüşmesi ve kullanılması koşullarının
yaratılması için savaş verirken, alınacak
önlemlerin, kapitalist sistemin özünde bir

risn olarak da olsa bu konuda tavizlere zor-
lamak, otomasyonun önümüzdeki kö-
neme yaratacağı kaçınılmaz sonuçları ta-
mamamen önlemeyecek, ancak geçiktirebi-
lecektir.

Alman Sendikalar Birliği DGB, bu yıl
ve önümüzdeki yıl yapacağı bir dizi çalış-
mayla otomasyonun önümüzdeki etkileri
konusunda aydınlatıcı bilgiler ver-
me kararı aldı. Sendikalar, otomasyonun
en yoğun olarak uygulandığı özellikle
montaja dayalı branşlarda "branş komis-
yonları" kurulmasını istiyorlar. Yine otoma-
syona gidilen ve gidilecek olan işyerle-
rindeki işçilerin teknolojiye uyum sağlaya-
bilmeleri, böylelikle düşük ücret grupla-
rında zorlanmamaları için gerekli bilgiler-
le donatılmaları, bu yönde eğitimleri de
sendikaların istemleri arasında.

Kısa erimde ise sendikalar için otomas-
yonun milyonlarca işyerini yokedici etki-
sine karşı tek çözüm yolu, haftalık çalışma
saatinin 35'e indirilmesi için savaşmak.
Sadece metal işkolunda 235 bin yeni iş-
yeri açılmasını sağlayacak olan 35 saat us-
ulaması, bugün için işsizliğin bir ölçüde
önünü alacak, varolan işyerlerini de koru-
yacaktır.

Görüldüğü gibi kapitalizmde ro-
botlar işsizlik demek, emekçile-
re yönelik bir saldırı demek.
Emekçiler için mutsuzluk de-
mek... Peki ya sosyalizmde ne
demek? Yanıtı dünya işçi sınıfı-
nın en iyi evlatlarından biri, Yuri
Andropov, SBKP Merkez Komit-
tesi'nin 15 Haziran 1953'de topla-
nan Plenum'unda yaptığı konu-
şmada veriyor: "...El emeği,
ağır bedensel emek, düşük ni-
telikli işçilik gerektiren ve tek-
düze emek harcayan alanlar-
da robotların geniş kapsamlı
kullanımı, emek üretkenliği
açısından durumu kökten de-
ğiştirecektir. Böylece yüzbin-
lerce insan, daha elverişli ko-
şullarda, kendilerini daha mut-
lu edecek alanlarda çalışmak
olanağına kavuşacaklardır..."

bir işe yaradığını öğrendim. Hatta pa-
sport renginin yeşil olması ve üzerinde
kartal olması bile işsiz kalmayı önle-
yiyor.

Bunları bize anlatan Ivetco tekelinin iş-
yerlerini kapatması sonucu işsiz kalan
Veyssel Gabasi. Meslektten tıyıştı. Dört
çocuk babası. Federal Almanya tevellidi
1971.

Fabrikaları kapandıktan, işsiz kaldıktan
bu yana gözüne uyku girmiyor, Veyssel'in
Evde kimsenin yüzüne bakamaz olmuş.
Mahcup, Sinirli bir hava esiyormuş evden
çıkıyor. İşsiz olduğu gündün bu yana çalış-
madığına utanıyor, yerin dibine girecek-
miş gibi oluyor.

Çakmak taşına kav olmak

Yıllar önce, gecelerde yakılan çıra ıskıl-
an gibi canlıyken, gençliğin, yaşamının
en verimli çağında tutmuş gelmiş burala-
ra. Şimdilerde "Bittim" diyor, "bittim,
çakmak taşına kav bile olamam"

Bir yılı aşkın süredir iş arıyor. Arşını-
yor çevre kentlerinin ve kasabalarının so-
kaklarını. Kapılar çalıyor. Yüzüne kapalı
kapanıyor. İş arıyor Veyssel. Aldığı ya-
nıtı hemen hemen her yerde aynı: "İş-
çiyse ihtiyacımız yok!"

İlk bakışta suratından algılanan umut-
suzluk, yılgınlık. Çökmiş avurtları, o ilk
bakışta seçilmeyen gözlerinden kin öku-
nuyor. Ve umudu var bu işsizlik karan-
lığını aydınlatmaktan. Ancak "Tek başı-
na olmaz!"

Alay edenler olmuş kendisiyle. O bir
şey söylememiş. "Düzen bugün böyle-
ken, yarın görüşürüz" diye geçirmiş için-
den, "Tembelsin" diyecekler olmuş, ancak
bu lafları kursaklarında kalmış. Ivetco teke-
li bir gece fabrikayı kapatma kararı almış.
Ertesi gün tüm işçiler kapının önünde.
Konuşmuşlar. Bakışmışlar yalnızca.

Mainz kentinin işlek sayılabilecek cad-
desinin Kaisersstr. 'de yürüyoruz, Vey-
ssel ile derli toplu. Karşından bir arkadaşı
geliyor. Selamlaşıyoruz. O'nun da işsiz
kaldığını anlatıyor Veyssel. Fabrika kapandıktan
sonra bu arkadaşı öğüt vermiş Vey-
ssel'e, "Cin-peri çağır. İç çamaşırlarını fa-
lan hocaya senden habersiz götürsünler.
Bir hoca okusun, biter bu işsizlik belası,"
 demiş. Ama kendisi bile iş bulamamış.
Veyssel bu gibi masallara öteden beri inan-
mazmış. Yirmi yıllık işçilik yaşamı artık

En son işyeri Ivetco-Magirus da böyle
yapmış. Önce robotları getirmiş. Yalnızca
kontrol için işçi gerekmiş. Diğer işçiler
kapı dışarı. Bu değirmen böyle bir değir-
memiş ki, işyerlerini örtüp, yerine ma-
kineleri dikiyormuş. "Güneşimizli kurut-
mak istiyorlar" diyor Veyssel.

İşçi olduğunun, dünyanın neresine gi-

ler: İŞSİZLİK! Bu yolda ayaklarını ka-
natmadan yürüyebilmek gerek. Ama na-
sil?"

Aslında yanıtı hazır Veyssel'in: "Dün-
yamın gidişini, halini bilebiliyoruz artık.
Sırtına binilen ve herşeye karşı yaşıyan-
lar olmaktan kurtulmak gerek!"

OKUYUCU POSTASI

Karımı ve
çocuklarımı da

22 Nisan Pazar günü bir arkadaşımın düğünü vardı. Düğüne gelen 500'ün üzerinde insanın neşesine diyecek yoktu. Biz eğlenmesini de biliyoruz. Ama altı yılının partinin de dediği gibi, 1984 yılı "**genel af**" yılı olmalıdır. Bunu da unutmamak lazım.

Nitekim unutmamak da... Bir sendikacı arkadaşın genel af için açılan imza kampanyasına çağrısı üzerine, düğünün çıkış kapısı önüne bir masa koyduk. Düğünden çıkan insanlar imza atmaya başladılar. Bir yandan imzaları atılırken, diğer yandan da bir arkadaşım şöyle bağıyordu:

— **Anneler, bacılar, kardeşler, işçiler, demokratları Türkiye'deki politik tutuklulara genel af için imza verin. Her bir imza belki de bir can kurtaracak.**

Bu sırada bir başka arkadaşımız da **Türkiye Postası** satarak bağıyordu:

— **"Tezce, amca bir imza ver..."** Yanıbaşımızda duran yaşlı bir amca bu olup bitenleri dikkatle izliyordu. Bakırm, bir yakaşiyor, imza atarlara bakıyor, bir baka yakaş, sonra geri dönüyor. Tekrar geldi:

— **Bir imza atanın ama, adımı yazmayn bilmiyorum. Eğer sen adımı yazarsan o zaman imzalarım.**

Yazdım adını. Hemen imzaladı ve çocukları da getireyim dedi. Biraz sonra üç yetişkin kişi ve kızıyla geldi. "**Yaz**" dedi, "**bu kanm, bunlar da kızların. imzaleşinler.**"

Gözlerim yaşardı, boğazıma birşeyler tıkanı. Ama imza toplamak için artık çok daha güç bağınyordum.

Adının açıldığını istemeyen bir okur/Strasbourg

FORD'dan
mektup var

12 seneden beri Köln'deki Ford işletmesinde işçi olarak çalışıyorum. Çalışma şartları alabildiğine zorlaştırıldı. Daha önceleri 6 kişinin çalıştığı iş şimdi 3 kişiye yüküldü. Bir bantta 40-50 kişi çalışır. Aynı şartlar altında çalışan bu insanların saat ücretleri 13 ile 18 Mark arasında oynar. 13 Mark saat ücreti alanlar ücretlerinin yükseltildiği için müracaat ettiklerinde, muhakak meisterleri "**görmeleri**" gerekir. Yani rüşvet yedirmeleri lazımdır. Bantlarda en ağır ve en düşük ücretle çalışanlar bir kahve dahi içmeye zaman bulamazlar, yüksek ücret alanlar, yani meisterlere yağılık edenler ortalıkta cirit atarlar.

Bir motor bandında daha önceleri 850 motor, daha fazla işçile çıkarken, aramızda 5 veya 10 kişiyi daha başka Halle'lerden katarak bu sayıyı 1100'ün üstüne çıkarttılar. Bu durumla biz ancak bir hafta dayanabıldık ve ikinci hafta herkes bu işin böyle yapılamayacağı kanaatine vardı. Sonunda benim çalıştığım Halle'de birkaç tane birliği bozmanın dışında herkes birleşerek işçi temsilciliğinin bu durumu işverene iletmesi için aylandık. İşçi temsilciliği bu işteğimize katılarak öncelikle bu konuda işverene gerekeni götürceklerine söz verdiler.

Bu olay öbür kısımlarda çalışan işçilere de yansdı ve öbür bantlarda da böyle olaylar geçen günleri başgösterdi. Hatta işçiler meisterlerin üstüne yürüdüler.

Bu bizlere şunu gösterdi: İşçinin gücünün birliğindedir. Eğer gücümüzü birleştiresek başaramayacağımız hiç birşey yok.

Bir Ford işçisi/Köln

Her okur yeni bir
okur kazanmalı

Gazetemiz **Türkiye Postası** ikinci yılını yılina girerken onu yaşatacak bir okurlar olarak dağıtımını daha çok artırmak ve güçlendirmek için özveriyle çalışmak ve yeni yöntemler bulmak zorundayız. Bu görev bizlerindir. Hamburg'luk okurlar olarak kendi aramızda yaptığımız bir toplantıda benimsediğimiz bir eylem hareketini örnek olması için diğer kentlerdeki okurlara duyurmak istiyoruz.

İkinci sayısında daha güçlü bir **Türkiye Postası** için "**Her okur yeni bir okur kazanmalı**" kampanyasını başlatıyoruz. Kalıcı ve en sağlıklı dağıtım şekli, abonement yöntemi olduğu için, bulunacak yeni okurların abonement yapılması amaçımızdır. Öncelikle gazete sorumluları ve muhabirleri olmak üzere tüm okuyucular, önerdiğimiz bu kampanyaya ilgi gösterirlerse amacımıza ulaşmamız olanaklıdır. Okur kazanmanın yöntemi kendi araştırma ve deneyimlerimizle bulmalıyız. Yaşadığımız ülkelerde, dostumuz, akrabamız, hiç olmazsa tanıdıklarımız vardır ve yeni bir okur kazanmak sandığı kadar güç değildir. Unutmayalım ki kampanyamızı eğer başarıyla ulaştırır, okur sayısını iki kat çıkarır.

Haydi göreve! Haydi kampanyayı güçlendireceğiz!

Bir grup okur/Hamburg

Sınıf düşmanları
robotları geçti

DDR'den kaçıp gelen sosyalist düşmanlarına Federal Almanya'da iş her zaman hazır. Bizim arkadaşın çalıştığı işyeri bir yıl önce kapandı. Bunun üzerine kendisi benim çalıştığım firmada üç ayıncıya geçici olarak işbaşı yaptı. Üç ay sonra çıkartıldı. Ama onu işten çıkartırlarken, çoğu sosyalist ülkelerde kaçıp gelen 6-7 kişiyi işe aldılar. Arkadaşım firmayı temelli görebilecek için gelip götüktü ve işyeri işçi temsilcisi başkanı ona söz verdiler: "**Sen merak etme iki siraadın, işçi alırsak**

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Ana ağıtı

Ellerim
Çökmüş avurtlanmın
üstünde
dalıp gittiğime
bakma sen

akıp giden
sular gibi
gecenin karanlığına
kanşıp

sır dualarında
düz çöktüğümü
ufak bir
gonca gül bilir

vanp
upuzun yolların
kıyısına
göz uçlarına
bulutların

Dikilip takatın
dirhemini
kara dikenli
duvar önünde

Donan
gözyaşlarıyla bakıp
paslı pencere ardında
bir avuç kan duran
dal omuzlu oğluma

Acı çığkılara
sanlıp
çiplak teninde
kıvrandırarak Ayaz'ı

Öğlum
oğlum
oğlum diye
haykırışımı

Bir şafak bilir
kuşlunun omuzlarında
doğulan

Aras Civan/Göttingen

Türkiyeli ve barış

Yaşam purbette tekdüze
Aman roketleri sürgüne durur
Sömürünün bağında
Yürek sevdi doğasına
Yaşam sevgisi direncini gösterir
Yol boyu ölümden öte

İkayaz güçç, ikayaz ölümsüz
Çağırış Taksim alanı özlemle
Belgilenir yargıç önünde savunma
Duisburg'tan selam dalgalanır
İşkencede direnenlere
"Silahlanma yirne işyeri"
Ezik yürekler daha bir bilenen
Yol boyu yaşay sevgisizle

Mehmet Esen/Duisburg

1 Mayıs'a nasıl hazırlandık?

Bu yıl 1 Mayıs çalışmalarına çok önceden başladık; kendi çabamızla bir suların hazırladık, bir bildiri bastırdık. Şehrin en kalabalık yeri olan Königstr. de bir Info-Stand açarak, bildiri ve broşürlerimizi dağıtarak geniş işçi ve emekçi yığınları ve özellikle Türkiyelilerin şimdiden 1 Mayıs konusunda bilgilenmelerini ve katılmalarını sağladık.

Türkiye Postası elbetteki bu savaşım-

Söz sırası bize gelince, büyük bir sabır ve nezakette bu kavranın 100 yıllar sürdüğünü, tüm dünya işçi sınıfının çalışma saatlerinin kısaltılması için mücadele ettiğini, böylece istemlerin dününün her yerinde geçerli olduğunu vurguluyorduk. Bu böylece sürüp gitti, geçiciler her tartışmanın sonucunda kafaları önde, arkalarına bakmadan gitmek zorunda kaldılar.

Bu tartışmanın özellikle Türkiye işçi-

Temsilciliklerimiz deneyimlerini aktarıyorlar

Paris

Türkiye Postası'nın Paris temsilcileri, ilk sayıdan beri bu çabamıza katkı-

Türkiye Postası'nın Paris temsilciliklerini oluşturan ekip, abone, bayii satışı ve elden satış olmak üzere gazeteyi üç ayrı kanaldan okurlarına ulaştırıyor.

Türkiye Postası'na abone kazanma işi, temsilcilğin en önem verdiği çalışmadır. Gazete temsilcilerinin denetimleri tüm dağıtım ekipleri ve kongresinde **Türkiye Postası'yla** dayanışmayı karar altına alan Fransa Türkiye İşçiler Birliği'nin (FTİB) bütün üyeleri gazetemizin aboneleridir.

Gazeteye abone kazanma çalışması bir çok kanaldan yürütülüyor. Örneğin Türkiye İşçiler Birliği'niyle ilgilenen Fransız kurumlarıyla görüşen arkadaşlarımız gazetemize sürekli yeni abone kazandırıyorlar. Bunun dışında, gazetemizi düzenli olarak satın alan okurlarımıza abone olmalarını öneriyoruz. **Türkiye Postası** ile ilişkiye geçen arkadaşlarımızla ilk görüş olarak yeni abaneler bulma görevini veriyoruz. Paris'tin dışında tanıdıkları olan arkadaşlarımızı, tanıdıklarını da abone yapmak üzere o bölgelere yolluyoruz. 140 bin Türkiye'nin bulunduğu Fransa'da ulaştığımız abone sayısının yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Ama daha hiç ulaşamadığımız bir sürü bölge var.

Bayii satışları

Gazete bayilerindeki satışlara gelecek Türkiye'nin yoğun bulundukları semtlerdeki gazete bayileri **Türkiye Postası**na çevreye ve o bayinin bulunduğu çevreye "a-bayinde **Türkiye Postası** satılır" yazılı bir afiş yapıştırıyoruz. Bu afişleri kendileri olanaklarımızla bastırarak, Gerciz bayilerdeki satışlarda ilk sayılara kıyasla bir azalma oldu. Ama birkaç sayıdan beri yeni bayii bulma çalışmalarına başladık. Şimdi satışlar yükseliyor.

Elden satışlar

Türkiye Postası ile çıktığında Fransız Türkiye İşçiler Birliği çalışma grupları temsilcilüğimize başvurdu ve gazetemizi bütün Fransa'daki elden satışını yürütmek istediklerini söylediler. Fransa'daki elden satış-

ları ilk sayıdan beri bu çalışma grupları tarafından yürütülüyor. Bu gruplar, Türkiye'nin çalışma ve yerleşim bölgelerine göre oluşturulmuştur. **Türkiye Postası** ile her onbeş günde bir işyerlerine, ev ziyaretlerine gidiliyor. Bu ziyaretler sırasında bu gruplar, hem Türkiye İşçiler Birliği'niyle ilgileniyorlar hem de **Türkiye Postası'nı** okurlara ulaştırıyorlar. FTİB'e bağlı bu çalışma gruplarının **Türkiye Postası'na** böyle sahip çıkmaları ve gazeteyi kendi çalışmalarında da bir araç olarak kullanmaları, bu grupların kendi çalışmalarında da önemli ölçüde yardımcı oluyor. Hem gazetenin satışı sürekli yükseliyor, hem de gruplar güçleniyor.

Düzeltilmiş bir hata

Fakat bir bölgede, yürüttüğümüz bu çalışmanın tam tersi bir durumla karşılaştık. Paris dışında bulunan bir grup, **Türkiye Postası** ile çıktığında satışları çok dar bir çevre içinde tutmuş. Bulundukları kasabada çok sayıda Türkiye'li olmasına rağmen, gazeteyi kendileri ve etraflarındaki birkaç kişinin dışına çıkarmadılar. Türkiye İşçiler Birliği'niyle ilgilenen işçi lokaline **Türkiye Postası'nı** sokmuyorlardı. Ama aynı işçi lokaline bayii bulmaya gazetemizi girebiliyoruz. Lokale giden gelen işçiler, almaya alıştıkları bu bayii gazeteleri okuyarak sürekli yalanla besleniyorlardı.

Bu bölgedeki temsilciliklere yaptığımız ilk toplantıda bu duruma verdik. Bu toplantıda diğer bölgelerden katılan temsilciler satışların sürekli arttığı gösteren sonuçları ortaya koyarak, bu bölgeden gelen temsilcilerin bildirdikleri satış sonuçları başınızdı. Toplantıdaki tartışmalarla, **Türkiye Postası'na** el titremeden sahip çıkmaları ve onu yaygınlaştırmaları gerektiği konusunda arkadaşlarımızı ikna ettik. Şimdi bu kasabada da gerciz bayii başını karşısında **Türkiye Postası** var. Gazete satışlarımız katı karttı. Bu bölgedeki çalışma grubu da artık birkaç kişiden ibaret değil.

Türkiye Postası
Paris Temsilcilik

İçin talep ettiğimiz ser ve işyerleri: "Ben merak etmiş ki sırada, işçi alınsak seri alınmaz." Tabii bizim bu laflara fazla inanmadık. Ve gün geldi, Mart ayında işçileri ihtiyacından oldu. Bizim arkadaşlarımız üç ay boyunca geçici olarak işçi aldılar. Bir ay sonra da temelli çalışmaya başladılar. Ser ve işyeri tam da sırada DDR'den birkaç sosyalizm düşmanı geldi. Hani hatırlarsanız, burjuva başkanı bir hafta boyunca televizyonda tam 45 dakika bunlarla röportaj yapıp, kendilerini, "Federal Almanya'da 2,5 milyon işsiz var, bu bulabilecek misiniz" diye sorulmuş. "Biz iş bulunuz, çünkü çalışmaz" diye cevap veriyorduk. Sanki Federal Almanya'daki 2,5 milyon işsiz çalışmak istemiyormuş gibi.

İşte bunlardan birisi bizim çalıştığımız kente gelsin. Arbeitsamt'a kayıt olmuş. Arbeitsamt da bunu bizim işyerine göndermiş. Bizim şef ve işyeri temsilciliği de bu adama çok acımışlar. Yürekləri sızlamış. Bizim arkadaşlarımız bunu işe almışlar. Nye almasınlar? Firmada işçilere sosyalizm düşmanı propaganda yapacak. Sonra yarı herhang bir grev olduğunda işçilerin değil işvereninin yanında yer alacak. 35 saatlik iş haftası eylemlerinde sessiz kalacak ya da işverenin yanında yer alacak.

Sosyalist ülkelerden gelen işçi sınıfı düşmanları robotları da geçtiler.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/İstisnâ

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günü çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Karaman. Zentralredaktion und Anstalt aller Verantwortlichen: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Tel. 624 60 92. Herstellung: Eigenvertrieb. Druck: Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48, Sinterstr. 49. Banka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 10 Postcheckkonto Berlin-West. Abone Kısıtları: F.Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. Temsilcilikler: Fransa: Paris, Tel. 01-258 26 30. F.Almanya: Frankfurt, Tel. 0611-68 41 98, Belçika: Brüksel, Tel. 83, Hollanda: Amsterdam, Tel. 020-942323, İngiltere: Londra, Tel. 01-801 7046, Danimarka: Kopenhagen, Tel. 01-767 506, İsviçre: Stockholm, Tel. 08-367 57 5.

Türkiye Postası elbetteki bu savamı-
da yerini almalı idi. Büyük bir transpa-
rent yapıp bunu aslık, üzerine de
35 saat savamını anlatarak, IG-Metall
afişlerini koyduk.

Info-Stand'ımı bir bayram yeri gibi
oldu. Özellikle gericilerin sözlü satışma
ve tartışmalarına hemen yanı başımız-
da yer alan Alman demokrat ve ilericiler
karşı koyuyorlardı. Gericiler bilhassa
bizlere şöyle diyor: "Bu 35 saat soru-
nu bizim sorunumuz, sizlere ne oluyor?
güdin kendin ülkende 35 saat çalışma
isteyin!"

İlk katılanın izlenimleri

İlk defa ADEP'in kurultayına katılan
bir bayan arkadaşın bana aktardığı dü-
şüncelerini size yazmak istediğim. Arkadaşım
8. Kurultay konusunda düşünce-
lerini özet olarak şöyle açıkladı:

"Bildiyim kadanyla eşim FİDEF'in ku-
ruluşundan bu yana bu örgütün safında
calışır. Hemen hemen tüm boş
zamanlarını demek çalışmaları ayırır.
Buğüne kadar eşimi zaman zaman eleştir-
tirdim, kendisine yeteri kadar yardımcı
olmadım ve anlayış göstermedim. FİDEF
bölgede ağır gelişen ilericiler hare-
keti açısından değerlendirdim. Çoğu
kez karamsarlığa düştüm. Eşim bana
pek çok defalar, "FİDEF sadece böl-
gemiz açısından değerlendiriyorsun,
yanlışlar, yanlışsın" dedi. Haklıymış.
FİDEF'in 8. Kurultayı yüreklerimizden
bir umut, ışık ve güç verdi. Ülkem

mek zorunda kaldık.
Bu tartışmaları özellikle Türkiye işçi-
lerimizin uzakları ama büyük bir dikkat-
le izlemeleri gözümüzden kaçmıyor.
Diğer arkadaşlarımız onlara bir bildiri
yazıyorlar ve arkadaşın **Türkiye Postası'nı**
okuyup okumadıklarını soruyorlar, bo-
yalı basının yerine bir kez de olsa oku-
malarında yarar gördüğünü söylüyorlar.
O gün bir çok gazete sattık.

Eylem birliğinde herkesin gözlerinde
bir mutluluk okunuyordu. Çünkü ger-
çekten üzerimize düşen en önemli gö-
revlerimizi yapmanın verdiği mutluluk,
başka bir şeyden benzeriyordu.

S. I. B. Baskını M. Şahiner/Stuttgart

dört bir köşesinden gelen Türk, Kürt,
Sünni, Alevi ve diğer halklara ve mezhe-
plerine mensup kadim erkekli insan-
larımızın güncel hak ve çıkarları etrafında
kennetlenmesi gerçekten coşuklu ve sevindiriciydi. Bu güc ve birliğin
görünce göğüşm kabardık. Aslında kendi
geleceğimiz için çalışıyor, çocukları-
nı ve ülkemizin geleceği için çalışı-
yor, o yüzden göstermelik iş yapma,
hatır gönlü, nazlanma gibi kötü ve teh-
likeli davranışların içine girmek gerek-
ir."

İzlenimlerini böyle aktaran arkadaşım
bölgesinde demek çalışmaları ve ko-
casına daha fazla yardımcı olacağını da
aşırlarına ekliyordu.

Adının açıklanmasını istemeyen
bir okur/Schwäbisch Gmünd

Türkiye Postası

Abone fişi

Adı-Soyadı

Adresi

Ülkesi

Abone ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 10 Postcheckkonto Berlin-West hesabına yatırmak ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzu-
nuz **Türkiye Postası** Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 ad-
resine postalamaktır.

ABONE BEDELİ

F. Almanyası	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviçre
6 ay, 30 DM	60 BF	120 Krn	80 FF	8,40 £	35 G	95 Krn
1 yıllık, 60 - DM	120 BF	240 Krn	170 FF	16,80 £	70 G	190 Krn

Toplantıda GEW'nin hazırladığı tezler ele alındı

Frankfurt Halkevi'nde Türk ve Kürt çocukların dil eğitimi tartışıldı

Federal Almanya'daki Türkiye'li göçmen işçi çocuklarının anadil eğitimleri konusunda Alman genelçiliğinin olumsuz tutumuna karşı Eğitim ve Bilim İşçileri Sendikası (GEW) bilimsel ve "yabancı düşmanlığı bulanmamış" çözümler ürettiği için caba gösteriyor. Anadil eğitimi çerçevesinde Türk çocuklarına Türkçe öğretimi bilindiği gibi bugüne kadar Federal Alman eğitim sisteminde bir "yasak savma çabası"ndan öteye geçmemiş, anadil eğitimin zorunlu hale getirilmesi yönündeki istemler de gözardı edilmiş. Ayrıca anadil eğitimi yaptırmakla görevli Türkiye'li öğretmenlerin mesleki

güvencelerinin sağlanmaması ve bu öğretmenlere bir "yük" gözyüze bakılması da öteden beri eleştiri konusu olmuştur. Yıllardır süren bu soruna bir çözüm bulmak amacıyla GEW, bir dizi "tez" hazırlattı ve bunları eleştirdiye açtı.

Frankfurt Türk Halkevi'nde 31 Mart günü kalabalık bir veli kitlesinin katıldığı toplantıda, Eğitim ve Bilim Sendikası GEW'nin yabancı çocukların eğitimi konusunda uzmanlara hazırlattığı tezler tartışıldı. GEW Sendikası uzun süreden beri yabancı öğrencilerin eğitim durumlarını incelemekte ve bu konuda daha demokratik ve eşit bir okul sistemi için görüşler hazırlıyordu. GEW Sendikası'ndan temsilcilerin de katıldığı toplantıda, sendikadan getirdiği görüşler veliler tarafın-

dan olumlu karşılandı. GEW'nin getirdiği tezlerin başlıcaları şunlar:

● Anadil derslerinin okul programı içinde verilmesi ve istek halinde Kürtçenin de öğretilmesi;

● Anadil derslerinin içeriğinin Alman eğitim programının konuları ile bağdaştırılması.

● Anadilin birinci yabancı dil olarak tanınması ve her türlü okul bitirme sınavlarında geçerli olması.

● Türkiye'li öğretmenlerin iş sözleşmelerinin sınırsız olması ve öğretmenlere göre değişikliğe uğramaması.

● Yavaş ve güç öğrenen sorumlu öğrencilerin de normal eğitim sisteminin aynısından öteki çocuklarla birlikte eğitim görmesi.

Frankfurt başkonsolosu öğretmenleri tehdit etti

Frankfurt Başkonsolosluğu'na bağlı Türk Evi'nde 7 Nisan günü düzenlenen toplantıda, başkonsolos ve eğitim müşaviri Türkiye'li öğretmenleri tehdit ederek, gözdağı vermeye kalkıştı. Çok az sayıda Türkiye'li veli ve öğretmenin izlediği toplantıda konuşan başkonsolos velileri öğretmenlere karşı şikâretmeye kalkışarak "millî görüşlerden kopuk çalışmakla ve millî anımlara uygun görev yapmamakla" suçladığı Türkiye'li öğretmenlerin kendisine ihbar edilmesini istedi.

Strasbourg'da dayanışma gecesi

Fransa'nın Strasbourg Kentinde STİD ve HTİD 6 Mayıs günü "Genel Af İçin Dayanışma" belgisi altında ortak bir gece düzenleyecekler. Gecenin kültür bölümünde Melike Demiraz, Heval, STİD Folklor Ekibi ve HTİD Tiyatro Grubu yer alıyor. Deniz Gormiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam edilmelerinin 12. yıldönümüne rastlayan toplantıda, Türkiye'deki idamlar, işkenceler ve katliamlar protesto edilecek ve politik tutuklulara özgürlük istenecek.

Zolder'de faşistler ikinci kez yenildi

Belçika'da, Heuspen-Zolder İslam Kültür Derneği'nin 1 Nisan günü yapılan genel kurulunda AP'li, CHP'li, MSP'li ve ilericilerden oluşan grup, MHP'li faşistlere karşı seçimleri ezici bir çoğunlukla kazandı. Genel kurulda katılan 450 üye arasında 25-30 kişilik bir grup oluşturan faşistler, geçen seneki genel kurulda seçilen yönetime karşı çıkmaya ve yapılacak olan seçimleri engellemeye çalıştılar. Ama bu çabaları boşa çıktı ve seçimler bitmeden salonu terk etmek zorunda kaldılar. Faşistlerin listesi tek oy alamazken, yurtseverlerin ortaklaşa hazırladıkları liste tam oy aldı. Böylece, Heuspen-Zolder İslam Kültür Derneği'nin bu yılki genel kurulunda da faşistler ağır bir yenilgiye uğratıldı.

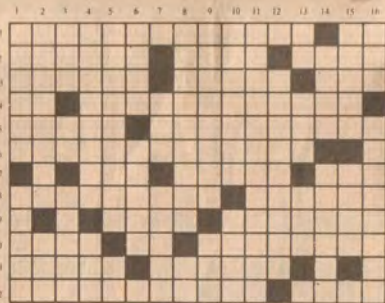
Komite'nin 10 Nisan günü yaptığı toplantıya 500 kişi katıldı

Lübeck'de "T.C. Vatandaşlarını Temsil Komitesi" kuruldu

Federal Almanya'nın Lübeck kentinde geçtiğimiz günlerde üç derneğin bir araya gelmesiyle "Lübeck'te yaşayan T.C. vatandaşlarını temsil komitesi" kuruldu. Komite'de FİDEF'in Lübeck'teki derneğinden Nazmi Aygen ve Cabbar Dizdar, HDF'ye bağlı Atatürkçü Halk Birliği'nden Erdoğan Doğan, Lübeck ve Çevresi

Komite'nin geçtiğimiz 10 Nisan günü düzenlediği ve konuşmacı olarak sendikacı Ümit Köseoğlu'nun katıldığı "dönüş yardımları ve emeklikli aidiatlar" konulu toplantıya 500 dolayında Türkiye'li üç saat boyunca büyük bir ilgiyle izlediler. Toplantının Lübeck'te duyurulmasına kentteki Türk lokalleri ve esnafı yanında, top-

SOLDAN SAĞA: 1. Uluslararası, dünya komünist hareketinde, en üst ve yetkin örgüt - Müzikte, öteki notaların seslerini ayarlamakta ölçü alınan nota. 2. Çağdaş - Federal Almanya'da üretilen bir otomobil markası - O işleyince el öğünü. 3. Tersî Rumcadan dilimize girmiş, Hristiyanların

yaptırıcı sebillere denir - Tersî Türk parasının kısaltılmışı - Kimyada kalay - Onun gibi yâr olmaz, 4. Tersî En küçük zaman birimi - İki isim ya da bir sıfat, bir isimden oluşan ve birbirinin anlamını bütünleyen, açıklayan kelime öbeği - İki erkek kardeşin karlılarını birbirine göre konumlan, 5. Toplumun, bir kurulun önde gelenleri, kurmayları - Don bölgesi Kazakların seçime gelen başkanı - Hatıra, 6. Onay belgesi, özellikle bir okulu tamamlamayan öğrencilere verilen belgeye denir - Konut, insan barmığı, 7. İbrahim adının halk ağzında kısaltılmış biçimi - Tersî Çanay taşıyan ve yere paralel uzanan kalın ahşap direkler - Nicelik belirlemede kullanılan bir soru zamiri, 8. Şarapta tadı artıran, insanda deneyillliği gösteren bir nitelikte - Dilençinin istediği, 9. Tersî Orta Asya Türklerinde bey, hakan - Kabiliyet, 10. Hitler'in faşist partisinin kısa söyleniş - Liranın yüzde birinin kısa yazılışı - Cengiz Han'ın ünlü komutanlarından bir Türk kaan, 11. Tersî Bitişik olmayan - İspanya'da Pirene dağlarında yaşayan bir halk, 12. Türkiye'nin gelişmiş en iyi kalelerinden biri - Ayrmı, iki niteliği ya da niceliği birbirinden ayıran özellik.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Birine konumması ve saklanması için geçici olarak verilen, bırakılan - Cevap, 2. Başkalarının kandırmayı, hile yapmayı yuh ediniş - Tersî Muğla'nın bir ilçesi, 3. Tersî Eski dilde kişi - Türkiye'de X harfinin okunuşu - Osmanlı tarihinde sıkça geçen bir Macar adı, 4. 1946 dönemindeki çok partili yaşam denemesinde kurulan Türkiye Sosyalist Partisi'nin lideri (Soyadı: Menteşepala) - Tersî Beyaz ve siyah renklerin karışımından oluşan renk, 5. Tersî Türkiye'de kültür yaşamında tartışılmaz bir yeri, ağırlığı ve işlevi olan Varlık dergi ve yayınlannın kurucusunun adı soyadı (Ön adı: Yaşar) - Anadolu Ajansı'nın kısa yazılışı, 6. Tersî Orman toprağı olarak da tanınan bir toprak türü - Uzun yolculuklarda gecelemeğe üzere mola verilen yer, bey evi, küçük kary, 7. "Öğlen" sözcüğünün bozulmuşlaşma oluşmuş kaba ve yer yer - Kurtuluş Savası'nda yiğillik ile ünlenmiş, ancak 1979 sonunda, kanlı bir cankırısına sahne olmuş bir Güneydoğu Anadolu kenti, 8. Hiyar - Tersî İnsan barmığı, konut, 9. "Kandırmaması, kandırmalaması" anlamında bir sıfat il - Öñünde ayakta durulacak yada bir tabureye tıneyerek alkollü içki yada serinletici içilen tazeğah, 10. Eski dilde ates - Tersî Konu, ele alınıp işlenen sorun - ABD'de ünlü bir üniversite (Türkiye'de ise daha çok bir kilit markası olarak tanınır), 11. Güney Fransa'da ünlü bir tati ve eğlence yeri - Kadınların urnak boyalarını silmekle kullandıkları etkilis okulu kokulu ve uçucu sıvı, 12. Kaşu Anadolu'da savasta gösterdikleri yararıtlıklı ve yiğitliklerden dolayı adı, bir demiryolu kaşığında yer alan bir kasabaya verilmiş bir kadın (iki sözcük) - Notaların altıncısı - Tersî "Kabul etmemek, geri çevirmek" anlamında eski dilden bir sözcük, 14. Damlarda kiremitlerin altına döşenen ince tahtalar - Kuzey Amerika anakarasında (koloniası) bir ülke, 15. Büyük İkmin Devrimi'nin ölmüşsü önderi - Kıbrıs'ta Emekçi Halkın İlerici Partisi'nin kısa yazılışı, 16. Soyundan gelinen ve bununla öğünülen kişilere denir - Tersî İstanbul'da sat yurtaşların cüzdanlarını alıp birden kaçıp kaybolan hürsüz

Metz'de yabancılarla dayanışma

Fransa'nın Metz kentinde Fransız Komünist Partisi 8 Nisan günü yabancı düşmanlığına karşı dayanışma gecesi düzenledi. Geceye Türk ve Kürtlerden başka Şili, Vietnamlı, İspanyol, İtalyan ve Filistinli 200 dolayında yabancı katıldı.

Metz Brobach Türkiye İşçiler Derneği stand açarak gece boyunca kâğıt, afiş, broşür ve Türkiye Postası sattı.

TKP FİDEF'e başsağlığı diledi

31 Mart günü geçirdiği kalp krizi sonucu ölen Köln İşçi Birliği başkanı ve FİDEF'in 8. Kurulay Genel Yönetim Kurulu üyesi adayı Uğur Temizkan için Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu, FİDEF Genel Yönetim Kurulu'na bir başsağlığı mesajı gönderdi. Mesaj şöyleydi:

"Uğur Temizkan, Federal Almanya'daki Türkiye İşçilerinin örneği bir önderi, Türkiye ve Alman işçilerin ortak savasım ülkülerinin, Türkiye işçi sınıfının savasım hedeflerini ateşli bir savunucusu idi. Türkiye Komünistleri FİDEF Komitesi ve Türkiye Komünistleri FİDEF'e derin acımı paylaşıyor, başsağlığı dilerim."

HDF'e bağlı Atatürk Halk Birliği'nin Erdoğlan Doğan, Lübeck'te ve Cezaevi Türk İşçileri Yardımına Derneği'nden Başkan Ömer Durmuş Yazıcı ve derneğin dört yönetici ve üyesi ve Lübeck'te tanınmış çevirmen Mustafa Kurtuluş yeralıyor.

Wiesbaden İşçi Derneği'nin Genel Kurulu

Wiesbaden İşçi Derneği, 12 Mayıs günü Nachbarschafts'haus'da 8. Olağan Genel Kurul'unu yapıyor. Genel Kurul'dan sonraki eğlence programında Ozan H. Kiraz, Ozan Hayri ve Iskender, Orkestra Turna ve bir de folklor gösterisi yer alıyor.

YENİ ÇAĞ'IN MART SAYISI

Dünya Komünist ve işçi partilerinin yakınlık teorisi ve enformasyon dergisi olan "Yeni ÇAĞ"ın Mart sayısında SBKP MK Politik Büro üyesi Haydar Aliyev'in "Sosyalist Toplumun Temel Çekirdeği" adlı, Sovyetler Birliği'nin ekonomik, sosyal-politik ve kültürel yaşamında emek kooperatiflerinin yeni niteliksel rolü ve Emek Kolektifleri Yasası'nın işleyişini anlatan yazısının yanı sıra özellikle bölgemizdeki gelişmelerde ABD emperyalizminin artan rolüne ve işçi sınıfı hareketlerine işçi tutucu önemli yazılar yer alıyor.

Bunlardan Türkiye Komünist Partisi MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun "Yığınların Çıkışlarının Süz-cüsü" adlı yazısında 1983 sonbaharında yapılan TKP 5. Kongresi'nin koyduğu görevler üzerinde duruluyor. Beşinci kongrenin ardından ülke koşullarındaki gelişmelerin partinin çizgisini nasıl doğurduğuna açıklanıyor.

Filistin Komünist Partisi MK Politik Büro üyesi Naim Aşhab'ın "Çetin Sarp Yolda" yazısında ise 1950'lerde ve 1960'ların başında Arap-kürtülüş hareketinde bulunamayan yolaçkan olumsuz faktörlerin ortaya çıkışı, Lübnan'ı yönlük İsrail saldırısının ardından, yenilginin ve başarısızlığın

İsveç'te STID kongresi yapıldı

İsveç Türk İşçi Dernekleri Federasyonu'na bağlı Sollentuna Türk İşçi Derneği'nin 20 Nisan günü yaptığı geceye 200'ü aşkın Türkiye'li katıldı. Gecede kısa bir konuşma yapan STID Başkanı Hasan Örgün, karşı karşıya bulundukları sorunların ancak birlik ve dayanışma içinde çözülebileceğini belirterek dernek çalışmalarını bu yönde yoğunlaştırılmasını istedi.

nedenleri küçük ve orta burjuvazinin dejenere olmuş kesimlerinin iflasi ve bunların ışığında anlatılıyor. Yapılan değerlendirmeler Filistin Kurtuluş hareketi içindeki farklılıkların nedenleri ile ilgili tutuyor.

Iran Halk Partisi (TUDEH)'in Yönetiminden Ali Havarî ise "Devrimi Yıkamak İçin Partiyi Eziyorlar" adlı yazısında İran'da Şubat ayında bu yana TUDEH'e karşı girilen ağır saldırı, 1979 halk devriminden sonra devrimci yönetimin yapıyı, sınıfsal ve ideolojik sınırlılığı, burjuvazinin özellikle ticaret burjuvazinin güçlenen konumu, ülke ekonomisinde artan bunalım, devlet düzeninin ilerlerinde tutan saçılardan konumlanın güçlenmesi süreçlerine bağlı olarak iridiliyor.

Mısır Komünist Partisi MK Politik Büro üyesi Mişel Kamel ise "Mısır'da Ne Değişti?" yazısında Enver Sedat'ın ölümünden bu yana Mısır'daki gelişmeleri, Mısır'ın ABD ile özel ilişkileri, ulusal ekonomide bunalımın derinleşmesi, Mısır'ın emperyalist planların uygulamasına gittikçe artan karşı ve bunun sonucunda tüm politik güçlerin kutuplaşma hızının artması, sınıf çelişkilerinin derinleşmesi inceleniyor.

Eylemler, sıcak sonbaharın ardından barış etkinliklerinin zayıfladığını ileri sürenlere etkili bir yanıt oldu

Oster barış yürüyüşlerine 600 bin kişi katıldı

● Oster yürüyüşlerine aktif katılan Türk ve Kürt emekçileri "Türkiye'de genel af" için 50 binin üzerinde imza topladılar

Federal Almanya'da 21-23 Nisan tarihlerinde yapılan Oster barış yürüyüş ve gösterilerine 600 bin kişi katıldı. Yalnızca 23 Nisan Pazartesi günü 14 büyük gösteriye katılanların sayısı 375 bin aştı. Ruhr bölgesindeki Oster yürüyüşü Dortmund'da 90 bin kişinin katıldığı büyük bir gösteriyle son bulurken, Frankfurt'ta 70 bin, Münih'te 20 bin, Maastricht'te 25 bin, Köln'de 30 bin, Nürnberg'de 40 bin, Batı Berlin'de 20 bin kişi yürüyüş ve gösteriler yaptı. Atom füzesinin yerleştirildiği Amerikan üsleri etrafında kurulan bloklar, insan zincirleri, yürüyüş ve mitingler biçiminde örgütlenen eylemlerde, Pershing-2 ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesini durdurulması, yerleştirilmiş olanların sökülmesi ve 35 saatlik iş haftası istendi. Bu yılki Oster eylemleri, barış hareketiyle işçi hareketi arasındaki yakınlaşmanın önümüzdeki dönemde sağlam temellere oturabileceğini gösterdi.

Barış ve iş için Federal Almanya'nın her yerinde yapılan eylemlere Türk ve Kürt emekçileri de aktif ve yığılsal bir biçimde katıldılar ve 7-11 Mayıs günleri Fransa'nın Strasbourg kentinde toplanacak olan Avrupa Konseyi'ne sunulmak üzere "Türkiye'de Genel Af" istemini dile getiren dilekçelere 50 binin üzerinde imza topladılar.

HEILBRONN/MANNHEIM: Pershing-2 füzelerinin yerleştirilmeye başlandığı uçana bölgeden biri olan Heilbronn kentinde 23 Nisan günü yapılan yürüyüş ve miting 12 bin kişi katıldı. Diğer bölgelerden tren ve otobüslerle eylem yerine gelen barışseverler, Amerikan üssünün giriş ve çıkışlarının önüne barikatlar kurdular. Barikatların kurulduğu yerlerde Türkiye, Nikaragua, Şili ve El Salvador konusunda bilgilendirme amacıyla standlar açtılar. KOMKAR ve FİDEF Çalışma Grubu gösterilere aktif olarak katıldı. 21 Nisan günü Mannheim'da yaklaşık 3 bin kişinin katılımıyla başlayan mitingde Türkiye Barış Derneği yöneticisi Oya Baydar bir konuşma yaptı. Mitingden sonra aralarında 6 Türkiyeli gencin de bulunduğu 109 kişilik bisiklet konvoyu Heilbronn'a doğru hareket etti. Yol boyunca sevgi gösterileri arasında konvoy Neidenstein'a kadar gitti. Ertesi gün bisikletler kamyonla Mannheim'a geri gönderilirken, göstericiler Heilbronn'da Amerikan üssü çevresindeki blokaj eylemine katılmak üzere otobüslerle yola koyuldular. (Foto: Soner Gürlü)

RUHR BÖLGESİ: Dortmund'da 90 bin kişinin katıldığı büyük bir mitingle biten Ruhr bölgesindeki Oster yürüyüşlerine Türkiyeliler aktif olarak katıldılar. Yürüyüş boyunca yapılan mitinglerde Türkiyeliler de barış, silahsızlanma ve yabancı düşmanlığı üzerine konuşmalar yaptılar. "Türkiye'de genel af" dilekçesine binlerce imzanın toplandığı gösterilere bedelli askerlik çağındaki gençlerin kurdukları FEBAG'a bağlı yerel girişimler de Almanca yazılmış "20 Bin Mark Ödenemez" pankartıyla katıldılar. (Foto: Soner Gürlü)

İsviçre'de Lörrach-Basel yürüyüşü

Federal Almanya'nın Lörrach kentinden başlayarak İsviçre'nin Basel

Federal Almanya'da 15 Nisan kentinden başlayan bayrakçıların Berlin kentinde yapılan şenlikle son bulan ve 3 bin aşkın kişinin yer aldığı yürüyüş kolunda Türkiye'li de vardı. Birlik Yolu ve Atılım'a Dayanışma grubunun ortaklaşa taşıdıkları pankartların arkasında yürüyen Türklerin kortiji 100 kişiden oluşuyordu. "Barış" ve "Genel Af" istemlerinin yükseltildiği yürüyüş boyunca Türkiye Postası elerinden düşmedi.

HAMBURG: 22 Nisan Pazar günü yapılan yürüyüşler yedi koldan başladı ve belediye binasının önündeki mitinge 60 bin kişi katıldı. Türkiye'li barış savasçılarının ve demokratların da büyük ilgi gösterdiği yürüyüşte Türkiye'deki demokrat tutuklular için genel af istendi. Miting alanındaki Türkçe bez döviz ve pankartlar da dikkati çekti. (Foto: Türkiye Postası)

GÖTTINGEN: Oster barış gösterileri son sekiz yılın en yığınsıydı. 21 Nisan günü kentin merkezindeki mitingde başlayan gösteride IG Metall Göttingen bölge örgütü başkanı August Zimmermann ve Göttingen İşçi Birliği sözcüsü Mete Parlar birer konuşma yaptılar. Birbuçuk saatlık yürüyüşten sonra Amerikan atom füzesinin yerleşim üssüne varıldı ve üssün çevresinde bir kilometrelik insan zinciri kuruldu.

Göttingen'de bu eylem gerçekleştirilken, aynı yöredeki Heilbronn ve Mutlangen'da da ABD üssünün kuşatma eylemleri sürmekteydi. Böylece Stuttgart yöresi, Federal Almanya'da Oster barış eylemlerinin en yoğun olduğu bölgelerden biri oldu.

(Foto: Mehmet Parlar).

Yunanistan'da barış maratonuna Türkiye'li 10 örgüt katıldı

Bir faşist kompo sonucu öldürülen demokrat parlamenter Lambrakis'in anısına her yıl düzenlenen maratona yağmur altında onbinlerce barışsever katıldı.

Yunanistan'da, 1963 yılında ABD emperyalizminin savaş işkircisi politikasına karşı düzenlenen bir yürüyüşle öldürülen demokrat milletvekili Lambrakis'in anısına her yıl düzenlenen Barış Maratonu, 15 Nisan günü yapıldı. Havanın yağışlı ve soğuk olmasına karşın 42 kilometrelik yürüyüş için toplanan onbinlerce insanın arasında milletvekilleri, bilimadamları, sa-

natçılar ve uluslararası kuruluşlardan yöneticiler de vardı.

ABD emperyalizmine, NATO'ya, Pershing-2 ve Cruise füzeslerine karşı sloganların haykırıldığı yürüyüş 10 Türkiye'li örgüt de katıldı. İGA, Dev-Sol, TKEP, Acieller, TDY, Ala Razzari, Özgürlük Yolu, TKP-B, PKK ve KUK'a bağlı Türk yeliler yürüyüşü boyunca Türkiye'deki demokratlırığın gerçek yüzünü sergileyen pankartlar taşıdılar. Yürüyüş sonunda yapılan mitingde Türkiye Barış Derneği Genel Yürütüm Kurulu üyesi Cemal Kırıl da bir konuşma yaptı.

Gelsenkirchen'de Ostern öncesi bir barış şenliği yapıldı

Federal Almanya'da, Gelsenkirchen'de 15 Nisan günü DGB Jugend-Haus'da saat 18'de Gelsenkirchen Barış Plenumu tarafından düzenlenen Barış Festivali büyük dostluk ve dayanışma içerisinde geçti. Barış Festivali'ne katılan FİDEF üyesi Kadınlar Derneği ve İşçi Birliği'nin yanı sıra diğer Türkiye'li demokrat örgütler de Türkiye'ye yönelik ağırlik verildi. Bu arada İşçi Birliği, Gençler Birliği ve Kadınlar Derneği tarafından Türkiye'li demokrat tutuklulara genel af için 300'ü aşkın imza toplandı. Barış Festivali'nde gene İşçi Birliği tarafından yapılan döner ve diğer yiyeceklerden elde edilen gelirler "Türkiye'li Demokrat Tutuklulara Dayanışma Girişimi"ne bağlandı. Ostermarsch hazırlığı niteliğinde olan Barış Festivali'ne katılan yerli ve yabancı örgütler tarafından yapılan müzik ve folk-

lor gösterileri sürdü. Diğer taraftan Alman ve Türkiye'li 20 kişilik grup bir araya gelerek "NATO'ya Karşı Barış" konulu bir tiyatro oyunu düzenleyip günümüzde barışın her alanda her zaman her yerde savunulması gerektiğini vurguladılar. Barış Festivali'ne 70'i Türkiye'li 500'ü aşkın kişi katıldı.

Eylem Gelsenkirchen ve yöresinde bir yandan "Oster yürüyüşleri öncesinde iyi bir prova" olarak değerlendirilken bir yandan da Türkiye'deki ağır baskılan ve insanlık dışı uygulamaları özellikle Alman demokratlarına aktarmak için etkili bir fırsat olarak nitelendirildi. Nitekim Türkiye'deki siyasal tutuklular için yürütülen imza kampanyasının umulan üsünde bir katılma koma olursa bu değerlendirmeleri doğruluyordu.

Münster Platz'daki koca kilisenin 167 metrelik kulesinde Türkçe bir belgi

Ulm: Af istemi kiliseye bayrak oldu

Ulm'daki Oster yürüyüşü 2 bin dolayında yerli ve yabancı'nın katılımıyla yapıldı. Münster Platz'daki mitingde yapılan konuşmalar Federal Almanya'nın ikinci en büyük kilisesine asılan bir pankartla bir an için kesildi. Hemen ardından alan alkış sesleriyle ve "Hoch die internationale Solidarität" sloganlarıyla indeli. Kilisenin en tepesinde üzerinde "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Politik Tutuklulara Özgürlük" yazan

pankart dalgalanıyordu. Diyarbakir, Mamak ve Metris cezaevlerindeki tutukluların direniş sesleri 167 metre yükseklikteki Münster kilisesinin tepesine bayrak oluyordu, alandaki barışseverlerin için de hüzünlü bir sevinç oluyordu. Sonra bisikletlilerle atayarak 10 kilometre ilerideki Amerikan füze üssünü kuşatmak için pedallarına basıldılar.

Mustafa Boztargut

CÜNEYT BAŞBUĞ

Nokta

Hepsi arkadaşımız

Hava hadine güzel, çimen inadına yeşil. "Derin ve mavi" gökyüzünün usna dördükdüklüni, kavranın önüne koyduklarıni yapamada zorbalı tarafından alınmış siyasi mahkum için haphisane avlusu deha önce oldu. Metriden daha çekici ve o denli de hüzünlü. Gece, "Metriden Cezaevinden Bir Mektup'un" yazmanın anlattığı gibi 100 mulluk ampullerin ışığında inş de karank ve uzun.

Can Yücel, Bir Siyasetin Sırları'nda, Marmar Gorki'nin "Üç Arkadaşın Zor Günleri" kitabından alıntı yapıp, 7 yaşındaki Yakov arkadaşına "İnsanların küçüklük gözlemleri nasıl olup da herşeyi görebildiklerini" sorar. "Koca bir kasabayı görebiliyorlar... Şu caddeyi düşün bir kez! Nasıl olup da senin gözüne siyiyor?"

"Peki ama, Yakov", diyor yazar "Şu cezaevindeki bini aşkın mahkumun, koca koca adamların yıllardır dünyaya duydukları özlemle o kocaman kocaman olmuş gözlerini düşün bir kez! Nasıl olup da bunca göz bu dört duvar arasına siyiyor?.."

Gerçekten de nasıl siyiyor? Cuntanın elindeki onbinlerce siyasi tutuklunun kitlelerle, grevlerle, yürüyüşlerle

büüttükleri, sevgiyle suladıkları o "dünyaözümleri" nasıl karank zindanlara tutsak. Geleceği sanki bir adım öteleirindeymişcesine gördükleri görüşleri nasıl dört duvara mahkum..

Arkadaşlarımız onlar. O dört duvar arasına sığdırılmış gözlerin sahipleri. Hiç karşılaşmamış olmak, siyasi görüşlerine tam olarak katılmıyor ya da geçmişte uyguladığı eylemlere karşı çokuyor olmak onlarla arkadaş olmamızı engellemez. Mutlaka bir yerlerde beraber olmuş, mutlaka bir güne aynı umutla başlamışsınız. Belki zorbalara karşı duyduğumuz kını aynı sözcüklerle ifade ediyorduz.

Batı Avrupa Mamak'tan, Sağmalcılar'dan, Diyarbakir, Maltepe, Metris'den çok uzak. Oralarda, sınırlarını zorbalığın çizdiği aylarda, arında süngü bekleyen kuşuğlara tutacak yatan arkadaşlarımızdan çok uzağız. Uzaklık ayrıca sadece kilometrelerle de sınırlı değil. Arada geçilen sınırlar sayılarak da ölçülmüyor. Duvarların var. Devriyeleri, sınırsız baskısı var uzaklığın. Zorlukları var.

Oysa hepsini aşmamız gerekir. Onbinlerce arkadaşımız insan olma onuruna, kavgalarına bağlılığını yanısıra bir arkadaşlaşma güvencesi ayakta duruyor. Ne kadar güzel bir şey arkadaş olmak.